★ ★ ★

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZAR 11 KASIM 1979
500 KURUŞ

10 Kasım'dan 23 Kasım 1938'e

Basından günü gününe haberlerle Atatürk'ün ölümü

8. sayfamızda

Atatürk'ün ölüm yıldönümü nedeniyle CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit'le AP Genel Başkanı ve yeni başbakan adayı Süleyman Demirel, dün Anıtkabir'de yanyana geldiler. Ecevit'le Demirel'in tören sırasında uzun bir süre yanyana yürüdükleri ve sohbet ettikleri görüldü.

Yürekler, halkımızın yetiştirdiği en büyük devrimci için çarptı

ATATÜRK'Ü ZORLUKLARI YENECEK BİR İNANÇLA ANDIK

- *Daha önceki törenlerde biraraya gelmeyen Ecevit ve Demirel'in sürekli olarak birbirleriyle konuştukları dikkati çekti*
- *Anıtkabir'de yapılan törene Erbakan katılmadı*
- **DGBF: "Gençlik, Atatürk'ün fikirler cebr-ü şiddetle, topla ve tüfekle asla susturulamaz, fikrini bayrak edinmektedir"**

HABER MERKEZİ

Cumhuriyetimizin kurucusu, Milli Kurtuluş Savaşımızın önderi, halkımızın yetiştirdiği en büyük devrimci, Mustafa Kemal Atatürk, ölümünün 41. yıldönümünde bütün yurtta törenlerle anıldı.

Atatürk'ün hayata gözlerini yumduğu saat olan dokuzu beş geçe tüm yurtta, iki dakika saygı duruşunda bulunuldu. Bu sırada yurttaşlar ve hareket halindeki araçlar, oldukları yerlerde kaldılar, taşıtlar, gemi ve trenler düdüklerini, fabrikalar da sirenlerini çaldılar. Saat dokuzu beş geçe, tüm yurtta, dış temsilciliklerimizde ve Kıbrıs'ın Türk kesiminde bayraklar yarıya indirildi.

ANITKABİR'DEKİ TÖREN

Anıtkabir'de saat 9.00'da başlayan törene Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, Senato Başkanı İhsan Sabri Çağlayangil, Meclis Başkanı Cahit Karakaş, Başbakan Bülent

(Devamı sa. 7, sü.4'de)

Demirel'in üç derdi

SÜLEYMAN DEMİREL

(1) Bakanları seçmek
(2) Bakan olmayacakları kırmamak
(3) Listeyi köşke onaylatmak

- AP lideri yarın Çankaya'ya çıkıyor Demirel, gruba hükümet konusunda bilgi verdi
- ***AP'li parlamenterlerden 120 kadarı bakan olmayı bekliyor***

ANKARA (ÖZEL)

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel dün AP Ortak Grubuna hükümet çalışmaları konusunda bilgi verdikten sonra, liste üzerinde son çalışmalara geçti. Demirel'in, bugünü yeni bakan adaylarıyla görüşmeler yaparak geçireceği öğrenildi.

Bu arada bir AP yetkilisi Genel Başkanının önünde üç temel mesele bulunduğunu söyledi ve bunları şöyle sıraladı:

1. Bakanlarını seçmek
2. Bakan olmayı umup da olamayanları kırmamak.
3. Hazırladığı listeyi Cumhurbaşkanına onaylatmak.

Yarın Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'le bir görüşme yaptıktan sonra listesini açıklaması beklenen AP lideri, dün AP Ortak Grubunda bir konuşma yaparak, yeni hükümetin oluşumu

(Devamı sa. 7, sü.1'de)

Sahte pasaportla Türkiye'ye giren Polonyalı genç mühendis, Türkiye'den sığınma hakkı istedi.

Polonyalı mühendis ülkesine dönmemek için uçağın altına yattı

İSTANBUL (AA)

Sahte pasaportla Türkiye'ye girdiği saptanan Polonyalı bir mühendis, Yeşilköy havaalanın-

(Devamı s. 7, sü.9'da)

İstanbul Üniversitesinin bahçesinde Atatürk heykelinin önünde Mustafa Kemal'i anmak için yapılan törene İstanbul Valisi Orhan Erbuğ, Belediye Başkanı Aytekin Kotil, İstanbul Üniversitesi Rektörü Haluk Alp ve diğer yetkililerle Devrimci Gençlik Birliği yöneticileri ve öğrenciler katıldı. (Fotoğraf: AYDINLIK)

İstanbul'da saat 9'u 5 geçe...

Saat dokuzu beş geçe herkes saygı duruşundaydı

Zaman durdu ve herkes Mustafa Kemal'i düşündü ...

İSTANBUL (ÖZEL)

Saat dokuzu beş geçe zaman sanki duruverdi. Üç dakika içinde 41 yıl önceye gidildi. Türkiye'nin her yerinde çalan sirenler sanki Atatürk'ün ölümünü yeniden haber veriyordu. Sirenler durduğunda hareketsizleşen insanlar 41 yıl sonrasının, bugünün Türkiyesine dönüverdi. Yayalar yollarına devam etti, arabalar çalıştırıldı, dükkanlar işlemeye başladı.

Adımını atarken sireni duyup öylece kalıveren insanlar, bütün Türkiye tek bir yürek olmuştu.

Küfesiyle duruvermiş hamal çocuk, sirenler susunca sırtındaki yükü tekrar olanca ağırlığıyla hisssetti. Atatürk'ün "Gençliğe Hitabesi"ni belki okuma fırsatı bile bulamamış, belki okul yüzü bile görememiş hamal, yoluna devam etti.

Saat dokuzu beş geçe sirenler çalarken anarşi durdu birden, pazarlıklar durdu. Hep bir anda başlayan hep bir anda susuveren sirenler, belleklere

(Devamı sa. 7, sü.3'de)

"Atatürk'ün Bugünkü Önemi" panelinde bağımsızlık fikri vurgulandı

- Panele Turan Güneş, Emre Kongar ve Doğu Perinçek katıldılar

ANKARA (ÖZEL)

Halk Tiyatrosu Kültür Merkezinin Ankara'da düzenlediği "Atatürk'ün Bugünkü Önemi" adlı panel dün yapıldı. Panele konuşmacı olarak Türkiye İşçi Köylü Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek, CHP Kocaeli Milletvekili Prof. Turan Güneş ve Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyesi Doçent Doktor Emre Kongar katıldı. Saygı duruşuyla başlayan toplantıda, konuşmacılar Atatürk'ün bağımsızlıkçı fikir ve politikaları üzerinde birleştiler.

Toplantıyı yöneten Nuri Çolakoğlu'nun açış konuşmasından sonra söz alan Emre Kongar, "Atatürk'ü anti-emperyalist niteliğinden koparark anamayız" dedi. Emre Kongar "Atatürk'ün sosyal ve ekonomik gelişmelerin bir ürünü olmadığını, daha çok siyasi olarak toplumun yarattığı bir önder olduğunu" belirterek, Atatürk'ün belli bir sınıfa dayanmadığını söyledi. Kongar, Atatürk'ün batıcı olduğunu söylerken Fransız ihtilalinden esinlediğini belirtti. Kongar, Atatürk'ün Batıcılığının Batı ile bütünleşme ya da Batı kuyrukçuluğu anlamına gelmediğini özellikle belirterek "Atatürk hem Batıcı, hem anti-emperyalist i-

(Devamı sa.7, sü.8'de)

Anarşi olayları hızla artıyor

İstanbul, İzmir, Manisa'da üç kahve tarandı: 3 yurttaş öldü

- MHP Trakya Bölge Müfettişi öldürüldü
- Ankara'da polis otosuna ateş eden komando yakalandı

HABER MERKEZİ

Anarşi son günlerde hızlı bir tırmanış içine girdi. Dün de İstanbul, İzmir ve Manisa'da üç kahve tarandı. Kahve tarama olaylarında üç yurttaş can verdi. İstanbul'da başka bir olayda da bir kişi öldürüldü.

Haberleri beşinci sayfamızda

BAŞYAZI

Mustafa Kemal gerçeği ve Taşbaş

Doğu Perinçek

YAŞAR Kemal'in "Yer Demir Gök Bakır" romanında bir Taşbaş vardır. Torosların eteğinde büyük bir yoksulluk ve umarsızlık içine düşen bir köy halkının umududur Taşbaş. Çaresiz bir köy, tamamen hayalinde yarattığı olaylarla kendi köylüsü Taşbaş'ın tabiatüstü bir güce sahip olduğuna, ermiş olduğuna kendini inandırmıştır.

Yaşar Kemal'in Taşbaş'ını niçin hatırladım? Türkiye halkı yüz yıldanberi ortaçağ karanlığını dağıtma, boş inançlardan kurtulma mücadelesi içinde. Ama toplumumuz, efsanelerden, ermişlerden, hayal gücüyle yaratılan Taşbaşlardan tamamen kurtulmuş değil. Ortaçağın mucizeler yaratan ermişlerinin yerini, bugün gene gerçeğe dayanmayan, bir ermişe duyduğumuz ihtiyaçla yarattığımız kahramanlar alıyor.

Şehirlerimizin, kasabalarımızın, köylerimizin

(Devamı sa.7, sü.9'da)

DİSK, yeni bir parti kurma kararı aldı

- **Diğer siyasi gruplarla birlik sorununun görüşülmesi için Abdullah Baştürk başkanlığında bir komisyon kuruldu**

İSTANBUL (ÖZEL)

DİSK Yönetim Kurulunun 8-9 Kasım tarihlerinde İstanbul'daki olağanüstü toplantısından sonra yapılan açıklamada, DİSK'in sosyalist potansiyeli birleştirmeyi hedef alan yeni bir siyasi parti kurma kararı aldığı bildiriliyor. Bu sorunun çeşitli örgütlerle tartışılması için Abdullah Baştürk başkanlığında bir komisyon kurulduğu öğrenildi.

DİSK Yönetim Kurulu tarafından yapılan

(Devamı sa.7, sü.7'de)

Töb-Der yöneticileri tutuklandı

- Töb-Der yöneticileri dün Genel Merkezde düzenledikleri basın toplantısı sırasında tutuklandılar

ANKARA (AA)

Gizli örgüt kurdukları" iddiasıyla haklarında tutuklama kararı olduğu bildirilen, Töb-Der Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu ve Merkez Yönetim Kurulu üyeleri, dün dernek Genel Merkezinde düzenledikleri basın toplantısı sırasında, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığınca tutuklandılar.

Dün Töb-Der Genel Merkezinde bu konuyla ilgili olarak basın toplantısı düzenlendi. Basın toplantısından önce Töb-Der Genel Merkezine gelen güvenlik kuvvetleri arama yaptılar. Bu arada, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Üç Numaralı Mahkemesinin haklarında "gizli örgüt kurma" suçundan

(Devamı sa. 7, sü.5'de)

CHP, giderayak katsayının 22 olması için çalışmalara başladı

- Memur kuruluşları yakacak zammını ve 22 katsayıyı yetersiz buldu

ANKARA (ÖZEL)

Görevden ayrılmasına iki gün kalan CHP hükümeti giderayak katsayının 22 olması için çalışmalara başladı. Maliye Bakanlığının memur maaşlarının hesaplanmasında esas alınan katsayının 16'dan 22'ye çıkartılmasını planladığı açıklandı. Tüm-Person-Kon katsayı artışını "Gecikmiş ve hastayı öldürmeyecek kadar" diye değerlendirirken, Kamu Maliyecileri Derneği, "yetersiz" buldu. Mem-Der ise yaptığı açıklamada, "Memurlar köklü çözümler bekliyor" dedi.

Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürü Erciş Kurtuluş'un açıklamasına göre, bakanlıkça Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne verilen talimat uyarınca, bütçe tahminlerinde memur aylıklarında katsayının 16'dan 22'ye çıkarılması öngörülüyor.

Öte yandan memur ve

(Devamı sa. 7, sü.3'de)

Bir belediye gece sokağa çıkma yasağı ilan etti

ANKARA (THA)

İsparta'ya bağlı Esendere Belediyesi, gece saat 24.00'den 05.00'e kadar sokağa çıkılmasını yasakladı.

Bu konuda hazırlanan zabıta yönetmeliğinde çesitli kısıtlamalar yer alıyor.

Ecevit, "MSP'yi MHP ile aynı kefeye koymadım"

ANKARA (AA)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in önceki günkü bazı sözleriyle ilgili açıklama yapmak istediğini söyleyerek, Demirel'le görüşmesinde MSP'yi MHP ile aynı kefeye koymadığını belirtti.

Ecevit'in demeci şöyle:

"Hükumeti kurmakta görevlendirilen AP Genel Başkanı Sayın Süleyman Demirel'in dünkü bazı sözleriyle ilgili açıklamada bulunmak isterim.

(Devamı sa. 7, sü.5'de)

Aydınlıkta

SİNA ÇILADIR

Demirel hatalı yolda...

Seçmen kitlesinin CHP'den haklı olarak yakayı sıyırması ve oylarını AP'ye kaydırması, son yıllarda yıldızı iyice sönmeye yüz tutan Süleyman Demirel'i siyaset sahnemizin yine baş köşesine oturttu. Bu olay, Demirel için, kuşkusuz bir sürprizdir. Herhalde bundan olacak, Sayın Demirel, şu sıralar iyice şaşkındır... Beklemediği bir gelişmenin kendisine sunduğu taptaze politik avantajın coşkusuyla kafayı bulmuş gibidir.

Sayın Demirel, bunun en tipik örneğini, bayramın birinci günü, İstanbul Bayram gazetesinde yayınlanan makalesiyle verdi. Demirel'in, "Aydınlığa giden yolun ilk basamağı" başlığını taşıyan makalesine iki unsur egemendi: 1) Gerginlik unsuru, 2) Soyut vaatler unsuru...

Demirel, Türkiye için gerçekten hayati bir önem taşıyan hükümet sorununun çözümü ortada dururken, makalesinde, "şaibeli hükümet" edebiyatını sürdürüyordu. Ecevit hükümeti kötüydü; "Türkiye'nin millet çoğunluğuna dayanmayan, Millet Meclisinde çoğunluğunu kaybetmiş bir hükümeti vardı. Şeklen var olup, fiilen bulunmayan bu hükümetin elinde, her şey 21 ay öncesine nazaran çok daha kötü bir hale gelmişti." Demirel, işsizlikten geçim şartlarının ağırlığına ve anarşiye kadar tüm sorunların yükünü Ecevit hükümetinin sırtına yıkıyor ve böylece, yeni hükümetin gerek kuruluşunda ve gerekse (kurulduğu takdirde) girişeceği işlerde, CHP ile olan politik hasımlığını en katı biçimde sürdürme eğiliminde olacağını "ihsas" ettiriyordu.

Demirel hatalı yoldadır. O, anlaşıldığı kadarıyla, CHP'nin hatalı politikasının ara seçimlerde AP'ye kaydırdığı oyları, kitlelerin AP'ye (ve kendisine) teslim olması şeklinde değerlendiriyor. Ve yine anlaşıldığı kadarıyla, "milletin AP'ye yönelttiği teveccühün" sere-serpe üstüne yatmaya hazırlanıyor. Demirel sanıyor ki, ara seçimlerde AP'ye sempati gösteren seçmen kitleleri, Türkiye'nin kaderini kayıtsız-şartsız AP'ye ve onun liderine sunmuştur.

Bu mantık, Sayın Demirel'i, bir kere daha, dar parti menfaatlerinin labirentine sürükleyecek gibidir. Örneğin Demirel, yeni hükümetin kuruluşunu AP'nin çıkarlarına göre ayarlayacak, partisi için sağlam çıkarlar bulamazsa hükümet kurmaktan yan çizecek, yahut aynı amaçla, dilediği koalisyon biçimine yönelebilecektir. Demirel, "benden ötesi tufan" demektedir!

Nitekim bu zihniyet, Demirel'in soyut ve dar kapsamlı tespitlerinde de sırıtıyor. Demirel, makalesinde, AP'nin bilinen, ama uzun yıllardır ne hikmetse kağıt üzerinde kalan vaatlerinin soyut bir tablosunu çiziyor. İşin ilginç tarafı, hükümeti kurma görevi halen kendi sırtında olmasına rağmen, çizdiği soyut tabloya bile pek sahip çıkmıyor. "Bunlar yapılmalıdır" demeye getiriyor. "Yapmak istiyoruz" demiyor.

Bize kalırsa, Demirel'in niyeti, AP'li bir programla MSP ve MHP'ye gitmek, onların dışardan desteğini istemektir. Ve ilk çıkacak pürüzde de tabanları yağlamak!.. Nitekim, Atilla Onuk gibi Demirelci yazarlar, bayram öncesi bu eğilimi açıkça dile getirdilerdi.

Özet olarak şu söylenebilir: Demirel, Türkiye'nin değil, partisinin çıkarlarını sağlam kazığa bağlamadan hükümet olma eğiliminde değildir. Demirel'in hükümet kurma konusundaki tereddütünün altında yatan gerçek budur.

Oysa, Demirel'in bu tutumu, Türkiye'nin ihtiyaçları ile çelişiyor. Türkiye'nin içinde yuvarlandığı ekonomik çıkmaz ve gitgide tırmanan anarşi, ancak ve ancak, terör olaylarına bulaşmamış güçlerin elbirliği ve iyiniyeti ile çözümlenebilir. CHP'yi dışarda bırakıp, MHP'yi (dışardan destek şeklinde de olsa) içeriye alacak bir hükümet formülünün, ne anarşinin ve ne de ekonomik sorunların üstesinden gelebilmesine olanak yoktur. Demirel, CHP'ye karşı düşmanca tavrını korumakla, hem Türkiye'nin gerçeklerine ters düşmektedir ve hem de seçmen kitlesinin ara seçimlerde billurlaşan birlik isteğine..

* * *

Demirel'in, CHP'ye karşı takındığı düşmanca tutuma rağmen, CHP Genel Başkanı Ecevit, AP'ye karşı hayli yumuşak ve toleranslıdır. Bülent Ecevit, İstanbul Bayram gazetesinin ilk günkü sayısında, bu tutumunu açıkça ortaya koymuş ve hatta, Demirel'in tutarlı bir programa yaslanan azınlık hükümeti kurması halinde, kendilerine destek olabileceklerini bile ima etmiştir. Bu tek makaleye bakılacak olursa, Ecevit'in, gerginliği sürdürmek gibi bir eğilimi yoktur.

* * *

Süleyman Demirel, mevcut gelişmeler karşısında, ünlü şapkasını önüne koyup bir süre düşünmek durumundadır. Kendisine teslim edilen hükümet kurma görevini, sadece dar parti çıkarları açısından mı değerlendirecek ve buna uygun hükümet formüllerine yönelecektir, yoksa Türkiye'nin ihtiyaçları açısından mı? Eğer ilk yolu zorlayacaksa, seçmen kitlelerinin siyasi kulüpçülükten ne kadar uzak olduğunu o da Ecevit gibi yakında görebilir.

FİKİR MEYDANI

EGE'DE BULANAN SULAR

Nuri Kolağası

Son günlerde kamuoyunu meşgul eden ve her iki ülkedeki şoven güçlerin alabildiğine istismar ettikleri Türk-Yunan ilişkileri üzerinde durmak istiyoruz.

Konu Yununistan'da Türkiye aleyhtarı girişimlerin başladığı dönem ve Türkiye'de Yunan düşmanlığını körükleyen çevrelerin kimler olduğu açısından ilgi çekicidir.

Çağımızda Türkiye ve Yunanistan gibi yarı-sömürge, ekonomik bağımlılığa sahip ülkelerin diğer bir ülkeye düşmanlık beslemesi, askeri tehdit oluşturmaya çalışması ancak bir emperyalist süper devlete dayanmasıyla mümkündür. Türkiye Yunanistan'ı, Yunanistan da Türkiye'yi hedef aldığında da mutlaka bir süper devlete yanaşmak zorundadır.

Kanımızca Yunanistan daki "PASOK" gibi şoven gericilerin ayranlarını kabartan, Türkiye'ye düşmanca tavırlara iten böyle bir kışkırtıcı arka bulmalarıdır.

Bu kışkırtıcının kim olduğunu somut olarak gözlemek mümkündür:

ABD'nin Ege ve Kıbrıs politikasına baktığımız zaman, çıkarları gereği, Ege'de istikrarı ve iki ülke arasında patırtının çıkmadığı bir ortamı arzulamaktadır. ABD'nin savaş kışkırttığı, "yine satılacak demode silahlar için bizi birbirimize kışkırtıyor" türünden iddalar gerçeğe dayanmamaktadır. ABD emperyalistleri silah satışı uğruna Rusya'yı Akdeniz'de daha çok söz sahibi yapacak bir karambolü isteyecek kadar çıldırmamıştır.

Egeyi bulandırmaya çalışan, bu amaçla 1974 Kıbrıs harekatına yeşil ışık yakan Rusya'dır. Nitekim Türkiye'de Yunan düşmanlığının şampiyonluğunu bugün herkesten önce M. Soysal A. Sirmen gibi yumuşama yanlıları yapmaktadır. Bunların tersine Nazlı Ilıcak gibi yazarlar bu gerici propagandaya karşı çıkıyor ve Yunanistanla dostluğun bugün Türkiye'nin milli çıkarları gereği olduğunu savunuyorlar. (Tercüman 22 Ekim).

Bu gerçekler ışığında, Yunanistan'daki Türkiye düşmanlığının alevlendirilmesi çabalarının Yunanistan'ın Rusya'ya gemi tamir kolaylıkları tanıması şeklindeki teslimiyetinin bir parçası olduğu görülmektedir. Bir buçuk ay önce "Ege'de ortak çıkarlarımız ayrılıklarımızdan çok fazladır" diyen Karamanlis'in ülkesinde, Karamanlis'in dostluktan yana olmasına rağmen bu tür hareketlerin basında yer alması Rusya'ya teslimiyetin bedelidir.

Bizde de Montrö girişimiyle olumlu adımların atıldığı, iki ülke ilişkilerinde Ecevit'in Rusya'ya yanaşmaya başlaması ile "Tehlike Rusya'dan değil Yunanistan'dan gelmektedir" şeklindeki sözleri söylemesi aynı nedenledir. Rusya'ya elini veren gerçek dostunun, dost olması gerekenin kafasına sopa vurmaya başlamaktadır.

Ayranı kabaran sadece Yunan şovenleri değildir. Ege'de devamlı provokasyon peşinde koşan basının yanısıra Ege'de yeni "ANLAMLI" bir paylaşımdan söz eden (M. Soysal 24 EKİM Milliyet), "Kafamızı bozmayın adaları da alırız" (A. Sirmen 25 Ekim Cumhuriyet) gibi Ege'de maceracı hedefler gösteren, Türkiye halkının ve ordusunun Rusya'ya karşı uyanıklığını köreltip Yunanistan hayaliyle oyalayarak gittikçe büyüyen Rus saldırı tehdidini örtmek, Türkiye'de buna elverişli bir ortam yaratmak isteyen yazarlar vardır.

Dikkat çekici olan taraf, Sovyetlere karşı "silahsızlanma", "yumuşama" sözkonusu olduğunda, SALT-2 ve Türkiye üzerinde U-2 uçaklarının pazarlıkları sürdüğünde barış, yumuşama feryatları atanların, Rusya önünde secdeye varanların Yunanistan'a gelince bu maskelerini bir kenara atıp şoven duyguları okşamaya başlamaları, fetihçi, saldırgan kabadayı pozuna bürünmeleridir.

Türkiye şimdiye kadar gerçeğe dayanmayan savunma tahlilleriyle Yunanistan'a karşı askeri güçler yığarken, Sovyetlere karşı ciddi tedbirler, savunma sistemleri geliştirmemiştir.

Örneğin, NATO'dan ayrı olarak kurulan Dördüncü Ordu, kuzey sınırımıza değil, Ege'ye konumlandırılmıştır; boğazlarımıza tehdit kuzeyden gelmiyormuş gibi uçaksavar savunma füzeleri sadece batıya çevrilidir. Ege'de hava sahası ve karasuları konusunda çok titiz olunmasına karşın, Rus uçaklarının kuzeyden defalarca hava sahalarımızı ihlal etmelerine, gemilerinin balıkçılarımızı kaçıracak kadar ileri gitmelerine kayıtsız kalınmıştır.

Başka bir ülkeye saldırıp işgal etmek, işgal edilen toprakları elde tutabilmek, büyük ekonomik ve askeri güçleri ellerinde bulunduranların, yapabileceği, teşebbüs edeceği bir iştir. Çağımızda bu ayrıcalığa çok az ülke sahiptir Bölgemizde ve dünyada saldırı durumunda olan ülke sosyal emperyalist Sovyetler Birliği'dir.

Nükleer denemeler yapıp Avrupa'ya füzeler yığan, ülkemizi "zayıf halka", 'Hasta Adam" ilan eden, Orta Doğuya yüklenen, başka ülkelerde darbeler tezgahlayıp işgaller yapan, Doğuda halkımızı birbirine kırdırtacak bir milli boğazlaşma kışkırtan Yunanistan değil Sovyet Sosyal emperyalizmidir. Yunanistan ne Türkiye'ye saldıracak güce ne de böyle bir politikayı yürütecek yapıya sahiptir. Bizdeki ırkçı Turan hayalcileri gibi bir avuç Yunan şovenistinin çıkardığı yaygaraya karşı bütün ülkeyi suçlayan demeçlere girişmek halkın şoven duygularına sevimli gözükse bile savaş kışkırtıcılarından başka kimseye bir yarar sağlamaz.

Biz yeldeğirmenlerine karşı cepheler kurarken, sırtımızı döndüğümüz Kutup Ayısı pençesini indirmek için fırsat kollamaktadır.

Genelkurmayın Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmesi konusunda, savunmamızın yumuşama masallarına terk edilemeyeceği şeklindeki görüşleri olumlu gelişmelerdir. Ancak gerçekleri sadece söylemek yetmez. Ege'de suyu bulandırıp balık avlamak isteyenlerin heveslerini kursaklarında bırakmak için suyu berraklaştırmalıdır. Bu konuda ilk adım, Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmelerin önündeki en büyük engeli ortadan kaldıracak Kıbrıs'taki fiili duruma son vermek olmalıdır. Suyu en fazla bulandıran bu durumu, ortadan kaldırmakta cesur davranmak gerekmektedir. Türkiye'nin çıkarları bağımsız ülkelere karşı değil, Sovyet yayılmacılığı karşısında yürekli olmaktan geçmektedir. Dördüncü Ordu Rus sınırına yerleştirilmeli, kuzeyde savunmamız için ciddi tedbirler alınmalıdır.

Bu konuda Yunanistan ve Türkiye'deki Sovyet mandacıları ve işbirlikçilerinin, şoven çevrelerin kışkırtmalarına kapılmadan, Yunanistanla dostluğu sonuna kadar savunmak ve Rusya'ya karşı milli savunmamızı güçlendirmek gerekmektedir.

Halkımız mazlumun yanında zalimin karşısında olmaktan yanadır.

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

İzinde miyiz?..

Anmak buysa, dün Ata'yı andık.

Törenler yaptık.

Nutuklar attık.

Anıtkabir'e çelenkler bıraktık.

Ve hepbir ağızdan onun izinde olduğumuzu tekrarladık.

İzinde miydik sahi?

Şu Celal Bayar da yaşdaşı Atatürk'ün izinde öyle mi?

Ecevit de, Demirel de, Türkeş de izinde, öyle mi?

Attıkları nutuklara bakılırsa öyle.

Oysa, "Atam izindeyiz" sözünün özü ne?

Gelin inceleyelim hep birlikte.

. . . .

Atatürk'ün izinde olmak, ülkeyi emperyalizmin ahtapotvari kollarına terketmek midir?

Yoksul Anadolu halkının iliğini sömürmek midir?

Yeraltı ve yerüstü kaynaklarını emperyalistlere peşkeş çekmek midir?

Yabancı üslere izin vermek midir?

Süper devletlerin savaş filolarını limanlarımıza buyur etmek midir?

U-2 cusus uçaklarına tepki göstermemek midir?

Evet. . Atatürk'ün izinde olmak ne demektir?

. . . .

Bilindiği gibi, Atatürk, Milli Kurtuluş Savaşımızın önderidir.

Milli Kurtuluş Savaşımız, çağımızda emperyalizme karşı verilen "Bağımsızlık" mücadelesinin ilk örneğidir.

Bu örnek, dün olduğu gibi bugün de ezilen ulusların elinde yükselen bir "özgürlük" meşalesidir.

Yani, Atanın izinde olmak demek, herşeyden önce "anti-emperyalistlik" "bağımsızlıkçılık" demektir.

Peki anti-emperyalist olan, bağımsızlıktan yana tavır alan, Bayarlar mıdır, Ecevitler midir, Demireller midir, Türkeşler midir?

Sırf Amerika istedi diye, tarihte ilk kurtuluş savaşını veren Anadolu halkının çocuklarını, yine kurtuluş savaşı veren Kore halkının üzerine gönderen Bayarlar değil midir?

Carterlerin, Brejnevlerin karşısında kırk takla atan Demireller, Türkeşler, Ecevitler değil midir?

O halde onlar ve onlara benzer politikacıların 10 Kasımlarda attıkları "Atam izindeyiz" vari nutuklar samimi değildir.

Onlar kim; "Atatürk'ün izinde-olmak" kim?

TİKP Bakırköy İlçe Örgütünün, Aydınlık gazetesini desteklemek amacı ile yaptığı toplantıdan bir görünüş.

TİKP Bakırköy İlçesinin kampanyamızı destekleme toplantısında 84 bin 500 lira toplandı

TİKP Bakırköy İlçe Örgütü, Aydınlık gazetesini desteklemek amacı ile İstanbul İl Örgütü binasında 3 Kasım Cumartesi günü bir toplantı düzenledi.

Toplantıya kadını, çocuğu, işçisi, memuru ve emekçisi ile 300'e yakın Bakırköylü katıldı.

Toplantı TİKP Merkez Komitesi üyesi Gün Zileli'nin konuşması ile başladı. Zileli, konuşmasında TİKP'nin önümüzdeki dönemdeki görevlerini açıkladı ve bütün partilileri, parti taraftarlarını seçimlere hazırlık için göreve çağırdı.

Daha sonra söz alan gazetemiz Müessese Müdürü O.Gürhan Ertür, Aydınlık'ın çıkışından bu yana yürüttüğü mücadeleyi anlatarak, gazetemizin geliştirme projeleri hakkında bilgi verdi ve Aydınlık'ı güçlendirmek için bütün Bakırköylüleri "Daha Güncel, Daha Güçlü Aydınlık Kampanyası"na destek olmaya çağırdı.

Halk ozanı İsa Koç ve Bakırköy İlçe Örgütü saz ekibinin gösterilerinden sonra TİKP Bakırköy İlçe Başkanı Rıza Özlek İlçe örgütünün Bakırköy ve çevresinde yaptığı çalışmalar hakkında bilgi verdi. Faşistlerin ve sahte solcu grupların yaptıkları saldırıları örnekleyerek, Aydınlık gazetesinin saldırganlara karşı mücadelede önemli bir silah olduğunu belirtti. Bakırköy emekçilerini, halkını, Aydınlık'ı desteklemeye çağırdı. İlçe örgütü olarak, Aydınlık'ı destekleme kampanyasında hedeflerinin 1,5 milyon lira olduğunu açıklayan Özlek, toplantı gününe kadar toplanan miktarın 98.430 lira para, ziynet ve çeşitli eşyalar olduğunu belirtti.

Daha sonra, Safralı, Bakırköylü, Bayrampaşalı, Atışalanlı, Bahçelievlerli, Parsellerli kadınlar, işçiler, gençler, emekçiler, kuruşlarını, alın terlerini kürsüde toplamaya başladılar. 84.500 lira nakit, 42.250 liralık ziynet eşyası, 7.500 liralık trikotaj toplandı. İlçe Başkanı Rıza Özlek altı ay sonucunda hedeflerini mutlaka aşacaklarını belirtti.

Ozan Nedret'in ezgileri, gençlerin şiir ve marşları ile süren toplantı çoşkun bir hava içinde sona erdi.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

PAZARCIK **K.MARAŞ**

Okulumuzda da bir grup öğrenci İstiklal Marşı okunurken saygısızlık etti

Okulumuzun 26 Ekim 1979 Cuma günü kapanışında İstiklal Marşı söylenirken şöyle bir olay meydana geldi.

20-25 kadar sağ görüşlü bir grup, marşı temposundan çıkararak daha hızlı bir tempoyla söylemeye başladılar. Öğretmenlerin ihtar etmesine rağmen bu grup İstiklal Marşı'nı söylemeye devam etti. Öğretmenler öğrencileri ikaz ederek marşın yeniden söyleneceğini bildirdi. Bu sefer de İstiklal Marşı çok cılız bir şekilde söylendi. Bu sırada sağ görüşlü 5 öğrenci marş söylenirken güldü. Öğretmenler bu 5 kişiyi tespit ederek öğrenciler arasından çıkardılar. Bütün öğrenci kitlesine tanıttıktan sonra bunları Disiplin Kuruluna verdiler. Olay böylece kapanmış göründü.

Halkın Kurtuluşçuları, Devrimci Halkın Birlikçileri ve Apocular ise, marş söylenirken esas duruşa bile geçmediler. Tarafsız öğrencilerin çoğu da aynı tavrı aldılar.

Arkadaşlar, bu marş ülkemizin milli marşıdır. Bu marşı söylememek düşmana, emperyalizme özellikle MHP ve Rusya'ya hizmettir. Atalarımız bu marşı söyleyebilmek için dünyada ilk milli kurtuluş savaşını vererek bütün mazlum milletlere örnek olmuşlardır. Bu marşı söyleyebilmek için, bugün yaşadığımız topraklara binlerce şehidimiz kan dökmüştür. Bu kanlar üzerinde, yani emperyalizme karşı mücadele içinde doğmuş olan bu milli marşımızı söylememek, atalarımıza, bağımsızlığımıza küfür, düşmana hizmettir.

Kurtuluş Savaşımızın önderi büyük devrimci Mustafa Kemal, bu ülkenin geleceğini biz gençliğe emanet etmiştir. Milli marşı söylemeden bu ülkenin geleceğini nasıl savunabiliriz?

Bazı arkadaşlar bu marşta Türk ırkçılığının hakim olduğunu getiriyorlar. Buna örnek olarak şu mısraları veriyorlar:

"Kahraman ırkıma bir gül, ne bu şiddet bu celal
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal'

Arkadaşlar, imamın biri camide vaaz verir. Bu sırada beyaz bir kağıdın üzerine siyah bir nokta yapar. Orada bulunanlara sorar. Bu nedir? Oradakiler de siyah bir nokta diye cevap verir. İmam o zaman "Koskoca beyaz kağıdı görmüyorsunuz da ufacık bir siyah noktayı mı görüyorsunuz" der.

Bu arkadaşlara sesleniyorum. Bir ülkenin milli bağımsızlığının simgesi olan ve binlerce şehitle emperyalizme karşı mücadele içinde doğan bu marşa burası için mi karşı çıkıyorsunuz? Koskoca bağımsızlığımızı ve emperyalizme karşı mücadeleyi dile getiren mısraları görmüyor musunuz?

Bu arkadaşlara soruyorum: Biz ülkemizin bağımsızlığının mı yoksa köleliğin mi savunucusuyuz? Eğer bağımsızlığımızın savunucusuysak, milli marşımızı düşmanlarımıza karşı daha gür ve daha canlı haykırmalıyız.

Tüm liseli arkadaşlar, bağımsızlığımızın simgesi olan ve emperyalizme karşı mücadeleyi dile getiren İstiklal Marşını, bağımsızlığımızın düşmanları MHP ve Rusya'ya karşı daha canlı ve daha gür haykırmak için mücadele edelim.

Hasan Karadağ
Pazarcık Lisesi
6 Fen A Öğrencisi

Lale arkadaşı kendisinden öğrendiklerimizle yaşatacağız

Fedakar arkadaşımız Lale Tekin'i 27 Ekim günü kaybettik.

Lale, bu yılın mayıs ayında devrimci mücadeleye katıldı. Bu, onun yaşantısında bir dönüm noktasıydı. O, devrimci fikirleri kavradıkça hatalarını yendi.

Arkadaşımız yeni bir devrimci olmasına rağmen fedakarlığıyla kısa zamanda hepimizin dikkatini çekti. Aramıza katılır katılmaz "Amerikan U-2 uçaklarına ve Rusya'ya teslimiyete hayır!" kampanyası içinde yer aldı. Semtleri kapı kapı dolaşarak kampanya broşürü sattı. Altın kolyesini ve 500 lirasını bağışlayarak "en çok bağış yapan arkadaş" ünvanını aldı.

Hastalığına rağmen "U-2 uçamaz, Rusya geçemez" yürüyüşüne katıldı. Yürüyüş boyunca disiplinli hareketleriyle hepimize örnek oldu. Azimle, güleryüzle çalışması, hatalarını yenmekteki gayreti bize güç verdi.

Lale, hastalığını bilmesine rağmen kısa süre içinde örnek bir yaşantı kurdu. Bu, onun halk sevgisini kanıtlıyordu.

Fedakar arkadaşımız "Daha güçlü ve daha güncel bir AYDINLIK" kampanyasına da dört elle sarıldı. Birçok kart ve broşür sattı.

Lale bize çok kısa bir süre içinde fedakarlığı, halk sevgisini ve azimli çalışmayı öğretti. Anısını kendisinden aldığımız derslerle yaşatacağız.

DLB'li Arkadaşları

Yanlış teşhis yüzünden evimde öleceğim günü bekliyorum

Ben başkente 80 km uzaklıkta yaşayan yoksul, hasta bir vatandaşım.

3 ay önce hastalandım ve Ankara Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırıldım. Birkaç gün geçtikten sonra beni tedavi etmek için Prof. Dr. Vedat İçöz yanıma geldi ve rahatsızlığımı sordu. Ben ciğerlerimden rahatsız olduğumu söyledim. Ve benim hemen ameliyat edilmem gerektiğini ve ameliyat için 10 bin lira peşin para vermemi istedi.

Ben de 10 bin lirayı vererek ameliyata alındım. Ameliyattan sonra akciğerlerinde kis olduğunu söylediler.

Ve Atatürk Sanatoryumuna gönderildim. Burada tüberküloz olmadığımı söylediler. Ve kanser teşhisi koydular. 80-40 bin lira masraf yapmama rağmen tedaviden bir fayda görmedim.

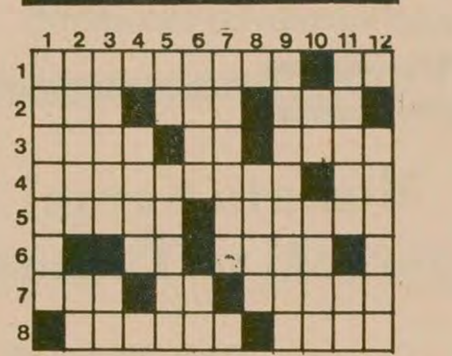
Doktorlar benim bu hastalıktan kurtulamayacağımı ve evimde ölüm günümü beklememi söylediler. Şimdi evimde öleceğim günü bekliyorum.

Ülkemizde benim gibi birçok insan bu yolda kurban gitti. Kısaca ülkemizde insan canının kıymeti yoktur. ben öldükten sonra 3 çocuğum yetim kalacak.

Bu yazdıklarım tüm vatandaşlara ders olsun

Hızır Aydoğan
Tabaklı Köyü

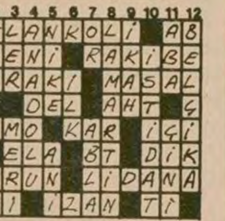
BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) "Ölümsüz"ün yazarı Yunan romancısının soyadı (Türkçesi)-Balık tutmaya yarar. 2) Bir tat, Tersi tavır, davranış-Soy. 3) Bir bayan adı-Sicim - İhanet eden. 4) 'İstemediğin kadar çok' anlamında bir söz-Bir harfin okunuşu. 5) Çağrı-Geri alınmak üzere bırakılan şey. 6) Uzaklık işareti-Geminin tuttuğu yol. 7) Daha çok yüzde görülen sinirsel seğirmeler-Tersi kimyada Kalay'ın simgesi-Cereyanla sıcak veya soğuk hava sağlayan aygıt. 8) Bulgaristan'da bırkent-Bir doğal iplik.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Şeyh Bedreddin'in, felsefi görüşlerini içeren ünlü kitabının adı. 2) Merak ya da şüphe belirten bir sözcük-Kimyada İridyum'un simgesi. 3) İmtihan-'Kuzu'nun yarısı. 4) Sayıca miktar. 5) Bir nota-Utanma, ar. 6) Kır yaşayışını anlatan kısa şiir ya da düzyazı-Bir besin. 7) Bir başlık (çoğul) 8) Tersi hayati tehlike arzeden, derin uyku durumu. 9) Sağlıklı. 10) Eski Mısır'da bir tanrı-Vekil. 11) İnan bağı, din inancı-Kuzu sesi. 12) Tersi bilerek, bile bile.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

Afgan gerillaları şimdi Rus saldırısını bertaraf etmek için savaşıyorlar. İşte Kunar Eyaletindeki Şıgıl gerilla üssünde cepheden dönen gerillalar. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Hükümet kuvvetlerinin büyük saldırısına rağmen

Afgan gerillaları 200 askeri safdışı bıraktılar

● BİR KENTİN DIŞINDA BADAKŞAN EYALETİNİN TÜMÜ GERİLLALARIN ELİNDE ●

İSLAMABAD, YENİ DELHİ (AA-THA)

Pakistan Haberler Ajansının verdiği bilgiye göre, Müslüman gerillalar, başkent Kabil'i güneyin önemli merkezlerinden Kandahar kentine bağlayan ana yol üzerinde hükümet kuvvetlerine karşı düzenledikleri harekatta 200 hükümet askerini öldürdüler. Gerillalar beş zırhlı araç ve iki tankı da tahrip ettiler.

Bu arada aynı ajans, son günlerde hükümet kuvvetlerinin önemli iki yerleşim merkezini Müslüman gerillaların elinden aldığını bildirdi.

Öte yandan AP ajansının bildirdiğine göre, Sovyet silahlarıyla donatılmış hükümet kuvvetleri, geçtiğimiz cuma günü Müslüman gerillalara karşı büyük çaplı bir saldırı başlattı. Hükümet kuvvetleri saldırısını 3 bin tank ve zırhlı aracın desteğinde yapıyor.

AP, hükümet kuvvetlerinin yaptığı saldırının amacının Gardez ve Khost karayolunu açmak ve yakıtsızlıktan kırılmakta olan Kabil'e karayoluyla odun taşımayı sağlamak olduğunu bildirdi. Hükümet birlikleri bu amaçla, sınır kasabaları olan Sayed-Karan ve Khawja-Buram'a da girdiler.

Moskova yanlısı hükümetin başlattığı yoğun saldırıya rağmen, Patan Kabilesine mensup savaşçıların stratejik Set-Mando geçidini hâlâ ellerinde bulundurdukları bildirildi. Pathan Kabilesine mensup gerillalar 2 Kasımda Badakşan Eyaletinin bir dağ kasabası olan Farkhar'ı ele geçirdikleri ve bu olay sırasında kasabanın Moskova yanlısı, "Halk Partisi" üyesi belediye başkanıyla tüm aile fertlerinin öldürüldüğü açıklandı. Badakşan Eyaletinin bir kentinin dışında bütün bölgeler gerillaların elinde bulunuyor.

1-15 Kasımda Afgan halkıyla dayanışma günleri yapılıyor

● Türkiye' de Müslüman Gençler de nalkı Afganistan' daki mücadeleye destek olmaya çağırdı

● Afganlı ve İranlı öğrenci örgütleri bir ortak bildiri yayınladı

İSTANBUL (ÖZEL)

20 Rus taburu eçtiğimiz hafta Afganisan'a girerek halkın müadelesini tamamen kırnayı amaçlarken, Müsıman ve devrimci örütler, 1-15 Kasımı, bün dünyada "Afganisan Halkıyla Dayanışma Günleri" olarak ilan etti.

"Müslüman Gençler"

"Dayanışma Günleri" olayısıyla "Müslüman Gençler-İstanbul" imzalı ir bildiride, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'dai hegemonyacılığı kıandı.

Kuranı Kerim'den azı surelerin de yer alığı bildiride, Afganisan'daki Rus yanlısı hüümetin "komünist" oluğu ileri sürülüyor.

20 tabur Rus askeinin Afganistan'a girmeni kınayan "Müslüman Gençler", 'Afgan halkıın İslami hükümet kurnak için savaştığını ve lkenin büyük bir bölüiünü yönettiğini belirtiorlar.

Rabbani ve Hekmatar önderliğindeki direiş hareketlerini destekeyen bildiri sahipleri, ovyetler Birliği gibi BD'nin de emperyalist lduğunu kaydediyorır.

Moskova'nın Angola e Etyopya'da giriştii işgalleri kınayan "Müsıman Gençler", İran halının Şahı yıktığı gibi fgan halkının da Rus mperyalizmine karşı afer kazanacağını beliryorlar.

Bazı Batılı ülkelerin ve u arada Dünya Bankasıın Afgan hükümetine ardım sağlamasına karşı ıkılan bildiride, İran e Pakistan'ın "İslami Dayanışma" gereği Afanistanlı Müslümanlara estek olduğu bildiliyor.

"Afganlı kardeşleriiiz bizden ve bütün düna Müslümanlarından yarım talep etmektedir. Büin bu katliamlar Afgaistan'da cereyan edip ururken bunlara susaak mıyız? Unutmayalım i, inancımıza göre, Doğudaki bir müslümaın eline diken batsa, atıda yaşayan bir müslüıanın canı yanar ve heıen onun yardımına koar" cümlesiyle devam den bildiri şöyle sona eyor: "Biz Müslüman ençler olarak, zalim ve ravun yönetimi olan Hafızullah Amin remi ve mütecaviz (saldıran) Rus Çarlarını lanetyoruz. (...)"

"CIS-FASA"

1-15 Kasımın Afga-

Yurtdışındaki Afganistanlı Öğrenciler Federasyonu (FASA) ile İranlı Öğrenciler Konfederasyonu'nun (CIS) ortak bildirisi

nistan Halkıyla Dayanışma Günleri" olarak ilan edilmesi nedeniyle, Afganlı ve İranlı çeşitli örgütler gösteriler düzenliyor, bildiriler yayınlıyorlar.

Almanya, Fransa, İngiltere ve ABD'de bulunan Afganistanlı ve İranlı öğrenciler, bu haftaya toplantılar düzenleyerek katılırken, "Yurtdışındaki Afganistanlı Öğrenciler Federasyonu" (FASA) ve "İranlı Öğrenciler Konfederasyonu" (CİS) ortak bir bildiri yayınladı.

27 Nisan 1978 kanlı darbesinin, KGB'nin yardımıyla gerçekleştiğini anlatan FASA-CİS bildirisi, "Afgan halkının Rus işgalcilerine karşı bütün vatanı bir savaş alanına çevirdiğini" belirtiyor. "Rus sosyal-emperyalizminin yerli uşağı Amin'in halka karşı vahşi saldırılar düzenlediğini" vurgulayan açıklama, bu yüzden çok sayıda Afganlının Pakistan'a göç etmek zorunda kaldığını söylüyor.

Ülke içinde halkın yaşantısının son derece kötü olduğunu ve bu yüzden acil olarak yiyecek ve sıhhi yardımın gerekliliğini hatırlatan bildiri şöyle sürüyor: "Yiğit ve kahraman Afgan halkının savaşı en tehlikeli süper devlet karşısında ilkel silahlarla ve sınırlı imkanlarla ilerlemektedir. Sonuç olarak silahlı kuvvetler bakımından eşit olmayan bir mücadele devam etmektedir."

Afganistan'da süren mücadelenin, Orta Doğu ve İslam dünyasında milli güçlerin birlik ve dayanışmasını etkileyeceğini belirten ortak bildiri daha sonra, Afganistan ve İran halklarının kardeşliğini vurguluyor.

"Afgan halkının vatan uğruna verdiği kutsal savaş, yalnız bu ülkenin milli bağımsızlığını yeniden sağlamasıyla kalmayacak, aynı zamanda bölgede Rus sosyal-emperyalizminin cinayetleri ve hilelerini de açığa çıkaracaktır" cümlesiyle süren bildiri, Kabil'deki Rus yanlısı yönetimin, İran'daki bağımsızlıkçı güçlere karşı propaganda yaptığını belirtiyor.

İran'da da Sovyetler Birliği'nin giriştiği tehlikeli manevralara karşı uyanıklığın gerektiğini bildiren açıklama şöyle son buluyor:

"Biz bütün dünyada devrim ve bağımsızlık için mücadele veren güçleri, Afgan halkının haklı davası ile dayanışmaya çağırıyoruz."

"Yangına körükle gidiliyor"

ABD, İranla ilgili Sovyet yayınlarını protesto etti

WASHINGTON

ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Hodding Carter, Sovyet basın organlarının İran'a yönelik yorumlarını Sovyetler Birliği nezdinde protesto ettiğini açıkladı.

Hodding Carter "İran'daki durumu daha da alevlendirmek için hiç bir şeyin yapılmamasını" Sovyet yetkililerinden istediğini belirtti. Carter, "Bu yorumları tümüyle kabul edilemez olarak görüyoruz" dedi.

Amerikan Dışişleri Bakanlığında Sovyetlerin radyo programlarını dinleyen yetkililer, yazılı basının genel olarak Birleşik Amerika'ya karşı kırıcı yorumlar yapmaktan kaçındığını, ancak Sovyet radyo yayınlarında bu tutumun izlenmediğini ve İran'a yapılan Farsça yayınlarda "Yangına körükle gidildiğini" kaydettiler.

Öte yandan ABD'nin Tahran Büyükelçiliğindeki işgali sona erdirmek için çeşitli ülkelerde, bu arada Sovyetler Birliği nezdinde diplomatik girişimlerde bulunarak arabuluculuk yapılmasını istediği öne sürüldü. ABD'nin Birleşmiş Milletler'deki eski Başdelegesi Andrew Young'un da Üçüncü Dünya ülkeleri nezdinde benzer girişimlerde bulunacağı haber verildi.

CARTER REHİNLERİN AİLELERİYLE GÖRÜŞTÜ

Carter önceki gün Tahran Büyükelçiliğinde rehin tutulan elçilik mensuplarının aileleriyle görüştü.

Carter Beyaz Sarayda yaptığı görüşmede ailelere olaydan duyduğu üzüntüyü bildirdi.

● Washington'da İranlı öğrenciler işgali destekleyen gösteriler yaptı

● 4 İranlı tutuklandı

ABD'DE GÖSTERİLER

ABD'nin çeşitli kentlerinde İranlılar yürüyüşler yaparak Şah Rıza Pehlevi'nin İran'a geri verilmesi için sloganlar attılar.

Dün Washington'da da Başkan Carter'in bütün engelleme girişimine rağmen yüzlerce İranlı öğrenci, Tahran'daki eylemi desteklediklerini göstermek üzere bir gösteri yaptılar. Gösterinin Başkentin yerel yöneticilerinin Başkan Carter'e rağmen verdikleri izin sonucunda mümkün olduğu ileri sürüldü.

Gösteri sırasında bazı Amerikalılarla İranlı öğrenciler arasında küçük çapta çatışmalar çıktı. Bir kısım Amerikalının "Amerikalıları serbest bırakın", "İran bombalansın", "Petrolünüzü alıp başınıza çalın" diye bağırdıkları haber verildi. Taraflar arasındaki çatışma polisin müdahalesiyle sona erdirildi.

PAPA'NIN ÖZEL TEMSİLCİSİ HOMEYNİ İLE GÖRÜŞTÜ

Papa II. John Paul'un Tahran'daki Amerikan Büyükelçiliği işgali ile ilgili olarak İran'a gönderdiği temsilcisi Annibal Buggiini Kum kentinde Ayetullah Homeyni ile görüşme yaptı.

İran Dışişleri Bakanı Abulhassan Beni Sadr'ın katıldığı toplantıdan sonra yapılan açıklamada toplantının olumlu geçtiği belirtildi ve temsilcinin Amerikalı rehinelerle görüşmesinin kabul edildiği açıklandı.

BAZI GRUPLAR

ABD'nin Kaliforniya Eyaletindeki Baverly Hills bölgesinde Şah ve ABD aleyhtarı gösteri yapan İranlı gençler bazı grupların saldırısına uğradı ve çıkan çatışmalarda toplam 144 kişi yaralandı, 130 gösterici gözaltına alındı.

Eyalet polisinin verdiği bilgiye göre göstericilerin büyük bir kısmı, "Kamu düzenini bozmak ve yasal olmayan gösteri düzenlemek" suçlarından gözaltına alındı.

İRAN'DAKİ AMERİKALILAR ÜLKEYİ TERK ETMEYE DEVAM EDİYOR

ABD Elçiliği işgalinden sonra tahmini olarak 400 Amerikalının daha İran'dan ayrıldığı bildiriliyor. İran'da iş yapan çeşitli firmalarda çalışan Amerikalılar, Washington ile Tahran arasındaki gerginliğin şiddetlenmesi üzerine İran'da can ve mal güvenliklerinin kalmadığını söylediler.

Ayetullah Homeyni'nin işbaşına geçmesinden bu yana 300 Amerikan firması ve yaklaşık 25 bin Amerikalının İran'dan ayrıldığı belirtiliyor.

4 İRANLI TUTUKLANDI

Minnesota Valisi Al Quie'yi kaçırmayı tasarlayan 4 İranlı ve bir Sudanlı öğrenci önceki akşam tutuklandı.

St. Paul Polisi Şefi, Eyalet Valisinin resmi konutunda öğrencilere vereceği yemek sırasında kaçırılacağı yolunda ihbarda bulunulduğunu öne sürdü, 4 İranlı ile bir Sudanlı'nın resmi konutun birkaç metre ötesinde parkedilen arabasında silahlar bulunduğunu kaydetti.

MUHAMMET ALİ İRAN'A GİTMEYE HAZIR

Dünya ağır siklet eski Boks Şampiyonu Muhammet Ali, Tahran'da rehin tutulan Amerikalıların serbest bırakılmasına karşılık kendisini rehin koymaya hazır olduğunu yineledi.

İran'a gitmek için bavulunu hazırladığını söyleyen Muhammet Ali bunu reklam için yapmadığını ileri sürdü.

ŞAH'IN AMERİKA'DAN AYRILMAYACAĞI İLERİ SÜRÜLDÜ

Başkan Carter'in danışmanlarından biri Tahran'daki Amerikalıların rehin kaldığı sürece Şah'ın Birleşik Amerika'dan ayrılmayacağını ileri sürdü.

33 REHİNE ŞAH'IN İRAN'A VERİLMESİNİ İSTEDİ

Tahran'da ABD Büyükelçiliğinde rehin tutulan 60 diplomattan 33'ünün imzalarının bulunduğu elle yazılmış bir dilekçeyle, ABD'nin devrik Şahı İran'a geri vermesi istendi.

Dilekçede "ülkemizin, özgürlüğümüzün koşulunu yerine getirerek devrik Şah'ı İran Hükümetine geri vermesini istiyoruz" denildi.

İran-FKÖ-ABD bağlantısı İstanbul'dan sağlanıyor

● ABD'nin FKÖ'yü tanıma ihtimali güçleniyor

● ABD'nin İstanbul Başkonsolosu: "Bekliyoruz"

İSTANBUL

ABD Başkanı Carter'in Tahran'a göndermek istediği iki kişilik ABD arabulucu heyetinin İstanbul'da gizli temaslarını sürdürdükleri bildiriliyor. Heyet başkanı Ramsey Clark'ın, FKÖ'nün Ankara temsilcisi Abu Firas ile sürekli olarak telefon görüşmesi yaptığı belirtiliyor.

AFP, arabuluculuk girişimleri konusunda İran - FKÖ - ABD, bağlantısının, Tahran ile temas halinde bulunan Abu Firas aracılığı ile sağlandığını öne sürüyor.

Gözlemciler, FKÖ'nün bir yandan İran yönetimini ikna etmeye çalışırken, bir yandan da ABD'nin kendisini tanıması için bazı koşullar öne sürdüğünü belirtiyor. Son derece güç bir durumda olan ABD yönetiminin, FKÖ'nün arabuluculuk girişimlerinden duyduğu memnunluktan sonra, ABD'nin şimdi de FKÖ'yü resmen tanıyabileceği ileri sürülüyor. Beyrut ve Tahran'da bazı çevreler, FKÖ'nün kendisini tanıması koşulu ile başarılı bir arabuluculuk yapabileceğini savunuyorlar. sözkonusu plan gerçekleşirse, FKÖ'nün yeni bir diplomatik zafer daha kazanacağı Filistin çevrelerinde yoğunlaşan bir ihtimal olarak görünüyor.

ABD BAŞKONSOLOSUNUN SESSİZLİĞİ VE BEYAZ UÇAK

ABD'nin İstanbul'daki Başkonsolosu THA muhabirinin sorularını cevaplandırırken, "Biz burada oturup bütün gün bekliyoruz. Kimseyi demeçlerle sinirlendirmek istemiyoruz" dedi.

ABD Başkanı Carter'in gönderdiği iki kişilik arabulucu heyetinin üyeleri, İstanbul'daki ABD konsolosluğuna yerleştiler ve şimdiye kadar hiç bir basın mensubu ile görüşmediler.

ABD Konsolosu Robert Houghton ise, gazetecilerin soruları karşısında, sadece şu açıklamayı yaptı: "ABD Başkanının temsilcileri ve Konsolosluk olarak son derece titiz ve hassas davranıyoruz. Üstelik çok dikkatli olmak zorundayız. Demeç vererek veya açıklama yaparak kimseyi sinirlendirmek istemiyoruz. Bundan başka bir şey de söyleyemem"

Öte yandan Ramsey ve Miller'i Washington'dan getiren Carter'in özel uçağı, her an harekete hazır bir şekilde Yeşilköy havalimanında bekliyor.

THA'nın edindiği bilgilere göre, Ramsey ve Miller'i Tahran'a götürecek olan uçak Washington'dan gelecek olan direktifi bekliyor.

Yoğun bir faaliyet yürüttükleri bilinen ABD'li arabulucuların hafta sonuna kadar İstanbul'da kalacağı tahmin ediliyor.

7. gün

ABD Elçiliğinin işgaline son verilmesi için diplomatik girişimler yoğunlaştı

Birleşmiş Milletler işgali kınadı

● Fransa, Cezayir, İsveç ve Suriye Büyükelçileri rehinelerle görüştü

● Gözler yeni Dışişleri Bakanı Beni Sadr'a çevrildi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi dün yaptığı olağanüstü toplantıda, oybirliği ile aldığı kararda, elçilik işgalini sert bir dille kınadı ve rehinelerin derhal serbest bırakılmasını talep etti. Güvenlik Konseyinin, ayrıca sözkonusu kararı İran yönetimine bildireceği açıklandı.

Güvenlik Konseyinde yapılan toplantıda, işgalin sürmesi halinde BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in bizzat Tahran'a gitmesi önerildi.

Ayetullah Homeyni ve İran yönetiminin bir kesimi tarafından teşvik edilen ABD Elçiliği işgali, birinci haftasını doldurdu. Eylemlerini sürdürmeye kararlı olduklarını söyleyen işgalci öğrenciler dün ilk kez, İsveç, Fransa, Suriye ve Cezayir elçilerini ABD Elçiliğine kabul ettiler ve elçileri 100 kadar rehine ile görüştürdüler.

Bir gün önce, rehinelerden birini gözleri bağlı olarak elçilik bahçesine çıkaran ve protesto eden öğrenciler, rehinelere gayet iyi muamele edildiğini söylediler. Öğrencilerin yayınladıkları bir bildiride ise, Amerikan halkının, işgal eylemini desteklemeleri istendi. Sözkonusu bildiride, Tahran'daki eylemin, Vietnam savaşı sırasında yapılan eylemler cinsinden olduğu öne sürüldü.

BENİ SADR: "REHİNELER ÖLDÜRÜLMEYECEK

Fransız "Le Monde" gazetesine bir demeç veren İran'ın yeni Dışişleri Bakanı Beni Sadr, ABD Elçiliğinde rehin tutulan 60 ABD'linin öldürülmesinin kesinlikle sözkonusu olmadığını açıkladı. Dışişleri Bakanı bu açıklamasında, "Rehinelerin özgürlüğe kavuşmalarının ABD'nin elinde olduğunu" ileri sürdü.

TAHRAN'DAKİ GİRİŞİMLER

Rehineleri kurtarmak için çeşitli ülkelerde diplomatik girişimler sürerken, FKÖ yöneticilerinin Saad Sayel'in arabuluculuğu sayesinde 12 rehinenin yakın zamanda serbest bırakılabileceği bildiriliyor. Saad Sayel'in İranlı birçok yetkiliden başka İmam Homeyni ile de görüştüğü gelen haberler arasında yer alıyor.

Arabuluculuk girişimlerinde yeni bir olgu olarak Beni Sadr'ın tutumu Batılı ve ABD'li gözlemcilerin dikkatini çekiyor. Beni Sadr'ın Homeyni ile görüşüp, kendisinin elçilik konusunda görüşmeler yapmak üzere yetki istediği bildiriliyor.

AFP, Beni Sadr'ın ABD'nin Tahran Elçiliği İşgüderi Bruce Laingen ile de görüştüğünü açıkladı.

FKÖ de arabuluculuk girişimlerini sürdürüyor. Filistin örgütü içinde yer alan bazı unsurlar, bu girişimlere muhalefet etseler de, Arafat ve Terzi'nin rehineleri kurtarmak için yoğun bir faaliyet içinde oldukları öğrenildi. FKÖ lideri Arafat, İran yöneticileri ile bir telefon görüşmesi yaptı. FKÖ'nün BM'deki temsilcisi Terzi ise New York'taki İranlı yetkililerle temas kuruyor.

Libya ise arabulucuk çabalarından dolayı FKÖ'yü eleştirdi.

Tahran'daki Türkiye Büyükelçisi Turgut Tülüman'ın ise, halen işgalci öğrencilerle görüşmek amacıyla İranlı yetkililere danıştığı bildiriliyor.

İran'ın Wasihngton'daki İşgüderi Ali Agah, dün yaptığı bir açıklamada, Şah'ın ABD'yi terketmesi halinde rehinelerin serbest bırakılacağına inandığını söyledi.

BAHTİYAR'IN AÇIKLAMASI

İran'ın sabık Başbakanı Şahpur Bahtiyar haftalık İngiliz dergisi "NOW" a verdiği bir demeçte Ayetullah Homeyni'yi şiddetle eleştirdi ve İran'da son 10 ay içinde 7 bin kişinin öldürüldüğünü öne sürdü. Homeyni'yi "Kana susamış adam" olarak niteleyen Bahtiyar, dini liderliğin İran'da bazı azınlık milliyetlere karşı soykırım uyguladığını iddialarına ekledi.

ENVER SEDAT DA HOMEYNİ'Yİ SUÇLADI

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, Kahire'de düzenlediği basın toplatısında, Homeyni'nin Müslümanlığı istismar ederek, İran'da kargaşalığa neden olduğunu söyledi. Sedat, Homeyni'nin bu tutumu yüzünden İran'da bir "sol darbeye" kapıyı açık tuttuğu görüşünü savundu.

Hatırlanacağı üzere Sedat, Şah'ı ABD'den Mısır'a çağırmak için kendi özel uçağını New York'a göndermeyi önermişti.

● İbrahim Yazdi'nin yerine Dışişleri Bakanlığına getirilen Beni Sadr'a, İran hükümetinin yeni "Güçlü adamı" olarak bakılıyor. ●

Elçilik işgalini savunan İran' ın yeni Dışişleri Bakanı

Beni Sadr: "Şah'ın iade edilmesi için başka yollarımız var!"

TAHRAN

İran'ın yeni Dışişleri Bakanı ve İslam Devrim Konseyinin etkili üyelerinden Ebulhasan Beni Sadr, haftalık Fransız dergisi "Le Nouvel Observateur" ün muhabirine verdiği demeçte, "Şah'ın iade edilmesi için İran'ın başka yolları vardır. Yeni bir Watergate skandalı yaratabiliriz" dedi. Beni Sadr, ABD'ye karşı uygulanabilecek önemli bir baskı aracının, "İran'ın içişlerine ABD'nin yaptığı müdahalelerin açıklanması olacağını" söyledi.

Öte yandan, Beni Sadr'ın açıklamasında sözkonusu edilen "başka araçların" petrol ambargosu olduğu belirtiliyor.

Tahran'daki ABD elçiliğini işgal eden öğrencilerin tutumunu öven ve işgali savunan Beni Sadr, "Rehineleri süresiz olarak elde tutmak sözkonusu olmasa da, hiç bir ABD'li temsilci Homeyni tarafından kabul edilmeyecektir" dedi. Beni Sadr, "Amerikan elçiliğini işgal eden halk, uluslararası kamuoyuna, İran'ın kendi geleceğinin ve kendi bağımsızlığının efendisi olmak istediğini gösterdiğini" iddia etti. Fransız dergisine verdiği demeçte, Beni Sadr, "ABD, tarihin bir sayfasının kapandığını anlamak zorundadır" dedi.

Sabık Şah'ın Hitler'den farksız olduğunu ileri süren Dışişleri Bakanı, İran'ın, ABD'ye Şah'ın tedavisi için bir süre tanımayı düşündüğünü belirtti. "Ancak pek tabiidir ki bu yıllarca süremez" dedi.

YENİ HÜKÜMET HAFTA BAŞINDA AÇIKLANIYOR

Ayetullah Homeyni'nin yeni hükümet kurma çalışmalarını tamamlamak üzere olduğu bildirildi.

Homeyni'ye yakın çevreler eski hükümette görev alan 4 bakanın kabinede kalacağını belirtiyorlar. Ancak bu 4 bakanın ve muhtemel Başbakan'ın isimleri konusunda herhangi bir açıklama yapılmıyor.

15 kişilik İran Bakanlar Kurulunun pazartesi günü açıklanması bekleniyor.

İran İslam Devrim Konseyi ise hükümetin kuruluşu ile ilgili olarak yaptığı bir açıklamada bundan böyle her bakanlığı Konsey üyelerinden birinin denetleyeceğini ilan etti. İslam Devrim Konseyi üyeleri bakanlıklarda "Gözlemci" niteliğinde bulunacak.

İsveç' te 8 Polonyalı casus tutuklandı

STOCKHOLM (THA)

İsveç polisinin, Polonya uyruklu 8 kişiyi casusluk suçundan tutukladığı açıklandı.

25-30 yaşları arasındaki Polonyalı 4 kadınla 4 erkek, orta İsveç'teki Tidaholm yakınlarında ıssız bir yörede tuttukları iki eve düzenlenen baskında ele geçtiler.

İsveç hükümeti, geçtiğimiz Temmuz ayında da iki Polonya uyrukluyu, sanayi casusluğu suçundan dolayı sınır dışı etmişti. Buna karşılık Polonya iki İsveçli diplomatı sınır dışı etmişti.

Stockholm'deki Polonya elçiliği 8 Polonyalı casusun tutuklanmasıyla ilgili bir açıklama yapmayı reddetti.

Çin Dışişleri Bakanı: "Hua Guofeng'in Avrupa gezisi hedefine ulaştı"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Romanya'nın başkenti Bükreş'e hareket etmeden önce Belgrad'da bir demeç veren Çin Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Huang Hua, Başbakan Hua Guofeng'in Avrupa gezisinin hedefine ulaştığını belirtti. Huang Hua, gezinin amacının Avrupa'yla ilişkileri güçlendirmek olduğunu söyledi.

Dışişleri Bakanı Huang Hua, Romanya'da temaslar yapmak ve Komünist Parti ve Devlet Başkanı Nikolay Çavuşesku ile ikili ilişkileri ve uluslararası sorunları görüşmek üzere Bükreş'e gitti.

BELGRAD'DAKİ KONUŞMA

Yugoslovya Dışişleri Bakanı Josip Vrhovec, Huang Hua onuruna verdiği yemekte yaptığı konuşmada, detant (yumuşama) politikasının çok yavaş ilerlediğini kaydederek, blokların eski yapısını koruduğunu söylemişti. Sovyetler Birliği'ni ima yollu eleştiren Vhrovec, emperyalizm, yeni-sömürgecilik ve hegeomonyacılığın sürdüğünü belirtmiş ve yeni bunalımlara yol açtığını vurgulamıştı.

Huang Hua ise cevabi konuşmasında, Yugoslav meslektaşının görüşünü paylaşarak, emperyalizme ve hegemonyacılığa karşı Bloksuz ülkelerin önemli bir mücadele yürüttüğünü belirtti.

UNITA, Angola'da 3000 Kübalıyı öldürmüş

WASHİNGTON (AA)

"Angola'nın Tam Bağımsızlığı İçin Ulusal Birlik" (UNİTA) Örgütünün Başkanı Jonas Savimbi, 8 Kasım günü Washington'da yaptığı açıklamada, Kübalıların Angola'ya geldiği 4 yıldan bu yana örgütünün 3 bin Kübalı askeri öldürdüğünü bildirdi.

ABD'de bir geziye çıkan Savimbi, yaptığı basın toplantısında örgütünün Angola'da sürekli olarak geliştiğini söyledi ve ülkede Kübalı asker sayısının ise 34 bin olduğunu kaydetti. ABD bunu 23 bin olarak tahmin ediyor.

Savimbi, tüm siyasi hareketleri içine alan bir hükümeti kurmayı amaçladıklarını sözlerine ekledi.

Haiti'de askerler göstericilere ateş açtı

PORT-AU-PRİNCE

Haiti'nin başkenti Port-Au-Prince'de, İnsan Hakları Derneğinin üyelerinin Devlet Başkanı Claude Duvalier aleyhtarı gösteride sloganlar bağırması ve buna Duvalier yanlısı bir grubun cevap vermesi üzerine askeri birlikler, İnsan Hakları Derneği üyelerine ateş açtılar.

örse çekiç

Gülay Göktürk

IMF reçeteleri ve DSM' ciler

Bundan birkaç ay önce, Tek Gıda-İş Merkez Şube Sekreteri Ergün Kabaoğlu'nun öldürülmesi, bir süre sonra Töbank İzmir ve İstanbul bölge müdürlerine ardarda düzenlenen suikastlar ve son olarak önceki gün Dok Gemi-İş Sendikası Genel Başkanı Aslan Sivri'nin güpegündüz arabasından indirilerek kurşuna dizilmesi...

Son günlerde sendikal mücadelenin kızıştığı yerlerde ardarda meydana gelen bu planlı cinayetler, üzerinde dikkatle durulması ve değerlendirilmesi gereken bir noktaya gelmiştir.

Bu cinayetlerin ortak yanı, olayların patlak verdiği yerlerin sendikal rekabetin kızıştığı ve rakip sendikaların örgütlenmeye çalıştığı alanlar olması, ölenlerin MHP yanlısı ya da "sağcı" olarak bilinen kişiler oluşu ve rakip sendika yönetimlerinin de TKP'nin ya da bir başka revizyonist fraksiyonun elinde bulunmasıdır.

Şimdilik, cinayetleri şu ya da bu örgüt planladı, şu ya da bu kişiler işledi diyecek durumda değiliz. Zaten belirleyici olan tetiği çeken elin kim olduğu da değildir.

Bu olayların ortaya çıkardığı asıl önemli gerçek şudur:

Sendikal mücadeleye terörizm bulaştırılmak istenmektedir. Terörizm, sendikal mücadele, işçi sınıfının aktif mücadelesinin yerine geçirilmeye ve böylece bu hareket pasifize edilmeye çalışılmaktadır.

Son olayı ele alalım;

Aslın Sivri, işçi sınıfının karşısında yer alan ve bu yüzden de sendikasında yoğun bir muhalefetle karşı karşıya bulunan bir sendikacıydı. Yakında yapılacak olan kongrede yönetimi kaybetmesi bekleniyordu. Devrimci işçiler sendika içi muhalefetle gerici yönetimi uzaklaştırmak ve sendikalarına sahip çıkmak için ısrarla mücadele ederken, Limter-İş adlı TKP'nin kontrolündeki bir sendika da Dok Gemi-İş'in örgütlü bulunduğu yerlere girmeye çalışıyordu.

Aslan Sivri'nin öldürüldüğü günlerde iş kolundaki durum buydu.

Şimdi ne oldu? Bu ölüm olayından kim kârlı, kim zararlı çıktı?

Apaçık ortada olan şudur ki, Aslan Sivri'yi öldürenler en büyük zararı, ona karşı mücadele eden muhalefete, yani işçilere vermişlerdir. Onlar bu cinayetleri ile, yıkılmak üzere olan bir gücü mağdur durumuna sokmuşlar ve yeniden toparlanıp belli bir güç toplamasına ve muhalefete saldırmasına imkan sağlamışlardır.

* * *

Son dönemde ardarda meydana gelen suikast olayları ve Bossa'da, Ceytaş'ta, Kula'da, Santral Mensucat'ta karşılaşılan provokatif direnişler de ortaya koymuştur ki, bugün işçilerin gündemindeki temel meselelerden birisi de işçi hareketi içinde tırmandırılmaya çalışılan terörizme ve tertiplere karşı uyanıklıktır.

Önümüzdeki dönemde, bu tür tertiplerin daha da yoğunlaşması tehlikesi vardır.

Burjuvazi içinde bir kesim, işçi ücretlerini kısıtlamak, yoğun işçi çıkarmalarına gidebilmek ve sendikal hakları sınırlandırmak istemektedir. Ancak, bu güçler bugünkü şartlarda doğrudan bir saldırıya girişebilecek durumda değillerdir. İşçi sınıfından ve Türkiye'de artık güçlü bir şekilde varolan sendikalardan çekinmektedirler. Onlara böyle bir saldırı için uygun zemini yaratacak araçlar gerekmektedir.

İşte, köşe bucakta, "sendikacı temizleyerek" sendikal mücadele verdiğini söyleyen, elinde sopa ile işçilerin başına dikilip Ceytaş misali, Kula misali provokatif direnişler tezgahlayan sahte solcu gruplar, elinde IMF reçeteleri ile fırsat kollayanlar için bulunmaz bir malzemedir. Bu güçler, "ihtiyaç duydukları yer ve zamanlarda" bu malzemeden yararlanmaktan kaçınmayacaklardır. "Devrimci Sendikal Muhalefetten", "burjuvaziye karşı sonuna kadar savaş"tan bahsedenler, IMF tedbirlerinin hayata geçirilmesinde, burjuvazinin sağ kolu rolünü oynayacaklardır. Nitekim, şimdiye kadar oynadıkları rol de bu olmuştur.

İşçiler ve işçi sınıfının devrimci önderleri, bu gerçekler ışığında, son günlerdeki olayları bir ihtar olarak değerlendirmeli ve böyle bir tehlikeye karşı uyanıklığı artırmak için vakit geçirmeden kolları sıvamalıdırlar.

Bugün, sahte solun provokasyon çizgisine karşı mücadele, işçi haklarını korumak için verilecek mücadelenin ayrılmaz bir parçası olarak karşımızda durmaktadır.

Tekstil, TARİŞ İplik' te "Direniş Komiteleri" kurdu

● İGD' liler işçilerin bir kısmını MHP' li olmakla itham ederek dövüp tehdit ediyorlar

İZMİR (ÖZEL)
Tariş İplik'de "direniş komiteleri" kuran Tekstil Sendikasının, işçiler üzerinde baskıları yoğunlaştırdığı bildiriliyor. Sahte solcular Tariş İplik'te işçilerin bir kısmını MHP'li olmakla itham ederek, sıkıştırdıkları yerlerde dövüp tehdit ediyorlar.

Son olarak Osman Karakaya adlı bir işçi, içinde MHP'lilerin de bulunduğu bir grup fotoğrafında görüldüğü için İGD'lilerin saldırısına uğradı. Ali İhsan isimli bir işçi de mahallesinde, MHP'li olduğu iddia edilen bir bakkaldan alış veriş yaptığı gerekçesiyle tehdit edildi. Artık işe gidemeyen bu işçilerin tazminatsız olarak işten atılmaları bekleniyor.

Öte yandan kısa bir süre önce Tekstil Sendikası Genel Başkanı Rıdvan Budak'ın işyerinde direniş komiteleri kurulduğunu açıklaması üzerine, bilgisine vaşvurulan Tekstil Bölge Temsilcisi İsmail Şentürk, soruları, bunun "sendikanın iç meselesi olduğu" gerekçesiyle cevaplamaktan çekindi.

Maden-İş 9. Bölge Temsilcilik seçimi olaylı geçti

● Dev-Yol ile TKP' nin işbirliği yaptığı seçimde, Bölge Temsilciliğine yeniden Cevdet Yılmaz getirildi

● Devrimci Maden-İş ERDEMİR' de referandum yapılmasını istedi

KDZ.EREGLİ (ÖZEL)
Türkiye Maden-İş 9. Bölge Temsilciliğinin Kongresi önceki gün yapıldı. Divan Başkanlığına Kemal Daysal getirildi. Baştan sona kadar tartışmalı ve kavgalı geçen kongrede Bölge Temsilciligi için Özer Er ve Cevdet Yılmaz çekiştiler. Temsilcilik seçiminin ilk turunda itirazlar yüzünden sonuç alınamadı. Ikinci turda, Cevdet Yılmaz 307 delegenin 183'ünün oyunu alarak temsilci seçildi. Seçimlerde daha önce "muhalif" bir tutum içinde gözüken Dev-Yol grubu Cevdet Yılmaz'a oy verdi. TİP, TSİP ve Özer Er grubuna mensup delegeler aleyhte oy kullandılar.

Kongrenin yapıldığı gece tarafların küçük gruplar halinde salon dışında tartıştıkları ve kavga ettikleri görüldü.

Devrimci Maden-İş Sendikası yöneticileri ile devrımcılere surekli küfredilen kongrede bazı basın mensupları yakalarında kart taşımadıkları gerekçesiyle salon dışına çıkarıldılar.

ÖZBAYRAK REFERANDUM İSTEDİ

Diğer yandan Devrimci Maden-İş Sendikası Başkanı Şükrü Özbayrak bir bildiri yayınlayarak, ERDEMİR'deki yetki düğümünün en kısa sürede çözülmesi için referandum istedi. Özbayrak'ın bildirisi özetle şöyle:

"Ereğli İş Mahkemesinin bir süre önce verdiği şaibeli yetki kararını Yargıtay esastan bozdu. Her sözü yalan olan Maden-İş'in hainler çetesi yeni oyunlar tezgahlamak peşindeler.

Her zaman gerçekleri söyleyen bizler bir kere daha sizleri uyarıyoruz. ERDEMİR yetkisinin kesinleşmesi bu aşamadan sonra aylarca sürüncemede kalacak. Yargı organları sahtekarları ve sahteciliklerini tek tek tespit edip gereken cezayı vereceklerdir. Ancak bu çok uzun zaman alacaktır.

"Ekonomik çıkmaz içinde boğulan işçi arkadaşım, senin en kısa yollardan haklarına kavuşman için tek yol vardır. O da yetkili sendikayı hür iradenle belirlemen. Aylar önce söyleyip yazdığımız gibi özel referandum dışında hiç bir yol ERDEMİR yetki sorununa erken çözüm getirmez.

300 İŞÇİ GÖSTERİ YAPTI

Öte yandan, işverenin sözleşme taslağına mahsuben verdiği 10'ar bin liranın dağıtımında meydana gelen aksaklıklar nedeniyle, 300 kadar işçi dün ERDEMİR Ofis binası önünde olayı protesto ettiler. Bu arada bir kısım Devrimci Maden-İş Sendikası üyesi işçiye avans verilmemesi konusunda işverenle Maden-İş yöneticileri arasında anlaşmaya varıldığı söyleniyor.

Bank-Sen Yönetim Kurulu Olağanüstü Genel Kurulu görüştü

İSTANBUL (ÖZEL)
Bu yıl içinde DİSK'ten ihraç edilen Bank-Sen Sendikasının önceki gün İstanbul'da toplanan Genel Yönetim Kurulu, sendikanın Olağanüstü Genel Kurula gitmesi kararını aldı.

Bank-Sen Genel Yürütme Kurulu 6 ve 7 Kasım günleri yaptığı toplantıda, DİSK'in Tek Tip Tüzüğünü kabul etmek üzere Olağanüstü Genel Kurula gidilmesi kararını almıştı. Bu kararı görüşmek için Bank-Sen Genel Yönetim Kurulu 9 Kasım Cuma günü toplandı.

Bank-Sen Genel Başkanı Metin Denizmen, toplantıyı açarken yaptığı konuşmada, 14 Ekim seçimlerini değerlendirerek, seçimde AP'nin oylarında önemli bir artış olmadığını, CHP'nin büyük oy kaybının kaçınılmaz olduğunu söyledi ve 'sol' partilerin güç ve eylem birliği yapmalarını istedi. AP'nin kuracağı hükümeti yeni bir MC olarak değerlendiren Denizmen, AP-CHP koalisyonu ihtimalini ise utangaç baskı rejimi" olarak niteledi.

Zorlu savaş günlerinin çok yakında olduğunu bildiklerini söyleyen Metin Denizmen, UDC'nin bir an önce kurulmasını ve sendikalararası eylem birliğinin oluşturulmasını istedi.

Bank-Sen Genel Başkanı, Genel Yönetim Kurulu toplantısında "örgütsel işleyiş içindeki sorunların" da görüşüleceğini açıklamasına ekledi.

Metin Denizmen'in konuşmasından sonra çalışmalarına başlayan Genel Yönetim Kurulu, dün çalışmalarını tamamladı ve sendikanın Olağanüstü Genel Kurula gitmesine karar verdi.

Bilindiği gibi, DİSK'ten ihraç edilen Bank-Sen'in, yeniden konfederasyona dönebilmesi için Olağanüstü Genel Kurulunu toplayarak DİSK'in Tek Tip Tüzük'ünü kabul etmesi gerekiyordu.

Balkanların bu en büyük mobilya sitesinde sendikalı ve sigortalı işçi parmakla sayılacak kadar az. Bulut işçileri en doğal sosyal hakları için direniyor.

"Kanunsuz Vadi"de yeni bir kanunsuzluk

Sendika seçme özgürlüğünü savundukları için

33 işçi hem işten atıldı hem gözaltına alındı

ANKARA (ÖZEL)
Ankara'da işçilerin "Kanunsuz Vadi" diye adlandırdıkları Siteler'de hafta başında işlerine son verilen 33 işçi işyerinden ayrılmayınca polis tarafından gözaltına alındı.

Siteler'de madeni ev eşyası yapıp satan 'Bulut' adlı işletmede çalışan 33 işçi, 8 ay önce Devrimci Metal-İş Sendikasına üye oldular. İşyeri sahibinin bu sendikaya karşı çıkarak Metsan-İş adlı bir sendikayı getirmesi sonucu, Devrimci Metal-İş Bölge Çalışma Müdürlüğünden yetkisini onaylatamadı. Böylece 36 işçiden 33'ünün istediği sendikanın işyerine girmesi engellenince işçiler işi yavaşlattılar. İşyeri sahibi de buna karşı 17. maddeye dayanarak 33 işçinin işine son verdi.

İşçilerin işten atılmayı hemen kabul etmeyerek dükkandan ayrılmaması üzerine işyerine gelen polis ekipleri içerdeki 33 işçiyi götürerek gözaltına aldılar.

DEVRİMCİ METAL-İŞ OLAYLA İLGİLİ AÇIKLAMA YAPTI

İşçilerin gozaltına alınmaları üzerine Devrimci Metal-İş Sendikası bir açıklama yaparak olayı protesto etti.

Devrimci Metal-İş'in açıklamasında gözaltına alınanlar arasında bir yöneticilerinin de bulunduğunu ve 8 Kasım günü polisin sendikaya gelerek saymanlarını aldığı belirtildikten sonra şöyle denildı.

"Sendikamız yetki aldıktan sonra, işveren korsan bir sendika olan Metsan-İş'le anlaşarak, işçilerden hiç birinin haberi olmadan toplusözleşme imzalamıştır. Buna rağmen işveren, sendikamızla da toplusözleşme görüşmelerine başlamıştır. Ancak dördüncü oturuma kadar süren görüşmelerde işveren Metsan-İş'le yaptığı yasadışı sözleşmeye güvenerek uzlaşmaz bir tavır almış, görüşmeler uyuşmazlık tespitiyle durmuştur."

Balkanların en büyük mobilya sitesi olan ve 40 bin civarında işçinin çalıştığı Siteler'de sendikalı ve sigortalı işçiler parmakla gösteriliyor. Buradaki yüzlerce küçük atölyenin her birinde az sayıda işçi ve çırak çalıştığı için, sendika ve sigorta isteyen işçiler derhal işten atılıyor.

Adana Belediyesinde sözleşme imzalandı

ANKARA (ÖZEL)
DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasıyla Adana Belediyesi arasında toplu iş sözleşmesi imzalandı.

Toplu iş sözleşmesiyle, işçilerin ücretlerine 1. yıl 80, 2. yıl 240 lira zam yapıldı. Ayrıca kıdem tazminatının 45 gün olması ve yılda 3 maaş ikramiye ödenmesi de kararlaştırıldı.

Genel-İş Ankara 1 nolu Şube seçimlerini Oğuz Kızıltan kazanıyor

ANKARA (ÖZEL)
Genel-İş Sendikasının en çok üyeye sahip olan Ankara 1 Nolu Şube seçimlerini CHP'li aday Oğuz Kızıltan kazanıyor.

5600 üyesi olan 1 Nolu Şubeye bağlı 12 müdürlükten 11'ının seçimleri tamamlandı ve bütün bu birimlerde Kızıltan'ın delege listesi kazandı.

CHP grubundan başka seçimlere katılan AP ve MSP'lilerin desteklediği Osman Karaduman, TKP ve Kurtuluşçuların adayı Mehmet Çelik, Devrimci-Yolcu Yusuf Metin ve Devrimci Sendikal Muhalefet (DSM) adıyla ortaya çıkan Salih Tekmil hiç bir birimde seçimleri alamadı. Seçimler sırasında bazı yerlerde CHP'liler Devrimci-Yolcularla ortak delege listesi çıkardılar.

Yer yer gergin bir hava içinde geçen seçimlerde, Park ve Bahçeler Müdürlüğünde Devrimci-Yol taraftarları Personel Müdürüne saldırdılar.

Seçim sonuçlarıyla delegelerin belirlenmesinden sonra 19 Kasımda Genel-İş 1 Nolu Şubenin Genel Kurulu yapılacak.

İzmirliler, "İşçilere hakları verilsin, çileden kurtulalım" diyorlar

İZMİR (ÖZEL)
İzmir'de Belediye İşçileri sefalet içindeyken, İzmirlilerin sorunlarına, bir de vasıta sorunu eklendi. Toplusözleşme farklarını alamayan Belediye işçilerinin direnişe geçmesi üzerine, otobüslerin çalışması durdu. Halk, dolmuşların önünde uzun kuyruklar oluşturuyor.

Bayramdan beri Belediyeden yanlızca 4 bin lira alabilen işçilerin çoğunun maaşları da verilmemiş durumda. 20 bin liralık toplusözleşme farklarını alabilmek için, direnen işçiler bir an önce, halka hizmet edebilmek isteğinde.

Ancak "aç insan çalışamaz" diyen Belediye işçileri direnişlerini, haklarını alasıya dek sürdürecekler.

Öte yandan İzmir'de süren elektrik ve su kesintilerinin yanına bir de çöp ve vasıta sorunu eklenince İzmirlilerin çilesi arttı.

Sümerbank, makina halılara yüzde 20-40 zam yapıyor

İZMİR (THA)
Sümerbank'ın el halılarına yüzde 20-40 oranında yaptığı zamlardan sonra diğer halı türlerine de Kasım ayı sonuna kadar aynı oranda zam yapacağı öğrenildi.

Sümerbank yetkililerinin verdiği bilgiye göre, bayramın etkisi ve fiyatların yüksek oluşu nedeniyle elde çok halı bulunması, el halıları dışındaki halı cinslerine yapılacak zamları geciktirmiş. Sümerbank elindeki mahika yapımı halıların eritilmesinden sonra diğer halı cinslerine de zam yapacağını açıkladı.

Halen piyasalarda Simav halısı, 3 bin 200, 3 bin 600, Kayseri makina halısı 33 bin, 200 İsparta makina halısı 4 bin 500, Konya Ladik halısı ise 13 bin liradan işlem görüyor.

Genel-İş yetkililerinin Savcılıkta ifadesi alındı

İzmir ESHOT işçileri direnişi sürdürüyor

● Birikmiş sözleşme farkları ve maaşlar ödenmezse pazartesi günü belediyeye bağlı diğer işyerlerindeki işçiler de direnişe geçecek

İZMİR (ÖZEL)
İzmir Belediyesi Otobüs ve troleybüs işçilerinin dün başlattıkları işi bırakma eylemi sürerken, Genel-İş Sendikası İzmir Şube yöneticilerinin Savcılıkta ifadeleri alındı.

2 bin 500 ESHOT işçisinin eyleminin İş Mahkemesi tarafından yasadışı kabul edilmesi üzerine, Genel-İş yetkilileri iki saat süren bir toplantıdan sonra işçileri eylemlerinde serbest bırakma kararı aldıklarını açıkladılar. İşçilerin bu karardan sonra da direnişe kendi iradeleri ile devam ettiği bildiriliyor.

Genel-İş 2 Nolu Şube Başkanı Boğakaptan yaptığı açıklamada, işçilerin maaş ve toplu sözleşme farklarının verilmeyişi nedeni ile direnişe geçtiklerini, İş Mahkemesinin kararı kendilerine iletildikten sonra da direnişi sürdürdüklerini belirterek "bizim yapabileceğimiz bir şey yok" dedi.

Genel-İş yöneticilerinin Savcılıkta verdikleri ifadelerde işçilerin eyleminin Anayasal bir hak olduğu ve direnişi kendi insiyatifleri ile sürdürdüklerini söyledikleri bildiriliyor.

Maaş ve toplusözleşme farklarının pazartesiye kadar ödenmemesi halinde İzmir Belediyesindeki diğer işyerlerinde çalışan işçilerin de "işi boykot" adı verilen eyleme katılacakları belirtiliyor.

CHP İL ÖRGÜTÜ DEVREYE GİRDİ

Belediye direnişinin ancak hükümetin yapacağı yardımla çözümleneceğinin anlaşılmasından sonra CHP İzmir İl Örgütü de devreye girdi.

İşçilerin bağlı bulunduğu Genel-İş Sendikası Genel Merkezi de pazartesi gününe kadar hükümet görevden ayrılmadan para sağlanması için girişimlerde bulunuyor.

Genel-İş Sendikası Genel Merkezinden Toplusözleşmeler Daire Başkanı İsmail Hakkı Önol İzmir'e gelerek direnişle ilgili çalışmalara başladı.

ÜRETİCİ DE TÜKETİCİ DE MEMNUN DEĞİL

Üreticiden 3 liraya alınan patatesi 13 liradan yiyoruz

İSTANBUL (THA)
Temel gıda madde ürünlerinden biri olan patates, ortalama 3 lira fiyattan üreticiden alınıyor, dört katını aşan bir fiyatla tüketiciye ulaşıyor. Ne üretici memnun, ne tüketici.

Patates üreticiden tüketiciye ulaşırken şöyle bir yol izliyor: Üreticiden 3 liraya alınan patates, tüccar tarafından kilo başına 2 lira ilave edilerek büyük şehirlere naklediliyor. Büyük şehire gelen patates bundan sonra aracıların eline düşüyor. Komisyoncu kilosuna bir lira daha koyuyor. Bu arada taşıma işi için işçilere bir lira veriliyor. Patates daha sonra büyük toptancıya geliyor. Toptancı her kilo başına bir lira kâr koyuyor. İkinci el Komisyoncu da birer lira alıyor ve patates perakendeciye ulaşıyor. Ve buradan da tüketicinin eline geçiyor. Tabii oldukça değerlenmiş olarak.

Üreticiler bu yıl emeklerinin ve ümitlerinin boşa çıktığını belirterek kâr beklerken zarar ettiklerini söylüyorlar. Tüketici ise fiyatların ateş pahası olmasından yakınıyor. Ve patates yine el değiştirmeye devam ediyor.

Ankara-İstanbul karayolunda yolcu otobüsü ile kamyon çarpıştı: 2 ölü, 15 yaralı

ADAPAZARI (AA)
Ankara-İstanbul karayolunda dün meydana gelen trafik kazasında iki kişi öldü, 15 kişi de yaralandı.

İstanbul-Ankara karayolunun Ormandere sapağında dün saat 00,30 sıralarında meydana gelen kazada Ökkeş Kızılarslan yönetiminde Ankara'ya gitmekte olan 13 AD 652 plakalı yolcu otobüsü ile aynı yönde giden Ali Aksari yönetimindeki 37 AD 391 plakalı kamyon çarpıştı. Kaza sırasında otobüs yolcularından Mehmet Utku ile Şükran Ünsal öldü, 15 kişi de yaralandı.

Sakarya Devlet Hastanesinde tedavi altına alınan yaralıların isimleri şöyle:

Saim Pektur, Sabit Eren, Mehmet Ali Yılmaz, Mustafa Başak, İsmail Hakkı Çetin, Tekin Gültekin, Ökkeş Kızılarslan, Hikmet Ürkmez, Ali Kaylan, Zühtü Gezer, Nigar Bahtiyar, Sabiha Baykul, Hatice Koca, Abdullah Giritlioğlu ve Mehmet Naim Aynural

Ankara' da gündüz elektrik kesintisi 4 saate çıkarıldı

ANKARA
Ankara'da bir süredir üç saat olarak programlanan elektrik kısıntısı pazartesi gününden itibaren dört saate çıkarıldı.

EGO Genel Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, Türkiye'deki genel enerji yetersizliği dikkate alınarak ve TEK'in isteği üzerine alınan dört saatlik kısıntılar 8,30-12,30 saatleri arasında yapılacak.

Ayrıca gece kesintileri de daha önce duyurulduğu biçimde sürecek.

İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü 12 Kasımda açılıyor

İSTANBUL
İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsünde 1979-1980 öğretim yılına 12 Kasım Pazartesi günü başlanacak. Bu yıl okula yeni öğrenci alınmadığını bildiren Enstitü Müdürü Sadık Demir 1. yarıyılın 21 Aralık günü sona ereceğini açıkladı.

Kahramanmaraş davasında saldırıya uğrayan avukat açıklama yaptı:

"Cüppesiyle yerde sürüklenen ben değil, hukuk ve adalettir"

ADANA (ÖZEL)

Kahramanmaraş Toplumsal Olayları duruşması sırasında saldırıya uğayan Avukat Halil Güllüoğlu, Adana Barosunun sessizliği konusunda yaptığı açıklamada, "Üzerinde cüppesiyle yerde sürüklenen aslında ben değil, hukuk ve adalettir." dedi.

Duruşmada isyan ederek avukata ve sanıklara saldıranlar hakkında açılan soruşturma sürdürülüyor.

Üzücü olaydan sonra Sıkıyönetim Komutanlığının kendisine gönderdiği ve "Olayda avukatın sanıklara ait olan kapıdan çıkmak istemesi sonucu saldırı kolaylaşmıştır." denilen yazıya bir cevap veren Avukat Güllüoğlu, saldırının sanıklara ait kapıdan çıkmak istemesi üzerine meydana gelmediğini aksine avukatlara tahsis edilen kapının önünde meydana geldiğini belirtti.

Adana Barosunun konu ile ilgili bir açıklama yapmaması karşısında Baro Başkanına bir yazı gönderen Avukat Halil Güllüoğlu, "Şahsıma yönelik bu saldırının üstlendiğim savunma görevim nedeniyle meydana geldiği açıktır. Güvenlik görevlilerinin sözleri önünde cereyan eden bu saldırı şahsımızda hukuka, adalete, savunma özgürlüğüne yönelik bir saldırıdır. Cüppesiyle yerlerde sürüklenen aslında ben değil, adalettir. Baromuzun sayın Başkanından üzüntülerini bildiren bir mesaj dahi alınmamıştır." dedi.

SORUŞTURMA SÜRDÜRÜLÜYOR

24 Ekim tarihli bir duruşmada AP'li avukat Metin Tolay'ın tahrik edici tutumu sonunda salondaki hava birden gerginleşmiş ve sanıklar isyan etmişlerdi. Bu isyan sonunda sanıklar CHP'li avukat Halil Güllüoğlu ve iki Pazarcık köylüsü gence saldırmışlardı. Olaydan sonra Askeri Savcılık isimlerini tespit edebildiği 16 sanık hakkında soruşturma açmıştı. Soruşturmanın sürdürüldüğü ve yakında saldırganlar hakkında ek bir davanın da açılacağı öğrenildi.

Aslan Sivri için Kasımpaşa Büyük Camide düzenlenen tören. *(Fotoğraf: AYDINLIK)*

Aslan Sivri toprağa verildi

● TÖRENDE KOMANDOLAR, "KANIMIZ AKSA DA ZAFER İSLAM'IN, ŞEHİTLER ÖLMEZ" ŞEKLİNDE SLOGANLAR ATTILAR.

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul'da geçtiğimiz perşembe günü öldürülen Türk-İş Yönetim Kurulu üyesi ve Dok Gemi-İş Sendikası Başkanı Aslan Sivri'nin cenazesi dün yapılan törenle toprağa verildi. Cenaze Dok Gemi-İş Sendikası Genel Merkezi önündeki törenden sonra Kasımpaşa Camisine getirildi. Camideki törene Çalışma Bakanı Bahir Ersoy, Senatör ve Türk-İş eski Başkanı Halil Tunç, Milletvekili Kenan Durukan ve Mustafa Başoğlu ile Türk-İş Yönetim Kurulu üyeleri katıldı.

Gemi Yapı Meslek Lisesi öğrencilerinin toplu halde katıldığı törene AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, AP İstanbul İlçe örgütleri ve çeşitli sendika ve kuruluşlar çelenk gönderdiler. Aslan Sivri'nin cenazesi Kasımpaşa Büyük Camideki törenden sonra Kasımpaşa Kulaksız mezarlığında toprağa verildi.

TÖRENDE OLAYLAR

Camide düzenlenen törenden sonra mezarlığa yürüyen kalabalığın ve cenazenin önüne geçen onbeş yirmi kadar komando, "Kanımız Aksa da Zafer İslamın, Şehitler Ölmez" şeklinde sloganlar atarak gösteri yaptılar.

Öte yandan, camide töreni izleyen TRT ve basın mensuplarının çalışmaları, camideki görevlilerin ne olduğu öğrenilemeyen, başları sarıklı bazı kişilerce engellendi. Bunun üzerine TRT kameremanı ve gazeteciler, camiden ayrılarak çalışmalarının engellenmesini protesto ettiler.

Anarşi olayları hızla artıyor

İstanbul, İzmir, Manisa'da kahve tarandı: 3 yurttaş öldü

● *İzmir, Manisa ve İstanbul'da üç kahve tarandı, üç yurttaş öldü*
● *MHP Trakya Bölge Müfettişi öldürüldü*
● *Ankara'da polis otosuna ateş açan bir komando yakalandı*
● *Urfa'da bir otoda 2390 adet Klaşinkof mermisi ele geçirildi*

HABER MERKEZİ

İstanbul Rami'de Topçular Yolu üzerindeki bir kahvehaneye kimliği belirlenemeyen kişilerce ateş açıldı. Dün saat 12.15 sıralarında meydana gelen olayda sol görüşlü olduğu bildirilen Ömer Ermiş açılan ateş sonucu öldü.

Kahve tarandı bir kişi öldürüldü

İzmir'de elektrik kısıntısının uygulandığı saatlerde Basmane Altınpark semtindeki bir kahvehane kimliği belirsiz kişilerce tarandı. Nusret Ulubay'a ait kahvehaneye saat 21.00 sıralarında yüzleri maskeli üç kişi tarafından açılan yaylım ateşi sonucunda Ertaç Altay adlı bir kuru temizleyici ağır yaralandı. Altay hastaneye kaldırılırken yolda öldü.

Manisa'da

Manisa'nın Turgutlu ilçesinde önceki gece bir kahvehaneye açılan ateş sonucu bir kişi öldü, bir kişi de yaralandı.

Turgutlu Cumhuriyet Savcılığından alınan bilgiye göre, Bayramyeri semtindeki bir kahvehaneye saat 21.00 sıralarında, kimlikleri henüz belirlenemeyen kişilerce ateş açıldı. Olayda, sağ görüşlü olduğu bildirilen Cemal Özsemerci adlı yurttaş ağır yaralandı. Yaralı, kaldırıldığı hastanede kurtarılamayarak hayatını kaybetti. Saldırıda hafif yaralanan Ali Şeker adlı kişi de ayakta tedavi edildi.

Olaydan sonra kaçan saldırganların aranmasına devam edildi.

MHP Trakya Müfettişi öldürüldü

İstanbul Bayrampaşa'da MHP Trakya Müfettişi ve eski Eyüp İlçe Başkanı Hüsnü Özaltındere dün sabah 07.00'de kimliği belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu öldü.

Öte yandan Mecidiyeköy'de Koç Holding'e ait Motor Ticaret'e patlayıcı madde atıldı. Şirket binasının tüm camları kırıldı.

Ankara'da polis otosuna ateş açan bir komando yakalandı

Ankara Erzurum Mahallesinde önceki akşam üzeri devriye gezen polis otosuna ateş açan Sungur Kızıltepe adındaki bir komando, silahındaki merminin bitmesi sonucu yakalandı.

Öte yandan Aktepe Lisesi Müdürü Mahmut Deveci'nin Şahlar Mahallesi Özamaç Sitesindeki evine önceki gece saat 23.00 sıralarında patlayıcı madde atıldı. Ölen ya da yaralanan olmayan olayda maddi zararın büyük olduğu bildirildi.

2390 adet Klaşinkof mermisi bulundu

Urfa'nın Akziyaret bucağı yakınlarında güvenlik görevlilerince önceki gece kuşku üzerine plakasız bir otomobilde yapılan aramada, iki bin 390 adet Klaşinkof marka otomatik tüfek mermisi ele geçirildi. Urfa Emniyet Müdürü Hikmet Mimaroğlu'nun verdiği bilgiye göre, otomobilde bulunan beş kişi de, gönderildikleri mahkemece ilk sorgularından sonra tutuklandı.

Gaziantep'te

Gaziantep'te bir otomobili çalan 4 kişi polisle çatışmaya girerek kaçtı. Çatışma sırasında polis otosunun önüne patlayıcı madde atan soyguncular, daha sonra aracı Amerikan Hastanesinin duvarına çarparak olay yerinden yaya olarak uzaklaştılar. Arabada yapılan aramada su borusu içinde dinamit lokumu ve demir parçalardan oluşan bir bomba, iki şarjör ile 14 adet 9 milimetre çapında mermi bulundu.

Öte yandan Gaziantep'in Kilis İlçesinde güvenlik kuvvetleri ile çatışmaya giren Mustafa Irksızoğlu ile Mustafa Öksüzoğlu adlı kişiler yakalandı. Çatışma sırasında Osman Kaplan adlı kişininde kaçtığı bildirildi. Çatışmadan sonra güvenlik kuvvetlerinin olay yerinde yaptıkları aramada bir tabanca ile 12 mermi bulundu.

Hatay'da

Hatay'ın Harbiye bucağında da, taşıdığı torbada altı tabanca bir tüfek ve mermilerle birlikte yakalanan bir kişi gözaltına alındı.

Konya Lisesinde olaylar

Konya Karatay Lisesi öğrencileri arasında önceki gün çatışma çıktı Kenan Bilge, Hüseyin Özgür, Kemal Yılmaz, Ahmet Talay Ömer Çim ve Muhlis Kılıç'ın saldırısına uğrayan Ramazan Tuncer, Musa Karagöz ve Ekrem Can adlı öğrenciler yaralandılar. Olaylardan sonra ortak bir bildiri yayınlayan Karatay Lisesi velileri, okulda can güvenliğinin kalmadığını belirterek saldırılara karşı önlem alınmasını istediler.

Öte yandan yine Konya'nın Ilgın ilçesine bağlı Aşağıcığıl Bucağı Lisesine saldıran Hüseyin Kakar ve Hikmet Arı binayı taşa tuttular. Olay sırasında okulun camları kırıldı

Malatya'da

Malatya'nın Küçük Mustafa Kemalpaşa Mahallesinde önceki gece saat 23.30 sıralarına kuyumcu Nejat Dindaroğlu'nun evine, kimliği belirsiz kişilerce patlayıcı madde atıldı. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı.

Öte yandan, Kırçuval Mahallesinde önceki gece evine gitmekte olan Ali Kaya adlı bir genç, bir kişinin açtığı tabanca ateşiyle ayağından yaralandı.

TİKP Bursa İl Örgütü, MHP ve sahte solcuların Bursa'yı parsellemeye çalıştığını belirtti

BURSA (ÖZEL)

Bursa Türkiye İşçi Köylü Partisi Sırameşeler, Teleferik ve Çekirge'den sonra Arabayatağı semtinde de MHP ve sahte solcuların terör estirdiklerini ve anarşinin arttığını söyledi

Açıklamada, hükümetin istifasıyla birlikte anarşinin bulduğu boş ortamdan yararlanarak daha da arttığı belirtilerek, Bursa'daki mahallelerin MHP ve sahte solcular tarafından parsellenmeye çalışıldığı kaydedildi

Açıklamada, Arabayatağı ile ilgili olarak şunlar söyleniyor: "Arabayatağının alt tarafında MHP'liler, üst tarafında da sahte solcular terör estirmekte ve geceleri de karşılıklı silahlar atarak halkı sindirmeye çalışmaktadırlar.

7 Kasım günü Partimiz taraftarı bir arkadaşımız Aydınlık gazetesi okuduğu için dört MHP'li tarafından taşlı sopalı saldırıya uğramış, çeşitli yerlerinden yaralanmıştır. Arabayatağı kavşağında sürekli bekleyen polis otosu yine beklemesine devam etmiştir. Bu konuda Valiliği, Emniyet güçlerini uyarıyoruz. Saldırganlar bellidir, üzerlerine gidilmelidir."

Komandolar Kaman'da terör havası yaratmak istiyor

KAMAN (ÖZEL)

Kaman'da önceki gün saat 19.00 sıralarında elektriklerin kesilmesinden faydalanan bir grup komando bazı işyerlerinin camlarını kırdılar, bazı işyerlerinin de kapılarına üzerinde "Ya Tam Susturacağız, Ya Kan Kusturacağız". "Komünizme Geçit Yok", "Milliyetçi Türkiye" gibi yazılar bulunan ÜGD imzalı pullar yapıştırdılar.

Ertesi gün Kaman Lisesindeki ÜGD'liler devrimci öğrencilere sataştılar, ancak olay büyümeden önlendi. Daha sonra okul çıkışında öğrencilere taş ve sopalarla saldıran komandolar, bu arada Ziraat Bankasında çalışan bir memuru da "Neden senin bıyıkların aşağı doğru sarkık" diyerek dövdüler.

Çevredeki yurttaşlar saldırıların son zamanlarda yoğunlaşmasından endişelendiklerini belirttiler

Öldürme olayına karışan İsmail Karacaoğlan on yıl hapis cezasına çarptırıldı

ANKARA (ÖZEL)

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 no.lu Askeri Mahkemesi, 8 Nisan 1978 günü Şentepe Dostlar Kıraathanesinde Sabri Taşdemir adlı sağ eğilimli kişinin öldürülmesi olayını dün karara bağladı. Öldürme olayına katılmaktan sanık olarak yargılanan İsmail Karacaoğlan 10 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı.

Askeri Mahkeme kararında olayı anlatırken, 8 Nisan 1978 günü gecesi saat 20 sıralarında Ankara Şentepe'de Dostlar Kıraathanesine yanında ismen saptanamayan bazı arkadaşlarıyla giden sol görüşlü İsmail Karacaoğlan, arkadaşlarıyla beraber, "Şentepe faşistlere mezar olacak" diye bağırarak kahvehanede oturanların üzerlerini aramaya başladığı, aynı gruptan bir kişinin Sabri Taşdemir'i işaret ederek "bu faşisttir" dediği, kahvehanenin dışına kaçmakta olan sağ görüşlü Sabri Taşdemir'in bu kişilerce dövüldüğü, kahvehanenin dışında bu kişilerce Sabri Taşdemir'e dört, beş el ateş edildiği, ateş edenlerden birisinin kısa boyduğu, sanık İsmail Karacaoğlan'ın bu tanımlamaya uymamakla beraber olay sırasında kahvehaneye silahlı girdiği Mahkeme Heyetince anlaşılmış bulunduğundan, denildikten sonra hareketine uyan TCK'nın 149/2. maddesi gereğince ölüm cezası ile cezalandırılmasına karar verildi.

Almanya'da Türkler MHP'lilere iltica hakkı tanınmamasını istedi.

Almanya'nın Bochum kentinde MHP ve anarşiye karşı yürüyüş ve toplantı yapıldı

● Bochum'daki "Birlik, Barış ve Özgürlük Yürüyüşü" kamuoyunda büyük yankı uyandırdı

● Toplantıya SDP Avrupa Parlamentosu Milletvekili Erdmann Linde ve FDP Bochum yöneticilerinden Renesse de katıldı

3 Kasımda Almanya'nın Bochum kentinde BOTHB (Bochum Türkiye Halk Birliği) ve Bochum Üniversitesi Türkiyeli Öğrenciler Derneğinin (BÜTÖD) düzenlediği 'Birlik Barış ve Özgürlük' yürüyüşü kamuoyunda geniş yankı uyandırdı. Yürüyüş ve sonrası düzenlenen toplantıya 200'ü aşkın yurttaş katıldı. Coşkun bir şekilde geçen yürüyüşte sık sık "Yaşasın Türkiye, Kahrolsun Türkeş", "MHP'li Katiller Almanya'da iltica Hakkına Hayır" MHP ve ADÜTDF Kapatılsın Hesap Sorulsun" "Birlik Barış Özgürlük", Alevi Sunni Bir Olsun Faşistler Kahrolsun" "Ne Amerika Ne Rusya Bağımsız Türkiye" sloganları atıldı. Alman halkı ve Türkiyeli işçiler yürüyüşü kaldırımlara yığılarak ilgiyle izlediler. Yürüyüşü Alman basını ve Radyo-Televizyon Kurumu birkaç muhabirle takip etti. WDR (Batı Alman Radyosu) Türkçe yayınında yürüyüşü verdi.

Yürüyüş sonrası düzenlenen toplantıya iktidardaki koalisyon ortakları SDP (Almanya Sosyal Demokrat Partisi) ve FDP (Hür Demokrat Partisi) birer temsilci gönderdiler. Toplantıya SDP'den Avrupa Parlamentosu Milletvekili Erdmann Linde ve FDP'den Bochum Örgütü Başkanlık Divanı üyesi Bochum Belediye Meclis üyesi ve Bochum Ruhr Üniversitesi öğretim üyesi Ernest Von Renesse katıldı. Podyumda ayrıca SDP'nin Gençlik Örgütü JUSOS (Genç Sosyalistler) Bochum Örgütü Başkanı Martina Schmück, Avrupa Türkiye Halk Birlikleri Federasyonu Başkanı Ali Kılıç da yer aldılar. Resimde Bochum kentinde düzenlenen yürüyüş görülüyor.

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

TV'de açık oturum

Cuma gecesi televizyondaki açık oturumu izlediniz mi?

Ne derseniz deyin, ben en çok Teoman Erel'i beğendim. Öteki konuşmacıların yaptığı gibi, "sen dedin-ben dedim" çekişmesine girmedi. Bugün herkesin tartışmakta olduğu güncel konular üzerinde durdu.

Nazlı Ilıcak ve Uğur Mumcu, sanki Türkiye'nin sorunları ile değil, birbirleriyle meşguldüler. Birbirlerinin köşelerinde ne yazdıklarıyla.

Bizce bu çekişmenin esas sorumlusu Nazlı Ilıcak'tı. Sanki açık oturumun konusu olan "Siyasal Gelişmeler" için değil, Mumcu ile kişisel tartışma yapmak için hazırlanmış gibiydi. On yıl önceki gazetelerde yazılanları kesip, dosyalayıp getirmişti.

Mumcu da ona ayak uydurdu. Böylece fazla kimseyi ilgilendirmeyen kişisel bir tartışmayı tekrar ekranlara getirip izleyicilere bir kez daha zorla dinlettiler:

—Siz cuntacısınız. Bundan on yıl önce şöyle yazmıştınız.

—Hayır, asıl siz darbecisiniz. Daha bir ay önce çiçeği bir saksıdan başka saksıya değiştirmekle bir şey olmaz diye yazdınız.

—Siz milli iradeye zaten önem vermezsiniz.

—Sağcılar da suç işliyor diye yazın, alıp köşeme koyayım.

—Yanımda getirmiştim. Buyrun alın köşenize koyun.

Belki ikisinin de birbirlerine yöneltikleri suçlamalar doğru olabilirdi. Ama bunun için ayrı bir münazara düzenleselerdi, meraklıları da gider orada dinlerdi.

Dördüncü konuşmacı olan Yeni Asır'dan Haluk Cansın da açık oturumun konusu Ilıcak-Mumcu tartışmasıymış gibi zaman zaman taraf oldu. Mumcu'nun, "Kanser aspirinle tedavi olmaz" sözünü aldı, kapitalizm mi kanserdir, sosyalizm mi kanserdir gibi garip bir tartışma yaptı. Mumcu ile halkı küçümseme yarışına girdi. Biri AP'nin oy artışını küçümsemek için bunun ancak Taksim Meydanını doldurabilecek kadar bir kalabalık olduğunu söylerken, öteki, sol partilere oy veren dörtyüz bin kişiyi iki otobüse sığdırmaya çalıştı.

Böylece, herkesi meşgul eden, "Şimdi ne olacak" sorusu, neredeyse güme gidiyordu.

Bereket versin ki Teoman Erel bu konuyu tartışma taraflısıydı. Gerçi herkesin bildiği bazı şeyleri uzun uzun tekrarlaması sıkıcıydı. Ama katılalım veya katılmayalım, hükümet sorunu hakkında düşüncelerini ortaya koydu.

Uğur Mumcu'nun aksine, Demirel'in kuracağı hükümete şimdiden örtülü MC demenin doğru olmayacağını söyledi. Halkın oylarıyla ara rejimi ve boykotçuları reddettiğini belirtti. Böylece darbeci-cuntacı tartışması da anlamsız kalmış oldu. İstikrarı savundu, gerginliğin azaltılması gerektiğini söyledi. CHP-MSP koalisyonunun veya yeni bir MC'nin mümkün olmadığını anlattı. Demirel'in kuracağı hükümetin yoklara çare bulabileceğini, ama imkanların 4 aylık bir ferahlama için kullanılmasının tehlikeli sonuçlar doğuracağını söyledi.

Uğur Mumcu, AP yanlısı iki konuşmacıya Ilıcak ve Cansın'a, Demirel'in kuracağı hükümetin "Örtülü MC" olacağını ispatlamaya çalışıyordu. Ama onlar tamamen başka havadaydılar. Onlar seçim sisteminin değiştirilerek, erken seçime gidilmesini savunuyorlardı. Bu yüzden bu tartışma da sağırlar diyaloğuna döndü.

TRT'ye gelince;

Bu açık oturumları halka sunmakla çok yararlı bir hizmet yapıyor. Ama konuşmacıların seçimindeki tutumunu anlamak mümkün değil. Sanki Türkiye'de AP ve CHP yanlısı gazetecilerden başkasının fikri yok. Açık oturumların canlılığının artırılabilmesi için, hep aynı kişilerin artık ezberlediğimiz kişisel sürtüşmelerini dinletmek değil, çeşitli renklerde farklı fikirlerin çarpıştırılması daha yararlı olacak.

Ulvi Uraz Tiyatro ödülleri bugün sahiplerine veriliyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Ulvi Uraz Tiyatro Ödüllerini kazanan sanatçılara ödülleri bugün 18.30'da Fatih Şehir Tiyatrosunda yapılacak bir törenle veriliyor.

S.Günay Akarsu, Hayati Asılyazıcı, Kemal Bekir, Güngör Dilmen ve Zihni Küçümen'den oluşan Seçici Kurul, 1978-1979 tiyatro döneminde 'Sersem Kocanın Kurnaz Karısı" oyunundaki başarısıyla Münir Özkul'u ödüllendirmiş ve "Eski Fotoğraflar"daki oyunuyla Kenan Işık'ı ve "Ayak Bacak Fabrikası" oyununu yöneten Cüneyt Türel'i övgüye değer bulmuştu.

11 hakim subay çeşitli görevlere atandı

ANKARA (AA)

11 hakim subay çeşitli görevlere nakledildi ve atandı.

11 hakim subayın nakil ve atanmalarına ilişkin karar Resmi Gazetenin dünkü sayısında yayınlanarak yürürlüğe girdi.

HAFTANIN SANAT OLAYLARI

İstanbul AKM Büyük Salonunda sahnelenecek "Deli Dumrul" oyunundan bir görüntü

Erdoğan Aytekin'in "Kırmızı Sokağın Suzanı" adlı oyunu, Ankara Yeni Sahne'de segileniyor.

TİYATRO

● Harbiye Tiyatrosu: Orhan Asena'nın ÖLÜ KENTİN NABZI. Yöneten: Engin Uludağ.

● Tepebaşı Tiyatrosu: Miograd Bulatoviç'in GODOT GELDİ. Yöneten: Macit Koper.

● Fatih Tiyatrosu: Haldun Taner'in SERSEM KOCANIN KURNAZ KARISI. Yöneten: Münir Özkul.

● Kadıköy Tiyatrosu' Selahattin Hilav'ın KAYIP MEKTUP. Yöneten: Engin Gürmen.

● Üsküdar Tiyatrosu: Moliere' in HASTALIK HASTASI. Yöneten: Mücap Ofluoğlu.

DEVLET TİYATROLARI

● İSTANBUL, AKM Oda Tiyatrosunda salı, çarşamba, perşembe ve cuma akşamı Jean Anoulh'in yazıp Alain Mergnat'nin yönetttiği ANTIGONE, Büyük Salon'da cuma ve cumartesi akşamı, Güngör Dilmen'in yazdığı, Can Gürzap'ın yönettiği DELİ DUMRUL sergilenecek.

● ANKARA Büyük Tiyatro'da salı akşamı Haldun Taner'in GÖZLERİMİ KAPARIM VAZİFEMİ YAPARIM; Küçük Tiyatro'da çarşamba ve perşembe günleri aynı oyun, diğer günler Eugene O'Neill'in İMPARATOR JONES; Yeni Sahne'de Erdoğan Aytekin'in KIRMIZI SOKAĞIN SUZANI; Altındağ Tiyatrosunda salı-cuma arası, Oğuz Atay'ın OYUNLARLA YAŞAYANLAR, cumartesi-pazar Arbuzov'un SÖZ İSTİYORUM oyunları sahneleniyor.

● İZMİR Tiyatrosunda Fakir Baykurt'un romanından Taner Barlas'ın oyunlaştırdığı TIRPAN oynanıyor.

● BURSA Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosunda salı ve çarşamba günü Arbuzov'un SÖZ VERİYORUM; sonraki günler Adalet Ağaoğlu'nun ÇATIDAKİ ÇATLAK sunuluyor.

● TRABZON Tiyatrosunda Moliere'den Ahmet Vefik Paşa tarafından uyarlanan MERAKİ oyunu oynanıyor.

● GAZİANTEP Tiyatrosunda Dinçer Sümer'in ESKİ FOTOĞRAFLAR oyunu sergileniyor.

● İSTANBUL AKADEMİK SANAT TOPLULUĞU, Oben Güney'in yazdığı SUÇ adlı oyunu cumartesi 17.00-20.30, pazar 15.00 seansların da Üsküdar Sunar Tiyatrosun da sergiliyor.

● Ankara Halk Tiyatrosu, Haldun Taner'in EŞEĞİN GÖLGESİ'ni Menekşe Sinemasında sergiliyor. Yöneten: Mert Egemen

SİNEMA

● İstanbul. Atatürk Kültür Merkezinde bugün 18.00'de Peter Brook'un "Sineklerin Tanrısı" (Lord of the Flies), salı 18. 00'de Muhsin Ertuğrul'un "Kahveci Güzeli" (1941) ve çarşamba 18.00'de yine Ertuğrul'un "Şehvet Kurbanı" (1940) filmleri gösterilecek. Perşembe ve cumartesi günleri ise Bulgar ve ABD çizgi filmleri sunulacak. Giriş: 20 lira.

● İstanbul, Tünel Kültür-Sanat Evinde, 17 Kasım Cumartesi günü 13.00'de Sergey M. Ayzenştayn'ın KORKUNÇ İVAN adlı ünlü filminin ilk bölümü, 15.30'da da ikinci bölümü sunulacak.

● Ankara Alman Kültür Merkezinde "Tiyatro Filmleri Toplu Gösterisi" sürüyor. Bu hafta 13 Kasım Salı 18.00'da Jen Pierre Ponnelle'in CARMINA BURANA, 14 Kasım Çarşamba 18.00'de de H. W. Geisendörfer'in YABAN ÖRDEĞİ adlı filmleri sunulacak. İkinci film bir Ibsen uyarlaması

● İstanbul İtalyan Kültür Merkezinde 14 Kasım Çarşamba 17.15 ve 19.30'da Pasquale Squitieri'nin CORLEONE adlı 1979 yapımı filmi, İtalyanca olarak sunulacak. Başrollerde Giuliano Gemma ve Claudia Cardinale var.

● İstanbul Avusturya Başkonsolosluğu Kültür Ofisinde 12 Kasım Pazartesi 18.00'de Schiller'in "Maria Stuart" adlı yapıtının filmi sunulacak.

Sanat Sevenler Derneği Tiyatro Ödülleri sahiplerine verildi

Sanat Sevenler Derneği'nin geleneksel tiyatro ödülleri, dernek lokalinde düzenlenen bir törenle sahiplerine verildi.

Törende bir konuşma yapan Dernek Başkanı Anıl Çeçen, "Sansür, baskı, yasaklama ve engellemelerin sanat etkinliklerini işlevsiz kıldığını" söyledi. Bu tür davranışlar karşısında, karşı çıkmak ya da kabullenmek biçiminde iki yön bulunduğunu kaydeden Çeçen, sanatçıyı ödüllendirmenin sansür, baskı, yasaklama ve engellemeyi onaylamak anlamına gelmeyeceğini belirtti.

1978-1979 tiyatro sezonunda Sanatsevenler Derneğinin tiyatro ödülleri şu şekilde dağılıyor.

En iyi yönetmen: Hamit Akınlı (Düğün ya da Davul oyunuyla),

En iyi erkek oyuncu: Ergün Uçucu (Özgürlüğüne Kavuşturulan Don Kişot) ve Ayberk Çölok (Teneke).

En iyi kadın oyuncu: Işık Yenersu (Söz Veriyorum)

En iyi oyun yazarı : Ülker Köksal (Besleme)

En iyi Çevirmen: Can Yücel (Ana), Fatoş ve Fatuş Sevengil (Söz Veriyorum)

En iyi oyun müziği: Timur Selçuk (Tak-Tik)

Seçici Kurul Özel Ödülü: Dostlar Tiyatrosu, (Brecht-Kabare)

Seçici Kurul ayrıca Işıl Poyraz ile Meral Mutlu'yu da "Eski Fotoğraflar" ve "Eskicinin Tazesi" oyunlarındaki başarılarından dolayı övgüye değer buldu.

KARİKATÜR

● CUMHUR GAZİOĞLU'nun Trabzon Güzel Sanatlar Galerisinde açtığı karikatür sergisi 20 Kasıma kadar gezilebilir.

● HAKAN DERMAN'ın Kadıköy Halk Eğitim Merkezinde açtığı, enerji tüketimi ve 1979 yılının toplumsal olaylarını işleyen birinci kişisel karikatür sergisi 26 Kasıma kadar sürecek.

FOTOĞRAF

● *Ankara Halk Tiyatorusu Kültür Merkezinde "Belgelerle Afganistan" adlı fotoğraf sergisi 15 Kasıma kadar açık kalacak.*

● *AYHAN İLTER' in "Fotoğraflarla Çocuklar" adlı sergisi Ankara Sanat Severler Derneğinde devam ediyor.*

TOPLANTI

Devlet Tiyatrolarının "Sanat ve Kültür Geceleri" devam ediyor. Bu haftaki geceler şunlar:

● Ankara Yeni Sahne'de bugün 18.30'da Oğuz Atay ve "Oyunlarla Yaşayanlar" üzerine söyleşi toplantısı düzenleniyor.

● Bursa Devlet Tiyartosunda bu akşam 18. 30'da "Söz Veriyorum" oyunu üzerine bir söyleşi yapılacak.

● Ankara Sanat Sevenler Derneğinde 14 Kasım Çarşamba 18.00'da şair İlhan Berk'le bir söyleşi toplantısı yapılacak.

● Ankara Halk Tiyatrosu Kültür Merkezinde, "Belgelerle Afganistan" sergisine koşut olarak "Afgan Kültürü ve Mücadelesini Tanıtma Gecesi" düzenlendi. 15 Kasım Perşembe akşamı yapılacak gecede İranlı ve Afgan konukların konuşmaları da yer alacak.

● İstanbul AKM Konser Salonunda, Görsel Sanatçılar, Derneği tarafından "TBMM Anıt Yarışması ve Türkiye'de Anıtlar Sorunu" konulu bir açık oturum düzenlendi. 17 Kasım Cumartesi 17.00'daki oturuma Özer Kabaş, Hilmi Yavuz, Gündüz Gökçe, Mümtaz Işıngör, Sezer Tansuğ, Ömer Uluç, Orhan Taylan ve Muammer Öner katılıyorlar.

PLASTİK SANATLAR

*RAHMİ ARTEMİZ (heykeltraş) ZEKERİYA ÇELİKBİLEKLİ (ressam), HAKKI BAHA ÇAVUŞGİL (heykeltraş) ve ALTAN ENSON'un (ressam) "Doğumundan Ölümüne Kadar Atatürk" adlı birinci sergileri 9 Kasımdan bu yana Bahariye Akbank Sanat Galerisinde devam ediyor.

* RUZİN GERÇİN'in resim sergisi 8 Kasımda Tiglat Sanat Galerisinde açıldı.

* MEHMET GÜRBAY'ın Nişantaşı Hobi Sanat Galerisinde 9 Kasımda açılan resim sergisi 24 Kasıma kadar sürecek.

* NEJAT GÖNENÇ'in resim sergisi Şaşkın Bakkal Tavanarası Sanat Galerisinde de devam ediyor.

* ALİ ATMACA'nın resim sergisi Beyoğlu Pitaş Sanat Galerisinde devam ediyor

* MUAMMER DURMUŞ'un Ankara Galeri Artisan'da açılan resim sergisi 24 Kasıma kadar izlenebilecek.

* NAİM ve ÜLKÜ ULUDOĞAN'ın resim sergisi yarın Ankara Alman Kültür Merkezinde açılıyor. Sergi 24 Kasıma kadar hergün (pazar hariç) saat 13-18 arası gezilebilir.

* Dünya Çocuk Kitapları Haftası (5-12 Kasım) nedeniyle Konya Halk Kütüphanesinde açılan Çocuk Kitapları Sergisi bugün kapanıyor.

KADRİ ÖZAYTEN

KADRI ÖZAYTEN'IN ÖZGÜN VE BASKI RESIMLERI...

Kadri Özayten'in, özgün baskı ve resimlerinden oluşan sergisi İstanbul Galata Sanat Galerisinde 6 Kasımdan bu yana devam ediyor.

İstanbul Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu mezunu olan ve aynı okulda asistanlık görevini sürdüren Kadri Özayten bu sergisinde, çinko baskı, gravür, taş baskı ve akrilik boya resimlere yer veriyor.

Yurt içi ve yurt dışında birçok karma sergiye katılan ve Hamburg'da da kişisel "Özgün Baskı Resimleri Sergisi" düzenleyen Özayten gücünü, can suyunu öz kaynaklarından aldığı sürece sanatın, toplumsal işlevini yerine getirebileceğini savunuyor.

Kadri Özayten'in sergiyle ilgili düşünceleri de şöyle:

"Yapıtlarımda, geleneksel halk kültürünün özündeki toplumsal etkinliği bir olgu olarak ele alıp, halk yaratıcılığının zengin, şiirsel anlatım özelliklerinden kaynaklanıyorum ve resimsel bir duyarlıkla özümlendirmeye çalışıyorum. Bu sergimde de insan kadar eski olan halk sanatlarının ürünlerinin özündeki nakış öğesinden hareket ederek, çağdaş bir çoşkuyla, yer yer simgesel, yer yer de figüratif kurgularla evrensel bir kavrayışa götürme tasası taşıdığım yapıtlara yer veriyorum."

Özayten'in sergisi 18 Kasıma kadar açık kalacak.

OPERA

● **İstanbul Devlet Opera ve Balesi, Atatürk Kültür Merkezi Büyük Salonunda 15 Kasım perşembe 20.00'de "Cavalleria Rusticana" ve "Kadının Fendi Kadıyı Yendi" adlı yapıtları sunucak.**

KONSER

KONSER

● Ankara Alman Kültür Merkezinde Toto Blanke's Electric Circus grubunun caz konseri 15 Kasım Perşembe 20.00'de gerçekleştirilecek.

● İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası, 17 Kasım Cumartesi 11.00'de Atatürk Kültür Merkezi Büyük Salonunda Anatoli Fisculari'nın yönetiminde Çaykovski'nin iki, Porcell'in bir eserini seslendirecek. Solist Verda Erman.

BALE

● **İstanbul Devlet Balesi 14 Kasım Çarşamba günü Atatürk Kültür Merkezi Büyük Salonunda Adolphe Adam'ın iki perdelik romantik bale yapıtı "Giselle"i sergilenecek. Gösteri saat 20.00'de başlayacak. Jean Corelli ve Jules Perrot'tan koreografi ve sahneye koyan: Oytun Turfanda, Orkestra Şefi, Carmen Moral, Dekor-Kostüm: Osman Şengezer.**

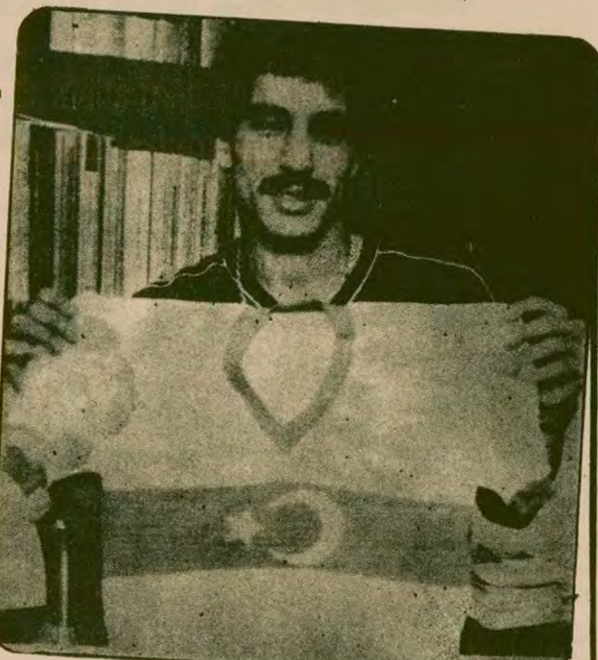
● **İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrolarına bağlı Çağdaş Bale Topluluğu bugün saat 19.00'da Kadıköy Şehir Tiyatrosunda koreografisi, yönetimi ve giysileri Cem Erkin tarafından gerçekleştirilen ve müziği Melikof'a ait olan "Ferhat İle Şirin" adlı halk masalını segileyecek.**

● **İstanbul Devlet Opera ve Balesi, 17 Kasım Cumartesi 15.00'de Atatürk Kültür Merkezi Büyük Salonunda Oytun Turfanda'nın koreografisiyle "Hürrem Sultan" balesini sahneleyecek.**

7den 70e spor... 7den 70e spor...

● Transfer, "Türk futbolunun Avrupa'da boy götermesi" şeklinde yorumlanmıştı... Sonra elinde hoparlörle Türk işçilerini Hertha maçına çağırmak için semt semt dolaştı...

"Engin gerçeği"

Hertha'da yedekte bekleyen Engin'in oynayamamasına bir çok neden gösterildi. Alman Kicker dergisi de memleket özleminden Engin'in oynayamadığını yazdı.

● Hertha Teknik Direktörü Klotzer, Engin'in transferinde "Gücümüz ve seyircimiz artacak" demişti

Gül Yenici

Engin Verel, geçtiğimiz sezon büyük gürültülerle Hertha Berlin'e transfer olmuş ve bu transfer olayı o zaman gazetelerde "Türk futbolunun Avrupa'da artık boy göstermeye başlaması" şeklinde yorumlanmıştı. Ancak, bunun böyle olmadığı kısa süre sonra ortaya çıktı. Engin, Hertha Berlin'in ilk maçlarında direkt olarak yer alırken, daha sonraları yedekte soyunmak zorunda kaldı.

Aslında, Engin'in Hertha Berlin'e transferinin altında yatan gerçek neden, Hertha Berlin'in, Almanya'daki Türkiyeli işçileri tribünlere çekmek istemesiydi. Çünkü Hertha Berlin büyük bir seyirci potansiyelinin desteğini alarak, kasasını daha fazla genişletmeyi amaçlıyordu. Hertha Berlin antrenörü Klotzer, Engin'in transferi gerçekleşmeden önce, zaten bunu açık bir şekilde ifade etmişti. Klotzer, o dönemde şunları söylüyordu: "Engin, gücümüzü ve seyircimizi artıracak..." "

İşte, bu nedenle transfer edilen Engin'i Hertha Berlin, Türkiyeli işçilerin oturduğu mahallelere göndererek, seyirciler maça gelmesi için, propaganda yaptırdı. O dönmede gazeteler, bu durumu yansıtan haberler verdiler. . .

Hertha Berlin'in, bir süre için Türk mahallelerinden, seyirci çektiği söylenebilir. Ancak, Engin'in, Alman futboluna ayak uyduramaması, giderek yedekte beklemesini de beraberinde getirdi.

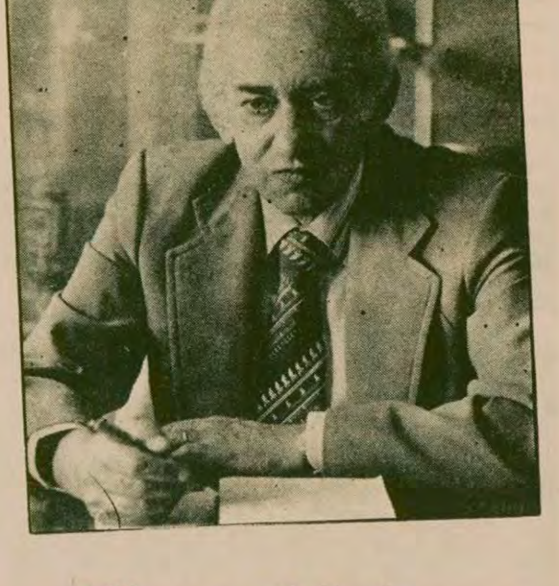

Fenerbahçeli Engin Hertha'ya giderken şan, şöhret, para kazanmayı hesaplamıştı. Ancak Alman futboluna ayak uydurama-mayınca bu düşünceleri düş olmaktan öteye gidemedi.

Hertha Berlin'e transferinden sonra Engin, "Berlin'e gelirken kendimden çok emindim, Burada hem para, hem şöhret kazanacağıma inanıyordum. . . . Günde iki kez yapılan antrenmanlar çok ağırdı. Kondisyon çalışmalarıma ağırlık verdiler.

"İlk hazırlık maçlarında fena oynamadım. Ancak, takım oyunu ve topsuz futbol bana zor geldi. . . Alışmamıştım. Hocam, hücumda ve defansta devamlı koşmamı istiyordu. Karşımdaki bek ile kendi kaleme kadar koşmak, top bize geçince yine depar. . . 90 dakika bu tempoda futbol oynamak hakikaten bir Türk futbolcusunun işi değildir. . . " diyordu.

Şu anda yedekte bekleyen Engin'e Alman takımlarından yeni transfer teklifleri yapıldığı ancak, bu tekliflerin altında da, yine Türkiyeli işçilerin tribunlere çekilmek istenmesi gerçeğinin yattığı ifade ediliyor.

Kiraz, Malta galibiyetine çok seviniyor

● Malta maçının kendisini en az 5 yaş gençleştirdiğini söyleyen Kiraz, Galler maçından umutlu

● Galler karşısında hücuma yönelik oynayacak

ANKARA

Milli Takımlar Başantrenörü Sabri Kiraz, son günlerde spor camiasının en mutlu insanı. . . Kiraz'ın mutluluğunu, olaylarla dolu 2-1'lik Malta maçı galibiyeti oluşturuyor. . .

Malta galibiyetinin kendisini en az beş yaş gençleştirdiğini söyleyen Sabri Kiraz, Malta maçının da kısa bir değerlendirmesini yaptı ve "Malta karşısında iyi bir futbol oynadık. Takımımız böyle sonuçlar aldıkça, ben de mutlu oluyorum. Valetta galibiyeti hepimizi moralman güçlendirdi. En az beş yaş gençleştiğimi sanıyorum. . . Şimdi önümüzde zorlu bir rakip var. Galler önünde zoru, kolay yapmaya çalışacağız. Grubumuzda ikinciliği garantiledikten sonra Batı Almanya maçının hesaplarını yapmamız gerektiğine inanıyorum " dedi.

Galler maçında, Batı Almanya'nın Galler'e karşı kazandığı 5-1'lik skorun bir ölçü olamayacağına işaret eden Kiraz, takımın iskeletini değiştirmeyi düşünmediğini de belirtti.

Galler maçından umutlu olduğunu ifade eden Sabri Kiraz, İzmir'de hücuma dönük bir futbol oynayacağımızı belirtti.

Kendisine yöneltilen bir soru üzerine Sabri Kiraz, "Bana güvenenleri yarıda bırakmam" diyerek şu açıklamayı yaptı. "Kendimi her zamankinden daha dinç ve dinamik hissediyorum. Haziran ayına kadar da sözleşmem var. Ayrılmayı katiyen düşünmüyorum. Gücüm yettiği oranda Milli Takıma hizmet vermek benim için kaçınılmaz bir görevdir."

SİVAS'TA TESİS YAPIMINA HIZ VERİLİYOR

SEYİT ARI (SİVAS)

Başta Güreş ve Atletizm olmak üzere, zaman zaman milli takımlara sporcu veren ve geniş sporcu potansiyeline sahip Sivas'ta, spor tesisleri yapımına hız verildi.

Konuyla ilgili olarak gazetemize bir açıklama yapan Beden Terbiyesi Sivas Bölge Müdürü Kokmaz Yıldırım, "Önümüzdeki ay 4 Eylül Stadyumunun Kapalı Tribünü, bu sezonda Yoğun Yokuş Kayak Tesislerininin bir bölümü ile Yağ Donduran Kayakevinin Beybilif Tesisleri hizmete girecek. Önümüzdeki yıl da 2500 kişilik kapalı spor salonu ve bir de olimpik ölçülü kapalı yüzme havuzu hizmete girecektir" dedi.

Yıldırım, yapılan tesisler için 70 milyon lira harcandığını ancak bu tesislerin artan ihtiyaca cevap veremediğinden daha çok spor tesislerine ihtiyaç olduğunu belirterek "Belediye yer vermediği için semt sahaları, atletizm pisti ve ayrıca maddi olanaklar olmadığı için de birçok spor malzemesinden yoksunuz" diyen Yıldırım, amatör sporun gelişmesi için çok sayıda bilimsel ölçülü spor sahasına ve spor akademisi mezunu bilgili antrenörlere ihtiyaçları olduğunu belirtti.

Bölge Müdürü Korkmaz Yıldırım bundan sonra yapılacak spor tesislerini, spor yapmaya daha elverişli olan Paşa Çayırı'na kaydırmak istediklerini de belirtti.

Gözler İstanbul, Trabzon ve Eskişehir'deki maçlarda

İSTANBUL

Türkiye Birinci Liginde zorlu mücadelelere bugün 8 şehirde yapılacak 8 karşılaşma ile devam edilecek. . .

TRABZON'DA

Lider Trabzonspor, kendi sahasında Adana Demirspor ile oynuyor. Trabzon Şehir Stadyumunda saat 15.15'te başlayacak karşılaşma ile ilgili olarak liderin Teknik Direktörü Ahmet Suat Özyazıcı, "Trabzonspor formasını giyen bütün arkadaşlarım, rakipleri hangi takım olursa olsun, iki puan için çıkar " dedi. Adana Demirspor'un bu maçtaki amacı ise bir puan. . .

ESKİŞEHİR'DE

Son haftalarda başarılı sonuçlar alarak, liderin hemen ardından puan cetvelinde ikinci sıraya yerleşen Beşiktaş, Eskişehir'de Eskişehirspor ile karşılaşıyor. Bütün hazırlıklarını tamamladıklarını belirten Beşiktaş Teknik Direktörü Süleyman Seba "Eskişehirspor deplasmanından iki puan alarak döneceğiz" dedi. Buna karşılık kendi saha ve seyircisi önündeki Eskişehirspor'un amacı mutlak bir galibiyet. . .

İSTANBUL'DA

Son haftaların "bunalımlı" takımı Fenerbahçe, ligin en iyi futbolunu oynayan takımlardan Zonguldakspor ile İnönü Stadyumunda karşılaşacak. Fenerbahçe'nin yeni Teknik Direktörü Ziya Şengül, "Temennimiz iki puandır. Ancak her şey temenni ile olmuyor " dedi. Zonguldakspor'un amacı, bir puan. . .

KAYSERİ'DE

Puan cetvelinde en alt sıraya düşen Kayserispor, kendi saha ve seyircisi önünde, mutlak bir galibiyet arıyor. Buna karşılık Galatasaray'ın amacı iki puan. . . Bunu, Galatasaray Teknik Direktörü Turgay Şeren şöyle açıklıyor. "Kayserispor kollektif bir futbol oynuyor. Başarılı bir takım, buna rağmen, defans anlayışı içinde olmayacağız."

DİĞER KARŞILAŞMALAR

İZMİR'DE

ALTAY- ORDUSPOR

DİYARBAKIR'DA

DİYARBAKIRSPOR-GÖZTEPE

ADANA'DA

ADANASPOR-GAZİANTEPSPOR

RİZE'DE

RİZESPOR-BURSASPOR

Deplasmanlı basketbol ligi bugün başlıyor

ANKARA

1979-1980 Türkiye Deplasmanlı Basketbol Ligi bugün çetişli illerde yapılacak karşılaşmalarla başlıyor.

Yeni sezonda 1. ligde 14 takım mücadele ediyor. Sezon sonunda düşme olmayacağı belirtilen Türkiye 1. Basketbol Liginde mücadele ilk dörde girmek için olacak.

Karşılaşmaların programı şöyle:

ANKARA (ATATÜRK SPOR SALONU)

16.00 Şekerspor-Beşiktaş. 17.30 DSİ Spor-Galatasaray

İSTANBUL (ANADOLU SPOR SİTESİ)

16.00 Fenerbahçe-İstanbul Bankası Yenişehir 17.30 Taçspor-Ziraat Fakültesi

BURSA (ATATÜRK SPOR SALONU)

16.00 TOFAŞ-SAS—İTÜ

İZMİR (ATATÜRK SPOR SALONU)

17.30 Karşıyaka-Kolejliler.

Voleybol liginde beş karşılaşma var

İSTANBUL

Deplasmanlı Voleybol ligine bugün yapılacak olan 5 karşılaşma ile devam edilecek.

Karşılaşmaların programı şöyle:

ANKARA SELİM SIRRI TARCAN SPOR SALONU

13.30 Yenişehir İstanbul Bankası-Maltepe

15.00 Muhafızgücü-Galatasaray

İSTANBUL ANADOLU SPOR SİTESİ:

13.30 Altınyurt-Güney Sanayi

İZMİR ATATÜRK SPOR SALONU:

13.30 Karşıyaka-Eczacıbaşı

BURSA ATATÜRK SPOR SALONU:

13.30 Oyak Renault-SSK

Demirel'in üç derdi...

(Baştarafı 1. sayfada)

konusunda bilgi verdi.

DEMİREL'İN KONUŞMASI

Dün saat 11'de toplanan AP Grubunda Genel Başkan Süleyman Demirel, AP'li parlamenterlere hükümet çalışmalarıyla ilgili bilgi verdi.

Demirel, kurulacak hükümetin tüm milletin hükümeti olacağını söyledi. Yeni hükümetin ülkenin en acil meselelerinin üstüne cesaretle, vukufla ve soğukkanlılıkla varacağını, adaletle, hakkaniyetle, nesafetle ve şefkatle iş göreceğini söyleyen Demirel, konuşmasında özetle şöyle dedi:

"1979 Türkiyesini yeniden rayına oturtmak, her şeyi makul bir zaman süresi içinde ve milleti makul ölçüler içinde memnun edecek hale getirmek, herhalde 1919 Türkiyesinin içinde bulunduğu durumdan çıkartmaktan daha zor olmasa gerektir. Bunu kim yapacaktır? Biz, milletimizin emrinde ve hizmetinde olduğumuzu, bütün zorlukları göğüslemeye hazır olduğumuzu söyledik. Hükümetin Adalet Partisi tarafından kurulması gerekmektedir. Yaptığımız temaslar bu sonucu vermiştir. Bunu, normal zamanların normal hükümeti gibi görmeyiniz. Bir fevkalade hal vardır. Bu fevkalade halin icaplarına uyulacaktır. Bu hükümet bir günde her şeyi düzeltecek değildir. Ama her şeyin düzeltileceğine inanarak ve onun için varolduğunu bilerek yola çıkılmaktadır."

Makul bir süre içinde her şeyi normale çevirmenin mümkün olduğunu belirten AP Genel Başkanı, önceki günkü anarşi olaylarına değinerek şöyle dedi:

"Kanun, nizam hakimiyeti yeniden eksiksiz tesis edilmelidir. Can ve mal güvenliği sağlanmalıdır. Enflasyon kontrol altına alınmalıdır. Yokluklar giderilmelidir. İşsizlik çok yüksek boyutlara ulaşmıştır, çare bulumalıdır."

Bunları alt ata yazmanın ve söylemenin kolay olduğuna işaret eden Demirel, "Önemli olan yapmaktır," dedi.

Demirel, AP gruplarının bütün mevcutlarıyla kendi içlerinden çıkacak böyle bir hükümeti kucaklayacağını ve ona destek olacağını belirtti.

120 ADAY

Öte yandan AP'nin parlamentodaki 263 senatör ve milletvekilinden 120 kadarının bakan olmayı beklediği ve bunların çeşitli yöntemlerle adaylıklarını ve isteklerini Genel Başkana ilettikleri belirtildi.

Genel Başkanı arayıp belli konularda yaptıkları çalışmalar hakkında bilgi vermek, grup toplantısında çıkıp konuşmalar yapmak, basına el altından bilgi sızdırarak bakanlığa getirileceği yolunda haberler yayınlatmak en çok kullanılan yöntemler arasında.

Demirel'in ise buna karşılık, sürekli olarak bakan olmadan da AP'ye hizmet etmenin mümkün olduğu fikrini işlediği, ancak bu görüşünün bakanlık isteklileri tarafından çok hoş karşılanmadığı öğrenildi.

KÖŞKÜN KAYGILARI

Öte yandan, Çankaya'nın da yeni hükümetle ilgili bazı istekleri olduğu ve bunların Demirel'e uygun bir biçimde iletildiği öğrenildi.

Bu arada listede "gerginliği artıracak, sivri, militan isimlerin, kamuoyunda bazı tepkilere yol açacak kişilerin bulunması"nın, hükümetin başarısı üzerinde olumsuz etkiler yapabileceği endişesinin dile getirildiği ifade edildi.

Demirel yarın köşke listesiyle çıktığında, bu türden bazı isimlere yer verilmesi halinde, bazı değişiklikler istenebileceği de belirtiliyor.

Geçen defa Ecevit hükümetinin kuruluşunda olduğu gibi, yeni başbakan adayının birkaç saat içinde tekrar Çankaya'ya dönerek, gerekli değişiklikleri yapmış olarak yeni listeyi Cumhurbaşkanına sunabileceği öğrenildi.

Atatürk'ü zorlukları yenecek...

(Baştarafı 1. sayfada)

Ecevit, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, kuvvet komutanları, bakanlar, Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel, siyasi partilerin ve çeşitli kuruluşların temsilcileri katıldılar. Devrimci Gençlik Birlikleri Federasyonu da törene katıldı ve Anıtkabir'e çelenk koydu.

Milli Selamet Partisi Genel Başkanı Necmettin Erbakan Anıtkabir'deki törene katılmadı.

Saat dokuzu beş geçe yapılan saygı duruşundan sonra Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk Şeref Defterine şu sözleri yazdı:

"Ulu Önder Atatürk,

"Yüce ulusun, devrim ve ilkelerini, her geçen gün daha da artan bir inanç ve kararlılıkla yaşatma ve yaymanın, başta gelen görevi olduğu bilinci içindedir.

"Seni, kaybettiğimiz günün yıldönümünde, bu duygu ve düşüncelerle ulusça bir kez daha minnet ve şükranla anıyor, huzurunda saygıyla eğiliyoruz."

Törende CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit ile AP Genel Başkanı ve yeni hükümeti kurmakla görevlendirilen Süleyman Demirel'in uzun süre yanyana yürüdükleri ve sohbet ettikleri görüldü.

Türkiye İşçi Köylü Partisi başvurusuna rağmen protokola dahil olmadığı gerekçesiyle törene alınmadı.

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANI ÇAĞLAYANGİL'İN MESAJI

Atatürk'ün ölüm yıldönümü nedeniyle bir mesaj yayınlayan Cumhuriyet Senatosu Başkanı İhsan Sabri Çağlayangil, şunları bildirdi.

"Ölümünün 41. yılında Atatürk, bütün ilkeleri ve hedefleri ile aramızda dipdiri yaşamaktadır. O'nun gelecek kuşaklara emanet ettiği Cumhuriyeti ebediyete kadar yaşatmanın kararı ve andı içinde Ulu Önderi saygı ve şükranla anmaktayız."

ORG. KENAN EVREN'İN MESAJI

Genelkurmay Başkanı Org. Kenan Evren Atatürk'ün ölümünün 41. yıldönümü nedeniyle Türk Silahlı Kuvvetlerine bir mesaj yayınladı. Evren mesajında şöyle dedi: "Atasının zaferleri ve mazisi insanlık tarihiyle başlayan her zaman zaferle beraber medeniyet nurlarını taşıyan kahraman Türk ordusu diye hitap ettiği, Türk Silahlı Kuvvetleri, Ulu önderini ve ebedi Başkomutanını aramızdan ayrılışının 41. yıldönümünde minnet ve şükranla bir kere daha anmaktadır. Ulu önder Atatürk'ün çalışkan, zeki ve yüksek karakterli olarak tanımladığı Türk milletinin özünden çıkan Türk Silahlı Kuvvetleri Milli birlik ve beraberlikle her türlü güçlüğü yeneceğine ve bütün engelleri Atatürk ilkeleri doğrultusunda aşacağına inanmakla, bu inanç ve anlayışta geleceğe güvenle bakmaktadır" dedi.

DTCF'DEKİ TOPLANTI

Ankara Üniversitesinin düzenlediği anma töreni de Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesinde yapıldı. Tören 09.05'teki saygı duruşundan sonra Ankara Üniversitesi Rektör Yardımcısı Adnan Güriz bir konuşma yaptı. Güriz konuşmasında dış güçlerin Türkiye'yi yok etme amacını güden insafsız planlarına karşı Atatürk'ün ulusu bütünleştirerek yurdu kurtardığını söyledi. Prof. Güriz daha sonra şöyle dedi: "Milli bağımsızlığı iktisadi bağımsızlıkla güçlendirmek, Atatürk'ün büyük amaçlarından birisi olarak değerini hiç yitirmeden her zaman canlı kalmıştır."

Prof. Güriz'den sonra kürsüye gelen Prof. Bedrettin Tuncel, "Atatürk, Büyük İnsan Kavramı ve Evrensellik" üzerine bir konuşma yaptı.

Son olarak konuşan İlahiyat Fakültesi öğretim üyelerinden Prof. Hüseyin Yurtaydın da Atatürk'ün kültür, eğitim, halifelik ve laiklik üzerine görüşlerini açıkladı.

Ankara Sanat Sevenler Derneğinde düzenlenen açık oturumda "Atatürk ve Kültür" konusu tartışıldı. Anıl Çeçen'in yönettiği açık oturuma konuşmacı olarak Beşir Göğüş, Rauf İnan, Sami Özerdim, Prof.. Dr. Bahri Savcı, Prof. Dr. Bahriye Üçok katıldı.

İZMİR'DE MHP VE MSP TÖRENLERE KATILMADI

İzmir'de Atatürk'ün 41. ölüm yıldönümü nedeniyle Cumhuriyet Alanında anma töreni düzenlendi. Törende Vali, Belediye Başkanı, siyasi parti temsilcileri ve öğretim görevlileri hazır bulundular.

Anıta çelenk koyanlar arasında AP, CHP, TİKP ve çeşitli derneklerin olduğu görüldü. MHP, MSP ve diğer siyasi partilerin çelenk koymaması dikkat çekti.

Daha sonra İşletme Fakültesinde devam eden törende, Sosyal Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Salih Özbaran konuşmasında, Atatürk'ün emperyalizmin karşısına halkla beraber dikildiğini ve bu eylemin sürdürülmesini genç kuşaklara bıraktığını belirtti.

Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi ile son bulan anma töreninde, öğrencilerin bulunmadığı görüldü.

Öte yandan Manisa'da düzenlenen anma toplantısına, MHP, MSP ve CHP katılmadılar.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

Saat 09.05'te İstanbul Üniversitesi merkez binası avlusundaki Atatürk Anıtına çelenk konuldu ve saygı duruşunda bulunuldu. Törene, İstanbul Valisi Orhan Erbuğ, Belediye Başkanı Aytekin Kotil, Rektör Prof. Dr. Haluk Alp, Emniyet Müdürü Hayri Kozakçıoğlu, öğretim üyeleri, öğrenciler ve Devrimci Gençlik Birliği katıldı.

İstanbul Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Haluk Alp'e Devrimci Gençlik Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Ökkeş Saruhan tarafından Atatürk'ün çerçeveli bir portresi hediye edildikten sonra, kürsüye gelen İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Mustafa Aysan, Atatürk'ün kişiliğini ve ekonomik-politikasını anlattı.

İstanbul İTİA'ya bağlı Ekonomi Fakültesinde düzenlenen Atatürk'ü anma töreninde, açış konuşmasını yapan İİTİA öğretim üyelerinden Prof. Dr. Savaş "10 Kasım yas içinde miskin ve bağnaz ağıtlarla değil, Atatürk'e, Atatürkçülük yolunda ne yaptığımızın hesabını verme günü olmalıdır" dedi.

Törende söz alan Prof. Dr. Feridun Ergin ise "Onun liderliğinde övünç verici aşamalardan geçtik, ulusal birliğe gölge düşürülmemesinin ferahlığını tattık. Enflasyonsuz ve devalüasyonsuz bir çağ yaşadık. Ülkede barışın ve dünyada saygınlığın kıvancını duyduk" dedi.

BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİNDE

Boğaziçi Ünivresitesi toplantı salonunda saat 9.00'da saygı duruşuyla başlayan törende, ilk olarak okul Rektörü Prof. Dr. Semih Tezcan konuştu. Rektör Tezcan, "Belki bugün onun karşısına tam açık alınla çıkamıyorsak da, izindeyiz. izinde olacağız" dedi.

Daha sonra soz alan Anma Komitesi Başkanı Prof. Dr. Suna Kili, 10 Kasım'ın bir yas günü değil, uluslaşma ve çağdalaşma yolunda ulaşılan aşamayı saptama günü olarak ele alınması gerektiğini belirtti.

Sıra öğrencilerin konuşmasına geldiğinde, Temel Bilimler Fakültesinden Nilgün Durmaz "Atatürk Ve Kadın" konusunda konuştu. Nilgün Durmaz konuşmasında, Ulusal Kurtuluş Savaşında Türk kadınının erkeklerin yanında, sırtında top mermisi taşıyarak eşitliği hak ettiğini belirterek "Sosyal haklarımıza sahip çıkmak, bize Atamızın vasiyetidir" dedi. İdari Bilimler öğrencisi Enis Berberoğlu ise, düşünen beyinlerin susturulduğu bir dönemde yaşandığını söyleyerek, "Gençlik açısından Kemalizm" konusunda konuştu.

Daha sonra kürsüye gelen Mühendislik Fakültesi öğrencisi, DGB üyesi Mehmet Eyüp Kızılok "Mustafa Kemal ve Bağımsızlık" konusunda konuştu. Mustafa Kemal'i unutturma çabalarına dikkat çeken Kızılok, "Bu ülkenin halkına Mustafa Kemal'i unutturamazlar" dedi. Mehmet Eyüp Kızılok konuşmasını Mustafa Kemal'in "Ya Bağımsızlık Ya Ölüm" sözüyle bitirdi.

Anma toplantısında, daha sonra konuşan Ord. Prof. Dr. Reşat Kaynar, "Günümüzde Türk Gençliği ve Atatürk" konusunda fikirlerini belirtti.

Daha sonra kürsüye gelen Prof. Dr. İsmet Giritli ise konuşmasında, Atatürk'ün 100. doğum yıldönümünün yaklaştığını belirterek bu konuya ilişkin çalışmaların artık başlaması gerektiğini belirtti. İsmet Giritli, "UNESCO'nun da bu konuda çaba harcayacağını belirterek "100. doğum yıldönümünde elbirliğiyle hazırlanmak mecburivetindeyiz" dedi.

Törenden sonra birçok öğretim üyesi, Rektör Semih Tezcan'ı düzenlenen tören ile okulda bir çığır açıldığından dolayı kutladı

DGBF'NİN AÇIKLAMASI

Devrimci Gençlik Birlikleri Federasyonu Genel Başkanı Ali Tablacı da bir mesaj yayınlayarak, gençliğin Atatürk'e ve milli değerlere sahip çıkacağını açıkladı. Tablacı şöyle dedi:

"Ölümünden kırkbir yıl geçtikten sonra, Türkiye'nin birtakım okullarında, Rusya kendisine alet ettiği bazılarını, Mustafa Kemal'e, Kurtuluş Savaşımıza, Türkiye bayrağına ve İstiklal Marşımıza hayasızca saldırtmaya çalışıyor.

"Ama Türkiye gençliği, geçmişte olduğu gibi bugün de milli değerlerimize kararlılıkla sahip çıkacak ve onu yaşatacaktır.

"Milli değerlerimize saldıranlar, bugün de okullarımızda kargaşalık çıkartmakta, huzuru ve barışı engellemektedir. Ama gençlik Mustafa Kemal'in, "Fikirler cebr-ü şiddetle, topla tüfekle asla susturulamaz" fikrini kendisine bayrak edinmektedir.

DİSK yeni...

(Baştarafı 1. sayfada)

açıklamada, böyle siyasi bir birliğin ön koşulu olarak şu iki ilke belirtiliyor:

"1— Bu birleşme uluslararası sosyalist hareketi dikkate alan ve bu dikkat içinde Türkiye şartlarını değerlendirerek solun birliğini sağlamak olmalıdır.

2— Bu birlik işçi sınıfı bilimine ters düşen eğilim ve davranış içindeki küçük burjuva akımların değil, işçi sınıfının mücadelesi bilimi doğrultusunu benimseyen siyasi grupların birliği olmalıdır"

Açıklamada daha sonra DİSK'in bu görevi demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı işlevini yürüten, bir konfederasyon olduğu gerçeğini gözardı etmeden yerine getireceği kaydediliyor.

Yönetim Kurulu toplantısında yapılan oylamada Lastik-İş Genel Başkanı Kenan Akman, Oleyis Sendikası Genel Başkanı Nusret Aydın ve TİS Mali Sekreteri Ahmet Ağar, karara red oyu verirken, Gıda-İş Genel Başkanı Demirhan Tuncay, Petkim-İş Genel Başkanı Mustafa Karadayı, Petkim-İş Eski Genel Başkanı Mehmet Kılınç ile Tek Ges-İş Genel Başkanı Selahattin Sayın çekimser kaldılar.

Cenan Bıçakçı, Ali Özarklıoğlu ile İsmet Cantekin'in katılmadığı oylamada olumlu oy kullananlar ise şunlar.

Abdullah Baştürk, Fehmi Işıklar, Kemal Nebioğlu, Mukbil Zırtıloğlu, Rıza Güven, Tuncer Kocamanoğlu, Mustafa Aktulgalı, Celal Küçük, Niyazi Kuas, Kemal Yılmaz, Kemal Akar, Burhan Şahin, Kenan Budak, Rıdvan Budak, Bergüzar Can, Ertan Andaş, İ. Hakkı Önel ve Erol Yalçın.

"Atatürk'ün...

(Baştarafı 1. sayfada)

di" dedi. Kongar, Atatürk'ün eylem ve fikirlerinin birbirinden ayrılamayacağını belirterek, konuşmasının sonunda Atatürk'ü "en geniş cepheci siyasal lider" olarak tanımladı.

Daha sonra söz sırası gelen Türkiye İşçi Köylü Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek, önce Halk Tiyatrosu Kültür Merkezine "Türkiye'de taassubun bağnazlığın bu kadar kuvvetli olduğu bir ortamda böyle bir tartışma zemini yarattığı için" teşekkür etti. Perinçek, konuşmasında bugün Türkiye'nin en fazla Atatürk'ün gerçekçi yanına ihtiyacı olduğunu belirtirken, Türkiye'nin gerçeklerden uzaklaştığı bir dönemde yaşıyoruz" dedi.

Perinçek bugünkü dönemde devrimci siyasetlere ihtiyaç bulunduğunu ve Atatürk'ün Türkiye halkının yetiştirdiği en büyük devrimci olduğunu belirtti.

Daha sonra söz alan CHP Kocaeli Milletvekili Prof. Turan Güneş ise Atatürk'ü şöyle anlattı: "Atatürk'ün temel fikri bağımsızlık ve Türkiye'nin diğer ülkelerle eşit bir yere oturtulması idi."

Güneş, daha sonra Atatürk'ün gerçekçi yanı üzerinde durarak örnekler verdi. Güneş, Atatürk'ün milletinin kişiliğine düşkün bir önder olduğunu, bir devlet adamı olduğunu belirtirken, "Kendi milletinin ezilmesine, küçümsenmesine razı olmadı. Türkiye'yi dünya milletleri arasında eşit yere oturttu" dedi.

Halk Tiyatrosunun düzenlediği paneli parlamenterler, siyasi parti yöneticileri, bilim adamları ve çok sayıda yurttaş izledi. Panele olan ilgi yüzünden çok sayıda yurttaş ayakta izlerken bir kısmı da yer bulamadığı için geri dönmek zorunda kaldı.

CHP...

(Baştarafı 1. sayfada)

emeklilere ödenmekte olan yakacak yardımlarını biner lira artıran Bakanlar Kurulu kararı Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından onaylandı. 1 Kasımdan itibaren geçerli olacak olan kararnameye göre, 750 lira yakacak parası alan memur ve emekliler 1750 lira, bin lira alanlar ise 2 bin lira alacak.

Yakacak yardımı farklarının pazartesi gününden itibaren ödenmesi bekleniyor. Bu konudaki kararname dünkü Resmi Gazete'de yayınlandı.

MEMUR KURULUŞLARI NE DİYOR?

Memur kuruluşları gerek yakacak zamlarını, gerekse de katsayının 22'ye çıkarılmasını yetersiz buldular ve köklü çözümler istediler.

Mem-Der yaptığı açıklamada, "Bir milyonu aşkın memur sorunlarına köklü çözümler beklenmektedir. Memurların küçük ödünlerle avutuldukları yıllar gerilerde kalmıştır. Memur kitlesi bugün grevli sendika hakkı mücadelesi veriyor" dedi. Mem-Der ayrıca Ecevit hükümetini de, "zam yapmak" aklına bugün geldiği için eleştirdi.

Tüm-Person-Kom Başkanı Sakıp Hiçerimez ise gazetemizin sorularını cevaplandırırken, yakacak zammını ve katsayı artışını gecikmiş bulduklarını söyledi. "Şimdiki verilenler konfederasyonumuzun önerisidir" diyen Hiçerimez, "Yakacak zammı ve 22 katsayı hasta yatağındaki memura ilaç vermektir. Bu zamlar memuru ayağa kaldıracak, diriltecek düzeyde değildir" dedi.

Kamu Maliyecileri Derneği Başkanı Mustafa Yuluğ ise, memurların uzun süredir ezildiklerini ve katsayı artışını az bulduklarını söyledi. Maliye memurlarının da ezildiğini söyleyen Yuluğ, "Verilen zamlar devletin olanaklarının altındadır" dedi.

Zaman...

(Baştarafı 1. sayfada)

Atatürk'ü hatırlatmak istiyordu sanki. Üçyüzaltmışbeş günde bir üç dakikalık hatırlatmaydı bu. Bütün kötülüklere, güçlü devletler karşısında boyun eğmeye ya da bir cambaz gibi aralarında denge kurmaya karşı bir hatırlatmaydı ve şunu söylüyordu: "Atatürk'ü yaratmış olan Türkiye'nin GÜCÜ vardır, UMUDU vardır."

Töb-Der ...

(Baştarafı 1. sayfada

Gıyabi tutuklama kararı verdiği 36 TÖB-Der yöneticisinden Genel Başkan Gültekin Gazioğlu ve Merkez Yönetim Kurulu üyesi 10 kişi tutuklandı. gıyabi tutuklama kararı verdiği Töb-Der Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu ve Merkez Yönetim Kurulu üyesi 10 kişi tutuklandı.

Töb-Der Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, "tutuklama kararının örgütlerine yönelik baskı hareketinin bir devamı olduğunu" söyleyerek "Töb-Der'in gizli örgüt olduğunun öne sürülmesinin bir komedi olduğunu" kaydetti.

Töb-Der Genel Merkezinde yapılan aramada ise hiç bir suç unsur bulunamadı. Tutuklanan Merkez Yönetim Kurulu üyeleri Gültekin Gazioğlu, Tekin Üstün, Bayram Ayaz, Ayhan Kutlay, Abdullah Gülbudak, Kemal Uzun, İbrahim Sevimli, Ali Rıza Aydın, İsmet Yalçınkaya, Öner Yağcı ve Ömer Aslan Sıkıyönetim Komutanlığına götürüldüler.

Gazioğlu ile Töb-Der yöneticilerinin, İstanbul ve İzmir'de düzenlenen toplantılarla, Gazioğlu'nun 14 Ekim seçimleri öncesi radyo ve TV'de yaptığı konuşmalarda, TCK'nın 141/1. maddesine aykırı davrandığı gerekçesiyle tutukladıkları bildirildi.

KAYIP— Nüfus hüviyet cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür.

Fethi Murat DOĞAN

RADYO

11.00 GÜNAYDIN

Çocuklara yönelik olarak hazırlanan programın 4. bölümü yayınlanacak

12.20 MİNİK KONSER

"Çigan Karnaval" adlı yapıtı Semih Argeşo yönetimindeki İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası seslendiriyor.

12.25 TATİL SİNEMASI

Yönetmenliğini Anthony Mann'in yaptığı ve James Stewart'ın oynadığı "Stratejik Hava Komutanlığı" adlı film yayınlanacak. . . . .

14.15 TELE-PAZAR

17.00 HABERLER

17.05 SPOR DÜNYASI

19.15 MERCAN ORMANI

Dizi filmin 4. bölümünde, Ben Krap ve eşi Eva, hemen hemen tüm deniz canlılarının yaşamlarına başladıkları ya da yaşamlarının belirli bir bölümünü geçirdikleri bir Mongroy bataklığını araştırıyor.

20.00 ÇILGIN KIZLAR

Dizi filmin "Kara Günü" adlı 4. bölümü yayınlanacak.

20.30 HABERLER

21.15 SAZ ESERLERİ

Programda rast oyun havası seslendiriliyor.

21.20 ANNA KARENİNA

Dizi filmin 4. bölümünde Anna, Kont Vronski'den hamile kaldığını kocasına anlatır ve onu bir daha görmek istemediğini söyler.

22.05 SANAT DÜNYASI

Programda, yurdun çeşitli yerlerinde yer alan resim, heykel, grafik, fotoğraf vb. plastik sanat olayları veriliyor.

TELEVİZYON

TRT 1

05.00 Açılış, Program ve Kısa Haberler
05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
09.02 Gençlikle Gelen
10.02 Tatil Sabahı
12.02 Radyo Tiyatrosu
13.20 Hafif Müzik
15.01 Türk Hafif Müziği
15.15 Şarkılar
15.30 Spor Magazin
20.15 Ocak Başı
20.35 Türküler Geçidi
21.02 Dinleyici İstekleri
21.30 Spor Dergisi
22.02 Türk Halk Müziği Toplu Programı
22.30 Sizin Seçtikleriniz
23.10 Şarkılar
23.30 Bizden Sesler Bizden Besteler
00.02 Sevilen Eserler
01.00 Program ve Kapanış
01.05-05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Açılış ve Program
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Kültürümüzden Sayfalar
09.40 Rıza Rit'ten Şarkılar
09.40 Türküler Geçidi
10.00 Çocuğun Dünyası
11.00 Erkekler Topluluğu
11.30 Turistik Değerlerimiz
11.50 Kadınlar Topluluğundan Türküler
13.30 Küçük Koro
14.00 Gülmece Dünyası
14.20 Türküler Geçidi
14.40 Ayşe Yazgan'dan Şarkılar
16.30 Şarkılar ve Saz Soloları
17.00 Türkler
17.15 Geçmişten Bugüne Senfonik üzik
18.00 Sanat Tarihi
18.30 Yurttan Sesler
19.30 Haftanın Olayı
20.00 Ses ve Saz Dünyamızdan
20.30 Açık Oturum
21.30 Diskoteğimizden
22.00 Türküler
22.15 Hafif Müzikte Dans
23.35 Saz Eserleri ve Saz Soloları
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.03 Müzik Şöleni
10.00 Unutulmayanlar
11.00 Müzik Magazin
12.30 Ünlü Yorumcular
13.00 Sizin Seçtikleriniz
14.00 Müzik Söyleşileri
14.30 Pazardan Pazara
15.30 Sizlerle 45 Dakika
16.15 Müzik Panaroması
17.06 Cay Saati
18.00 Dünya Radyolarından Müzik Festivallerinden
19.00 Caz Müziği
19.45 Saz Eserleri
20.00 Rönesans Müziği
20.30 Plak Albümlerinden
21.30 Dünya Şarkı Söylüyor
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Ses Ustaları
24.00 Samanyolu
01.00 Program ve Kapanış

Mustafa Kemal gerçeği ve Taşbaş

duvarlarına kaç yıldan beri benzer sloganlar yazılıyor: "Umudumuz Taşbaş", "Taşbaşlar ölmez" vb.

Taşbaş niçin umudumuzdur? Ne yapmıştır? Toplumumuzda hangi büyük değişikliğe önderlik etmiştir, nasıl olmuştur da bir umut olmuştur?

Taşbaş niçin ölmez? Arkasında hangi büyük eseri bırakmıştır? Toplumumuzun belleğine ölmeyecek kadar yerleşmek için, yeri göğü sarsacak hangi devrimci eyleme önderlik etmiştir?

Mustafa Kemal'i düşünürken aklıma geldi bunlar. Çünkü Atatürk'ü yapay olarak yaratılmak istenen sembollerden, modern ermişlerden ayıran şey, O'nun büyük bir gerçek olmasıdır. Mustafa Kemal'in büyüklüğüne inanmak, bir din, bir hurafe, bir boş inanç değildir. Atatürk, toplumumuzun son altıyüz yıl içinde yaşadığı en büyük değişikliklere önderlik eden devrimci kişiliğiyle artık toplumumuzun maddesine karışmıştır, toplumumuzun canında ve kanında yaşamaktadır.

Eğer Türkiye bugün dışardan yiyecek ve giyecek almak zorunda olmayan bir ülkeyse, toplumumuz hemen her bakımdan diğer üçüncü dünya halklarının çoğundan ileriyse, Türkiye'deki devrimci hareket benzer ülkelerden daha olgun nitelikler taşıyorsa, bunda yaşadığımız yüz yıllık devrimci birikimin ve en çok da Mustafa Kemal'in önderlik ettiği eylemlerin belirleyici rolü vardır.

Birçok İslam ülkesi hâlâ şeriatı tartışırken, hatta bu ülkelerde Marksizm bile İslami düşünceyle karışık bir şekilde ortaya çıkarken, ülkemiz bu tür meseleleri arkada bırakmıştır. Birçok Orta Doğu ülkesinde insanlar varolan yasalara göre meydanlarda falakaya yatırılarak cezalandırılırken, bizde falaka ancak emniyet saraylarının altıncı, yedinci katlarında halktan gizli ve yasalar çiğnenerek uygulanabilmektedir. Türkiye'de ilerici harekete, Homeyniler, Arafatlar, İslam gerillaları değil, laik ve materyalist düşünceye sahip devrimci bir kuşak önderlik etmektedir.

Çünkü Türkiye, tarihinin hiçbir döneminde sömürge olmamış, emperyalizm hiçbir zaman ülkemizde tam tekel kuramamıştır. Yurdumuz yüz yıldan beri milli-demokratik devrime beşiklik etmektedir. Mustafa Kemal'in önderlik ettiği eylemlerin yüzyıllık gelişmemiz içinde eşsiz bir yeri vardır.

Mustafa Kemal, toplumumuzun maddesine karışmış, bugünkü gerçekliğimizin içinde yaşıyor derken anlatmak istediğim, işte bütün bu olgulardır. Atatürk'ü inkar, aslında yeniden doğan Türkiye'yi, kendimizi inkarla birdir.

Bu nedenledir ki, Mustafa Kemal, herhangi bir örgütün yapay olarak yaratmak istediği bir "umut", bir ermiş, bir Taşbaş değil, fakat gerçek bir milli kahraman, gerçek bir devrimci semboldür.

Herhangi bir insan, isminin karşısına "umut" veya "ölmez" yazıldı diye devrimci bir sembol olamaz. Ülkemiz ortaçağ düşüncesinden ve boş inançlardan tamamen kurtulmadığı için, bazen küçük insan grupları, hayal gücüyle, kendi topluluklarının ermişlerini yaratabilmektedir. Hatta bu ermiş, bazen geniş kitlelerin bile umudu olabilmektedir. Ama gerçeğe dayanmayan semboller, halkın belleğine ve gönlüne kalıcı olarak yerleşemezler, eninde sonunda balon gibi sönerler.

Halk kitleleri, ancak tarihi olarak denenmiş, ve artık toplumun maddesi haline gelmiş semboller etrafında birleşirler.

Toros dağının eteğindeki o çaresiz köyde acaba hâlâ Taşbaş'ın ermişliğine inanan ve kurtuluşu ondan bekleyen tek bir insan kalmış mıdır?.

Ecevit ...

(Baştarafı 1. sayfada)

"Sayın Demirel, kendisiyle 7 Kasım günü yapmış olduğumuz görüşmede benim MSP'yi yasal olmayan bir parti gibi tanımladığım izlenimini veriyor.

"Görüşmemizde ben legal olan ve olmayan partiler ayrımı yapmadım. MSP hakkında da olumlu veya olumsuz, doğrudan veya dolaylı hiçbir şey söylemedim.

"Ancak eski Cephe hükümetlerinin sakıncaları üzerinde görüşlerimi söyleyerek, dışardan destek yoluyla da olsa Cephe ortaklığının bir benzerinin ortaya çıkmasından duyduğum kaygıları belirttim. Bu kaygılarımı belirtirken de Sayın Demirel'e ne söylediysem, kamuoyuna olduğu gibi açıkladım."

"Bunun yanısıra MHP militanlarının devleti işgal etmeleri için, belli bakanlıkların bu partiye verilmiş olması gerekmediğini, nitekim geçmişte, her iki Cephe hükümetinde de, Milli Eğitim Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı AP'de olduğu halde, MHP'li militanların en yaygın ve etkin biçimde işgal edebildikleri bakanlıkların bu iki bakanlık olduğunu anımsattım.

"Bunları belirtirken, MSP ile MHP'yi bir kefeye koymadığım halde, Sayın Demirel, benim kendisine söylediklerimi öyle bir izlenim verir biçimde yansıtmaktadır.

Polonyalı mühendis...

(Baştarafı 1. sayfada)

dan dün sınır dışı edilmek üzere uçağa bindirildiği sırada eşyalarını atarak Amerikan uçağının altına kaçtı. Görevli polislerce zorla çıkarılan Polonyalı mühendis, Türkiye'den siyasal sığınma hakkı istediğini bildirdi.

Polonya uyruklu Puzio Krzysztof, 13 Eylül 1979 günü Türkiye'ye sahte pasaportla girdiği saptanarak polisçe gözaltına alınmıştı. Daha sonra gönderildiği mahkemede yapılan duruşmasında beraat eden ve sınır dışı edilmesi kararlaştırılan elektronik mühendisi Krzysztof, bu amaçla dün Yeşilköy havaalanına getirilmişti.

Saat 12,30'da İstanbul-Varşova seferini yapacak 416 sefer sayılı Polonya Hava Yollarına ait uçağa, polis nezaretinde bindirilirken atlayıp kaçan Puzio Krzysztof, ABD Başkanı Jimmy Carter'in, Iran devriminin lideri Ayetullah Homeyni ile görüşmek üzere Türkiye'ye gönderdiği iki özel temsilcisini getiren özel uçağa doğru koşmaya başlayınca alandaki görevliler ve yolcular paniğe kapıldılar.

BAŞSAĞLIĞI

1 Kasım günü Ulukışla yakınlarında meydana gelen trafik kazasında;

Ayşe Altınsu

Nahide Altınsu

Ayşe Duygu Altınsu

Gülfem Yanık,

Özlem Yanık

Suat Meray'ı

Kaybettik

Acımız büyüktür.

Altınsu, Yanık ve Meray ailelerine başsağlığı dileriz

★ Türkiye İşçi Köylü Partisi

Niğde İl Örgütü

Aydınlık

BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 26 52 44 İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No: 16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

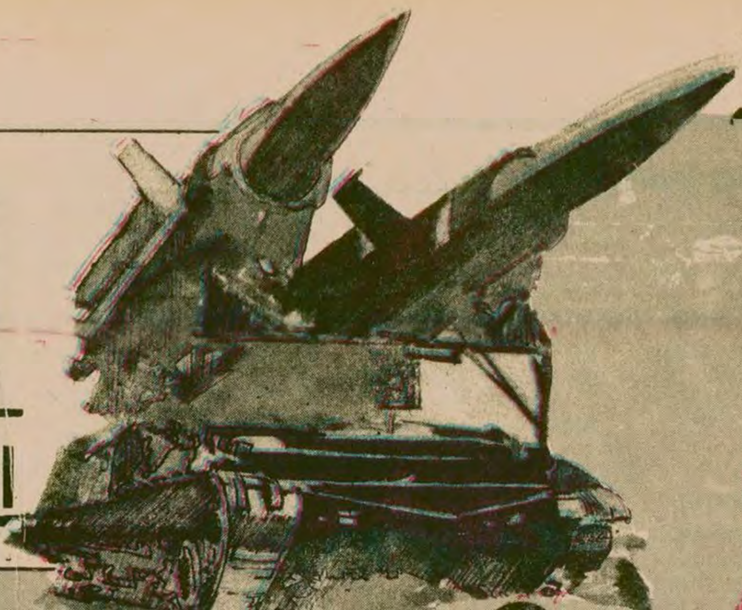
YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78 6 Frankfurt /M 60 Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 450 TL, 6 aylık 900 TL, 1 yıllık 1800 TL
Yurtdışı: 3 aylık 675 TL, 6 aylık 1350 TL, 1 yıllık 2700 TL
Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt.) 250 TL
3.5.7. sayfalar (Sütun/snt.) 300 TL
Yayın İlanı (Sütun/snt.) 100 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL
Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

22340—282

BARIŞ TÜRKÜLERİ ARDINDAKİ SILAH ŞAKIRTILARI

(Derleyen: Muzaffer TUNÇAG)

1

Sovyet askeri harcamaları azalıyor mu?

● İki süper devlet, dünyadaki askeri harcamaların yarısından sorumlu

● Sovyetlerin hızla silahlanırken barış propagandası yapması, Hitler Almanyasını akla getiriyor

● Son on yılda Sovyet askeri harcamaları yılda %4-5 arttı

● SSCB planlarında harcamalar, sanayi üretimi içinde gizli

● Brejnev' e göre, SSCB ordusuna son on yılda tek bir füze, tek bir uçak bile katılmadı

Sovyet yöneticileri silahlanma uğruna milyarlarca ruble harcarken, Sovyet halkı kuyruklarda bunalıyor.

"Adolf Hitler 5 Kasım 1938'de Weimar'da (1) bir konuşma yaptı. Avrupa'da barış istedi. O, gerçek bir silahsızlanmanın, manevi bir silahsızlanmayı gerektirdiği görüşündeydi. Almanya ile benzeri disiplinli ülkelerde, başka ülkelere açık iftiralara ve yalanlara izin verilmezdi. Oysa... sözde demokrasilerde... Winston Churchill (2) gibi tiplerin Almanya'ya hakaret etmesine izin veriliyordu. Adolf Hitler Avrupa'da barış ve Avrupa güvenliği uğruna çalışmayı sürdürmek istemekteydi, ancak bir tek koşulu vardı: Savaş kışkırtıcıları silahsızlandırılmalıydı." (3)

Bugün de, Sovyetler Birliği'nin, bir yandan büyük bir hızla silahlanırken,öte yandan "barış" propagandasını yoğunlaştırması,bir çok kimsenin aklına 1930 yıllarının Almanyasını getiriyor. Amerikalı Senatör Henry Jackson'un danışmanı Richard Perle, "bütün bunları sanki daha önce görmüş gibiyim" diyor. (4)

DÜN HİTLER BUGÜN BREJNEV

Gerçekten de bugün dünyamız Hitlervari bir propagandanın baskısı altındadır. Avrupa ülkeleri, SALT-II anlaşması sonucu kendilerine yönelen tehditlerin arttığını görürler. Buna karşı alınacak tedbirleri tartışacak olurlar. Moskova'dan bir gürültüdür kopar: Sakın ha, yoksa fena oluruz! Arkasından da eklerler: "SSCB, son on yılda, tek bir füze, tek bir uçak eklemedi, orta menzilli nükleer başlık miktarını artırmadı." (5) Bu sözler SSCB Devlet Başkanı Brejnev'e aittir.

Avrupa son bir kaç yıldır tepesine dikilmiş 100 kadar orta menzilli SS-20 nükleer füzesine nasıl karşı konulacağını tartışır. Buna cevap olarak Brejnev, Doğu Almanya'nın 30. kuruluş yıldönümünde, asker ve silah sayısında önemsiz bir azaltma önerir. Sözde barış ve silahsızlanma yönünde bir adım atmaktadır. Fakat o konuşmanın yapıldığı törende, Doğu Almanya'daki en gösterişli askeri geçit yapılır.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 24-30 Ekim 1979 tarihlerini "Silahsızlanma Haftası" ilan eder. Yine en fazla gürültü koparan, binbir öneri getiren Sovyet blokudur. Oysa aynı blok, dünyanın en kalabalık ve vurucu gücü yüksek ordusuna sahiptir.

Yine de, Sovyet yöneticilerine silahlandıklarını kabul ettirmek mümkün değildir. En son olarak SSCB Savunma Bakanı Ustinov'un Ekim Devriminin 62. Yıldönümünde yaptığı konuşmada olduğu gibi bu gerçeği hiç kabul etmezler. Sürekli silahlanan Batılı devletlerdir.

İki Rus subayı, askeri bir dergide şunu iddia ediyorlar"

"Sovyetler Birliği, askeri harcamalarını artırmak bir yana, bunları yıldan yıla azaltmıştır. Nitekim, SSCB Yüksek Sovyeti'nin 8. Oturumunda kabul edilen 1978 Devlet bütçesi, savunmaya bütçenin yüzde 7,2'si olan 17,2 milyar ruble ayırıyor. (Bu miktarlar, 1976'da 17,4 milyar ve yüzde 7,8; 1974'te 17,6 milyar ve yüzde 9,1 idi) (6)

Aynı iddiaya sarılan TİP'in YÜRÜYÜŞ dergisi de, Sovyet askeri harcamalarının arttığını söyleyenlerin Hitler'in propaganda bakanı Göring'in izinden gidenler olduğunu ileri sürüyor. (7)

Göring'in izinden gidenler kimlermiş, görelim bakalım?

SSCB VE ABD SİLAHLANMA YARIŞINDA BAŞTA GELİYORLAR

Birleşmiş Milletlere bağlı UNESCO Örgütünün bir yayını: 1976 verilerine göre, dünyadaki askeri harcamaların yarısına yakın bir bölümünden iki büyük devletin sorumlu olduğunu belirtiyor. Buna göre, dünyada her yıl silahlanmaya harcanan yaklaşık 350 milyar doların, yüzde 46,5'dan Sovyetler Birliği ve ABD harcıyor. Aynı yayında, İsveç'teki Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü'ne (SIPRI) göre iki süper devletin sahip olduğu nükleer başlık sayısının 1970-1976 arasında üç kattan fazla arttığı bildiriliyor. Dahası bu başlıkların sayısı her yıl bin adet artıyor. Şu anda iki süper devletin elindeki patlayıcı gücün 1945'te Japonya'nın Hiroşima kentine atılan atom bombasından 1,3 milyon kat daha fazla olduğu sanılıyor.

PEKİ ,SİLAHLANMADA ASLAN PAYI KİMİN?

Silahlanmada başta giden iki büyük devleti belirttik. Şimdi de akla şöyle bir soru geliyor: Bu ikisinden başta giden hangisi? iddia edildiği gibi Sovyetler bu konuda masum mudur?

Silahlanmada yakın zamanlara kadar ABD önde gidiyordu. Fakat son on yılda Sovyetler öyle bir hamle yaptı ki, rakibine yetişmekle kalmadı, onu geçti de.

Bir ülkenin milli gelirinin en önemli bölümü olan Gayri Safi Milli Hasıla'ya (GSMH) oranlandığında, ABD savunma bütçesinin, 1953 te GSMH'nin yüzde 15'i, 1980'de ise yüzde 4-5'i olduğu görülür. (9) İlişikteki şekilden de görüleceği üzere, ABD'de hele son on yılda, enflasyon da hesaba katılırsa, savunma harcamalarının yıldan yıla düştüğü gözlenir. Alman Savunma Bakanı Apel'in de belirttiği gibi, yine bu enflasyon yüzünden, ABD'nin bu yıl askeri bütçesi için ilan ettiği artış yüzde 3 değil, gerçekte yüzde 1,5 dan azdır. (10)

Sovyetler Birliği'nde ise tersine bir eğilim gözükür. SSCB askeri harcamaları son on yılda her yıl yüzde 4-5 artarak, GSMH'nın yüzde 11-13'üne ulaştı. Bu oran 1958'de yüzde 8 iken, 1959'da Kruşçev'in 7. Beş Yıllık Planı ile hızla bugünkü değerine erişti.

BİR BİLMECE : SOVYET ASKERİ HARCAMALARI

Ne var ki, Sovyetler savunma konusundaki bilgileri gizledikleri ve iki sistem arasında büyük farklılıklar olduğu için, gözle görülen muazzam silahlanmayı kağıda dökmek kolay olmuyor. Bu konuda yeterli bilgilerin bulunmamasından dolayı en yetkin kurumlar bile hata yapabiliyorlar. Bu tutarsızlıklara ilişkin bir yazıda şöyle deniyor:

"Geçen yıl, Amerika'nın resmi tahminleri, Sovyetler'in ruble olarak savunma harcamalarını iki katına çıkardı... Bu derece yüklü olan Sovyet askeri çabaları, GSMH içinde bu denli mütevazi bir oran tutamazdı... Fark, sanıldığından da daha düşük bir randımanla çalışan Sovyet savaş sanayi hakkındaki düşüncelerin değişmesinden ileri gelmektedir."(11)

Fakat Sovyet harcamalarını hesaplamada esas güçlüğün kökeni ayrı: Sovyet askeri bütçesi savaş sanayisini, imalat ve metalürji sanayilerinin içine sokuyor. Askeri araştırmaları, depolardaki miktarları ve sivil savunma masraflarını dışarıda bırakıyor. Hatta, yayınlanan resmi bütçenin yalnızca harekat masrafları ve askeri inşaatları içerdiği bile söyleniyor.(12)

Şu güçlükler de var: GSMH tanımı ülkeden ülkeye değişiyor. Doların ruble karşılığını saptamak olanaksız. Sovyet fiyat mekanizması Batıdakinden oldukça farklı. Bütün bunlar tahminleri zorlaştırıyor. Brejnevlerin yalan söyleme sahasını genişletiyor.

BİR HESAP YÖNTEMİ

Sovyet askeri harcamaları konusundaki araştırmalarıyla tanınan W.T.Lee, Sovyet askeri harcamalarını şöyle hesaplıyor: İmalat sanayi ile metalurji sanayinin toplam üretim değerini alıyor. Bundan, sanayinin kendi içindeki alışverişleri, iç talebi ve net ihracatı çıkarıyor. Böylece sanayide gizlenmiş savunma giderlerini elde ediyor. Bu değere, ilan edilen savunma harcamalarını ve orduya ilişkin araştırma ve geliştirme masrafları tahminini ekliyor. Böylece gerçek değeri elde ediyor.

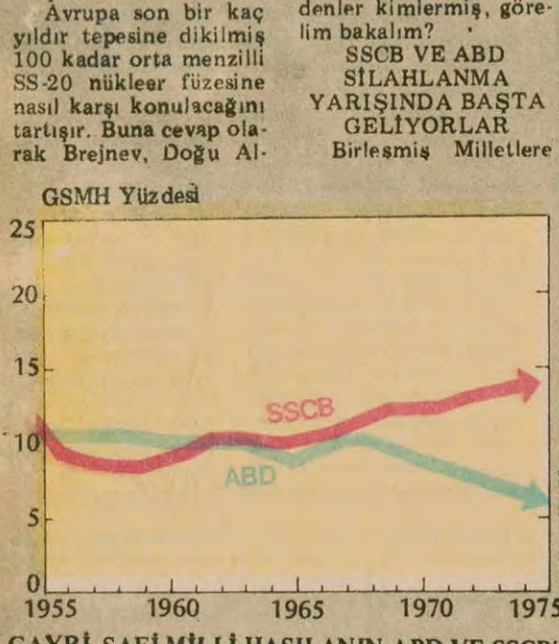
Bütün bu hesaplardan sonra Lee'nin 1978 yılı Sovyet askeri harcamaları için elde ettiği değer ruble olarak 90-100 milyar ruble arası, dolar olarak 116-154 milyar dolar arası değişiyor. (12). Bu, Sovyet halkına, GSMH'nin yüzde 14-15'i gibi bir yük getiriyor. Sovyet halkı, zamanını et, sebze vb. tüketim maddelerini almak için uzun kuyruklarda geçirirken, Sovyet yöneticileri en modern araçlarla uzayda bile hakimiyet peşinde koşuyorlar.

KAYNAKLAR

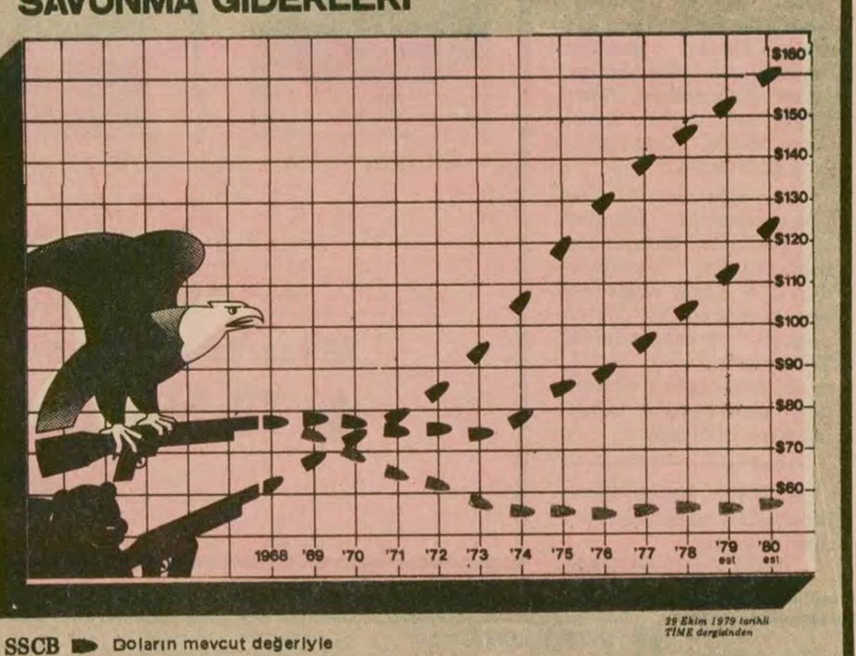
1. Alman parlamentosu
2. İkinci Dünya Savaşında İngiliz Başbakanı.
3. Jan Myrdal, Türkiye Gerçeği, Kasım 1979, s.38
4. L'Express dergisi, 28 Nisan 1979, s.47
5. J.Amalriç, "Eşit Olmayan Değiştokuş", Le Monde, 10 Ekim 1979.
6. Albay V.Khrobostov, Yarbay V.Gorbounov, "Zamanımızın Hayati Bir Meselesi", Fransızca Sovyet Askeri Dergisi, Ocak 1978, s.60.
7. Yürüyüş, 11 Nisan 1978.
8. UNESCO COURIER, Nisan 1979, s.7-10
9. R.Aron, L'Express, 3.2. 1979, s.42
10. Herald Tribune, 15 Ekim 1979
11. Les Forces, Armees Mondiales, 1976-1977. s.147
12. Military Balance 1979-1980, Uluslararası Stratejik Araştırmalar Enstitüsü (IISS) yayını, s.11

YARIN, SSCB'NİN SON YILLARDA GELİŞTİRDİĞİ SİLAHLAR

GAYRİ SAFİ MİLLİ HASILANIN ABD VE SSCB'DE SAVUNMAYA AYRILAN BÖLÜMÜ

SAVUNMA GİDERLERİ

SSCB ➡ Doların mevcut değeriyle

ABD ➡ Doların mevcut değeriyle ➡ Doların sabit değeriyle

Sovyet rakamları ABD fiyatlarına göre ABD hükümetinin tahminlerine dayanıyor.

10 Kasım'dan 23 Kasım 1938'e

Basından günü gününe haberlerle Atatürk'ün ölümü

2

11 ve 12 Kasım 1938 günleri...

"Atatürk Ölmez"

(Ulus gazetesi, 11 Kasım 1938)

11 Kasım 1938 günü toplanan Mecliste Atatürk için saygı duruşu yapılırken

● Ulus gazetesinde Ahmet Şükrü Esmer şunları söylüyordu:" Atatürk bu milletin kaderini eline aldığı zaman vatan istilaya uğramış ve Türkün hayat hakkı bütün dünya tarafından inkar edilmişti.Bağımsız bir devlet, özgür ve kaderine hakim bir millet rüyasını o gördü"

● Bir Yunan gazetesi Atatürk' ün ölümü üzerine "O devamlı bir Türk-Yunan dostluğunu başarmıştı.Şimdi arkasında geliştirilmiş bir dostluk bırakıyor" diyordu

11 Sonteşrin (Kasım) 1938 tarihli ve Cuma günü çıkan Ulus gazetesi Atatürk'ün ölümünü siyah çerçeve içine aldığı birinci sayfasında şu başlıklarla veriyordu. *"Kurtarıcını ve en büyük evladını kaybettin. Türk Milleti Sen Sağ Ol!"*

Falih Rıfkı Atay'ın birinci sayfada kalın harflerle yayınlanan başyazısı şöyle bitiyordu:

"Bugün ona ağlayıp yanmak için bir tek kalbiz; yarın onun eserini ve davasını müdafaa etmek için bir tek irade gibi kaynaşacağız.

"Atatürk, şimdiye kadar bilmeyenler, bu milletin seni ne kadar sevdiğini, senden sonra ismin ve eserin üzerinde titrerken anlayacaklar!

"Aklımızın ve kalbimizin vazifelerini ayıralım: Ey bütün ağlaşanlar, gözyaşlarımızı birbirine kattığınız gibi, ellerinizi birbirine uzatınız. Atatürk'e yaşarken verdiğiniz sözü unutmayınız".

Ahmet Şükrü Esmer ise 3. sayfada yazdığı "Atatürk Ölmez" başlıklı yazıda şunları belirtiyordu:

"Atatürk,bu milletin mukadderatını ellerine aldığı zaman, vatan istilaya uğramış, Türk'ün hayat hakkı bütün dünya tarafından inkar edilmişti. Bağımsız bir devlet, gelişmiş bir memleket arasında özgür ve kaderine hakimbir millet rüyasını ancak o, ancak Atatürk gördü. Bundan sonra da bu rüyanın gerçekleşmesi için programla çalışmaya başladı. Samsun'a çıkış, Erzurum Kongresi, Sivas Kongresi, Ankara'da devlet kurma, milli mücadele, Zafer, Lozan, Cumhuriyet, Devrim. Bunların her biri bir adamın ismini tarihte ebedileştirmek için kafi derecede önemli ve kapsamlı başarıdır... Atatürk parçalanmış bir memleket bulmuştur. Müreffeh bir vatan bırakmıştır. Üzgün ve dağınık bir halk kütlesi bulmuştur. Toplu bir millet bırakmıştır."

Hükümetin 10 Kasım bildirisi

11 Ekim tarihli gazetelerde hükümetin resmi bildirisi de yer alıyordu. Hükümetin bildirisinde şunlar söyleniyordu:

"Müdavi ve müşavir tabiplerinin neşredilen son raporu Atatürk'ün dünyaya gözlerini kapadığını bildirmektedir.

"Bu acı hadise ile Türk vatanı büyük yapıcısını, Türk milleti ulu şefini, insanlık büyük evladını kaybetti. Milletimize,içimiz yanarak bu tarife sığmayan kaybından dolayı en derin taziyelerimizi sunarız.

"Kederlerinizin tesellisini ancak ve ancak onun büyük eserine bağlılıkta ve aziz vatanımızın hizmetinde ararız.

"Şurasını da her şeyden önce açıklamalıyız ki, ölmez olan onun büyük eseri Cumhuriyet Türkiye'sidir.

"Hükümetimiz içinde bulunduğumuz bu önemli anda bugüne kadar olduğu gibi dikkatle görev başındadır. Kurulu düzeni ve durumu devam ettirmeyi büyük Türk milletinin hükümetiyle tek vücut olarak doğrulayacağı ve sağlayacağına şüphe yoktur".

Hükümetin bildirisinde daha sonra Reisicumhura vekalet görevinin Anayasa gereği Büyük Millet Meclisi Başkanı Abdülhalik Renda tarafından yürütüleceği ve Meclisin yeni Cumhurbaşkanı seçimi için derhal toplanacağı duyuruluyordu. Aynı gün gazetelerde Millet Meclisi Başkanlığının ,o gün Meclisi yeni Reisicumhur seçimi için toplantıya çağıran bildirisi de yayınlanıyordu.

Gazetelerde Atatürk'ün durumunun ağırlaşması üzerine, iki gün önce İstanbul'a giden Başbakan Celal Bayar'ın da o gece Ankara'ya döndüğü ve Ankara garının merasim salonunda toplanan yabancı elçilik mensuplarının başsağlığı temennilerini kabul ettiğini yazıyordu. O gece hükümet bütün bakanların katılmasıyla toplanıyordu.

"Herbirimizin milleti üzüntü içindedir"

11 Kasım günügazetelerde yabancı elçilik temsilcilerinin Ankara'da TBMM'de Cumhurbaşkanı Vekili Renda'yı, İstanbul'da ise Dolmabahçe Sarayını ziyaret ederek başsağlığı diledikleri ve açılan defterleri imzaladıkları yazılıyordu. Yine gazetelerdeki haberlere göre Dışişleri Bakanı Tevfik Rüştü Aras'ı ziyaret eden çeşitli yabancı Elçilikler adına Afgan Büyükelçisi Sultan Ahmet Han şunları söylüyordu:

"Büyük dünya adamının kaybı sizin milletiniz gibi her birimizin milletini de son derece üzmüştür. Bütün kalbimizle bu büyük üzüntünüze katılıyoruz".

Bu arada Kültür Bakanlığı da bir bildiri yayınlayarak *"Gençlerin göstereceği üzüntü ve heyecanın tamamen yerinde olduğunu"* belirtiyor, gençlere *"Atatürk'ün gençlerin disiplinli ve milli birlik içinde olmasını istediği"* söyleniyor ve gençlerin buna uygun hareket etmeleri isteniyordu. Ayrıca bildiride derslerin normal olarak sürdürüleceği de açıklanıyordu.

İnönü Cumhurbaşkanı

12 Kasım 1938 günlü gazetelerin başlığı 11 Kasım günü toplanan Meclis'ti. Ulus gazetesinin başlığı şöyleydi: *"Büyük Millet Meclisinde Tarihi Toplantı-İsmet İnönü Dün İttifakla,Alkışlarla Cumhurreisi Seçildi". "Sürekli Alkışlar Arasında İnönü Yemin Etti, Sonra Çok Heyecanlı Bir Nutuk Söyledi"."Mebuslar Atatürk İçin 5 Dakika Sükut Ettiler, Bu Müddet Zarfında Sade Hıçkırık İşitiliyordu."* Gazetenin haberinde Meclis'deki durum şöyle anlatılıyordu:

"Büyük Millet Meclisi fevkalade günlere mahsus bir dekor içindeydi. Mebuslara ait son sıralar dinleyicilere ayrılmıştı. Kordiplomatik locaları tamamiyle dolmuştu."

Cumhurbaşkanı seçilen İnönü ise ilk nutkunu şöyle bitiriyordu:

"Sükun, istikrar ve güvenlik içinde çalışmaktan başka arzusu olmayan milletimizi anarşiden ve zordan uzak, bütün vatandaşlar için eşit bir güvenlik havası içinde bulundurmayı Cumhuriyetin en kıymetli nimeti sayıyoyurz.

"Vatandaşlar arasındaki muhabbeti genişletmek ve derinleştirmeyi en şerefli vazife sayıyoruz.

"Arkadaşlar, Türk milletinin en feyizli hazinesi Büyük Millet Meclisidir. Geçmişte büyük zorlukları yenmiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisi gelecekte de büyük saadetler, zafer ve başarıların başlıca kaynağı olacaktır".

Bundan sonra Celal Bayar'ın Başkanlığındaki hükümetin istifa ettiği ve tekrar Bayar'ın Başkanlığında yeni hükümetin kurulduğu bildiriliyordu.

Meclis toplantı halindeyken kapıda çok kalabalık bir halk topluluğu gelişmeleri bekliyordu.

ULUS

Bütün cihan Türk milletinin matemine iştirak ediyor

Büyük Millet Meclisinde tarihî toplantı

İsmet İnönü dün ittifakla ve alkışlarla Cumhurreisi seçildi

Büyük üniforma giymiş subaylar nöbet bekliyor

Sürekli alkışlar arasında

İnönü yemin etti, sonra çok heyecanlı bir nutuk söyledi

Kabinede üç vekâlette değişiklik vardır

İstanbul' da 11 Kasım 1938 günü

Ankara'da Meclis'te heyecanlı saatler yaşanırken, İstanbul'da olanları bir gazete *"Halk Dolmabahçe'nin etrafında"* diye veriyordu. Haberde şunlar söyleniyordu:

"Sabahın ilk saatlerinden itibaren yerli, yabancı kadın erkek binlerce İstanbullu, kayıklarla, vapurlarla, tramvaylarla, otomobillerle, yaya Dolmabahçe'ye inen sırtlarda toplanıyorlardı. Ellerinde mendiller, gözleri yaşlı, Sarayın üstünde yarıya inmiş bayrağa bakıyorlardı. Kimse kendisini bu büyük kayba inandıramıyordu".

Başka bir haberde ise İstanbulluların,Meclis toplantısını naklen veren Ankara Radyosunu meydanlarda, kahvelerde toplanarak dinlediği yazılıyordu.

Yunan gazetelerinin yorumu

Bu arada gazetelerde Atatürk'ün ölümünün dünyadaki yankılarıyla ilgili haberler de yer alıyordu. 12 Kasım 1938 tarihli Ulus gazetesinde yayınlanan iki Yunan gazetesinin haberleri özellikle ilginçti. Estiya gazetesinde çıkan yazıda şunlar söyleniyordu:

"Yunanistan , dost Türk milletinin matemine katılmaktadır. Atatürk Türk-Yunan ilişkilerinin iyi bir koruyucusu olmuştur. Türkiye'nin ihyası imkanını anlamış ve başarmış olan Atatürk aynı zamanda devamlı bir Türk-Yunan dostluğu imkanını da anlamış ve başarmıştır. Bugün hayata veda eden Atatürk... Türk Yunan dostluğunu da geliştirmiş bir şekilde bırakmaktadır".

Vradini gazetesi ise şunları yazıyordu:

"Atatürk'ün ölümü dost ve müttefik memleketi elem içinde bırakmaktadır. Fakat Atatürk tarafından atılan temeller öyle bir granit oluşturmaktadır ki, yeni Türkiye bu granit üzerine oturmakta ve tarih de büyük reformcu Atatürk'ün adını bu granit üzerine kazımış bulunmaktadır".

YARIN:13 Kasım 1938 günü